

Na Padričah se veselijo štirinajstice, imen dobitnikov visokega zneska pa seveda niso razkrili

9

Formaldehid iz solkanske Livarne ne ogroža zdravja Goričanov

15

V okviru Majence so odprli vrsto umetniških razstav, danes pa bodo nagradili najboljša vina in olja

10

malalan
gioielli - dragulji
VAŠA DRAGUJARNA
z vami od leta 1949
Narodna ul. 28 - Tel.040.211.465 - Općine
www.malalan.it

9 771124 66007

Primorski dnevnik

Enotni tudi ko bo šlo zares?

IVAN LUKAN

V vprašanju ureditve dvojezičnih krajnih tabel na južnem Koroškem se stvari očitno hitro bližajo odločilni fazi. Kancler Alfred Gusenbauer se je v zadnjih tednih sestal z župani prizadetih dvojezičnih občin, t.i. domovinskih organizacij, predsedniki koroških deželozborských strank in tudi predstavniki koroških Slovencev. Manjka mu torej »samo« še razgovor z Jürgom Haiderjem.

Ni treba biti preroč, da bo prav ta razgovor odločilnega pomena za nadaljnji razplet tega problema oz. za odgovor, ali bo prišlo do trajne in manjšino sprejemljive rešitve - ali je spet ne bo. Po vsem, kar je desničarski populist počenjal v zadnjih mesecih in letih, ko je do skrajnosti izrazil, zasmehoval in ponizeval pravno državo in demokracijo, si nihče ne upa napovedati, kaj čaka kanclerja in pravkar izvoljeno rdeče-črno koaličko vlado.

To velja tudi za slovensko manjšino na Koroškem in njene predstavnike, ki so na Haiderjev najnovejši poskusni balonček, ko je v boj proti tablam poslal svojega poslovodjo Petznerja, odgovorili enotno. Ocenili so, da je imel Petznerja zgolj nalogo, da vnese nesoglasje ne le v vrste Gusenbauerjevih socialdemokratov na Koroškem, temveč posredno tudi v manjšinske. Poskus je - vsaj zaenkrat - spodeljal na obeh ravneh.

Toda dogajanja julija lani so resno opozorilo, da se bo scenarij oz. pritisk na Slovence ponovil oz. še močno zaostril. Haiderjevemu pritisku se bo na koncu pridružil tudi Dunaj. Tedaj, ko bo dejansko šlo zares, bo odločilno, ali bo slovenska manjšina ostala enotna!

TRST - Srečanje med krovnima organizacijama po petih mesecih

Vodstvi SKGZ in SSO: zaščita in sodelovanje

Izvajanje zaščitnega zakona in medsebojni odnosi

Vodstvi SKGZ in SSO sta na prvem letošnjem skupnem srečanju govorili o odprtih vprašanjih, ki zadevajo manjšino

KROMA

TRST - Vodstvi krovnih organizacija SKGZ in SSO sta se včeraj po petih mesecih spet sestali. Govor je bil o izvajjanju zaščitnega zakona, o potrditvi seznama 32 občin, v katerih naj bi izvajali zaščitne norme, o poviku državnih prispevkov, ki so že pol drugo desetletje nespremenjeni in jih je inflacija izpodjedla za več milijonov evrov, in o finančni stiski, v kateri so se prav zaradi tega znašle številne manjšinske ustanove.

Na srečanju so udeleženci spregovorili tudi o medsebojnih odnosih med krovnimi organizacijama, ki so se v preteklih mesecih nekoliko ohladili. Iznešen je bil predlog o pogostejših srečanjih, na katerih naj bi sproti obravnavali odprta vprašanja, da se ne bi le-ta s časom kopila. Srečanje je potekalo v dobrem vzdudušju, na katerem so se udeleženci odprti soocili z odprtimi vprašanji.

V tržaškem urbanističem načrtu je za romsko naselje že predvideno območje, vendar je to sedanja občinska uprava »spregledala«

Na 7. strani

Devin-Nabrežina: leva sredina predstavila ugovore proti gradbeni špekulaciji, desnosredinska koalicija pa kandidate za skorajšnje volitve

Na 8. strani

TRST - Ob negativnem stališču odbornika Antonaza

Deželni odbor namerava izreči pozitivno mnenje o uplinjevalnikih

Odbor za zaščito Tržaškega zaliva je sinoči priredil javno zborovanje proti plinskim terminalom

KROMA

TRST - Deželni odbor namerava izreči pogojno pozitivno mnenje o načrtih španskih družb Endesa in Gas natural za uresničitev plinskih terminalov v Tržaškem zalivu. To stališče so na predlog podpredsednika Morettone neformalno sprejeli vsi člani deželne vlade, razen odbornika Roberta Antonaza, na seji, na kateri so se včeraj zbrali v San Quirinu pri Pordenonu. Formalnega sklepa bo predvidoma prišlo v prihodnjih tednih. Stališče Illyjeve uprave je bilo deležno izredno ostrih kritik na javnem zborovanju, ki ga je sinoči priredil v Trstu Odbor za zaščiti Tržaškega zaliva.

Na 6. strani

ZADRUGA PRIMORSKI DNEVNIK

Ace Mermolja potrjen na mestu predsednika

TRST - V četrtek, 3.maja se je stal novoizvoljeni odbor Zadruge Primorski dnevnik. Sejo je uvedel Lojze Abram in predlagal naj odbor ponovno izvoli za predsednika Aceta Mermolja. Predlog je bil soglasno sprejet. Ace Mermolja se je vsem zahvalil za potrjeno zapiranje ter predlagal za podpredsednika Livia Valenčiča, ki je prav tako prejel soglasje. Za tajnika je odbor imenoval Tomáža Bana.

V predstavitvi programa dela je Ace Mermolja izrazil zavzetost Zadruge PD in samega Primorskega dnevnika, da bi čim prej prišlo do izvajanja zaščitnega zakona. Naglasil je nujo, da se odobri sez-

nam občin, kjer naj zakon št.38 velja v celoti. Poudaril je še, da bi moralna vlada že letos urediti finančni položaj manjšine. Prispevki za kulturne, medijske, izobraževalne, športne in druge dejavnosti so 15 let nespremenjeni. Istočasno pa je država veliko prihranila z neizvajanjem zakona, kar je šlo na škodo manjšine.

Manjšinske ustanove, organizacije in mediji, med katerimi je tudi Primorski dnevnik, ki zaposlujejo ljudi, so že izvedli možno krčenje. Sedaj se odpira vprašanje golega obstoja. Preprečiti je treba, da bi pričeli zapirati najpomembnejše kulturne, medijske in druge dejavnike ter odslavljati visoko specializirane ljudi.

SLOVENIJA TA TEDEN

Stalne zgodbe in afere v zvezi z Vzajemno

BOŠTJAN LAJOVIC

Letošnji praznični dnevi ob dnevu upora proti okupatorju so minili brez večjih ideoloških polemik in spopadov o polpretekli zgodovini Slovenije. Seveda iz tega ne gre sklepati, da so se Slovenci spravili, vendar pa je spodbudno, da se javne polemike ne vrtijo le o preteklosti. Med zgodbami, ki so te dni polnile časopisne strani veja tokrat omeniti zdravstveno zavarovalnico Vzajemno, ki združuje okrog 900 tisoč zavarovancev. Za slovenske razmere je Vzajemna pravi gigant, ki suvereno vlada na trgu dopolnilnih zdravstvenih zavarovanj in je ravno zato zanimiva in mamljiva poslovna priložnost za novodobne kapitaliste. Okrog Vzajemne se spletajo različne zgodbe in afere že vse od njenega nastanka, prvič pa je prišla na naslovnice v času, ko jo je vodil nekdanji guverner Banke Slovenije France Arhar. Ta je leta 2002 kandidiral za predsednika republike in mnogi so mu pripisovali spodobne možnosti v boju z Janezom Drnovškom in Barbaro Brezigar. Potem pa so v javnost na še zdaj nepojasnjeni način prišli podatki o njegovem plači, ki je bila za slovenske razmere res kar precej visoka, okrog 3 milijone tolarjev bruto, torej slabih 13 tisoč evrov.

Arhar na medijski umor, kot so nekateri opisovali afero, ni znal prepričljivo reagirati, na volitvah pa je pogorel. Kakorkoli, Arharja je na čelu Vzajemne zamenjal mladi Marko Jaklič, ambiciozni pravnik, ki je dal zavarovalnici povsem drugačen zagon. Arhar jo je vodil umirjeno in predvidno, z Jakličem pa je Vzajemna postala nočna mora vseh politikov, še zlasti obeh ministrov za zdravje, Dušana Kebra in Andreja Bručana. Jaklič je namreč odkrito napovedal, da bo Vza-

jemu preoblikoval v delniško družbo, češ da ji sedanja lastniška oblika, torej vzajemno lastništvo vseh 900 tisoč zavarovancev, omejuje poslovne priložnosti in zmanjšuje konkurenčnost na trgu.

Jaklič preoblikovanje utemeljuje predvsem z dejstvom, da sta na trgu še dve zavarovalnici, ki se kot delniški družbi ukvarjata tako z dopolnilnim zdravstvenim zavarovanjem kot tudi drugimi zavarovalniškimi produkti, medtem ko je Vzajemna zaradi svoje lastniške strukture omejena. V osnovi ima Jaklič sicer prav, verjetno bi Vzajemna poslovala drugače, če bi bila del-

Za slovenske razmere je Vzajemna pravi gigant, ki suvereno vlada na trgu dopolnilnih zdravstvenih zavarovanj in je ravno zato mamljiva poslovna priložnost za novodobne kapitaliste

niška družba, njeni dobički bi bili bržkone večji, vendar je ravno v tem smisel njenega obstoja. Zdaj je njen cilj predvsem skrb za čim boljše pogoje za vse zavarovance, po načelu vzajemne solidarnosti. Prinzipi delniške družbe seveda zasledujejo predvsem dobiček in ne poznajo solidarnosti. Ko bi Vzajemna postala delniška družba, bi bržkone doživelva usodo nekdanjih pooblaščenih investicijskih družb: zavarovanci bi svoje lastniške deleže za majhen denar prodali, takoj kot so nekoč certifikate, zavarovalnica pa bi pristala v rokah nekaj lastnikov, ki bi počeni prišli do največje zavarovalnice. Na spisku najbogatejših Slovencev je kar nekaj »pidovskih« milijonarjev, ki so do

premoženja prišli z odkupom in koncentracijo certifikatov.

Jakličeva argumentacija ima še eno šibko točko: podatki kažejo, da v državah Evropske unije posluje približno šest tisoč zavarovalnic, ki se ukvarjajo z zdravstvenim zavarovanjem, od teh jih je kar polovica, tri tisoč, vzajemnih in vse poslujejo uspešno. Tudi poslovni rezultati slovenske Vzajemne so dobri, verjetno bi bili še boljši, če bi uprava z Jakličem na čelu vso energijo namenjala poslovanju in se ne bi toliko zapletala v spore glede preoblikovanja in lastninjenja.

Kot je videti, je vladl zdaj končno uspelo zaustaviti nalet vodstva Vzajemne. Pripravili so predlog zakona, ki sicer omogoča preoblikovanje, vendar pod zelo strogimi pogoji. Strinjati se mora vsaj 700 tisoč zavarovancev Vzajemne, kar bo težko uresničiti, dodanih pa je še nekaj finančnih varovalk, ki jih tudi ne bo lahko izpolniti.

Vendar, Marko Jaklič je doslej pokazal izjemno iznajdljivost in, to je treba priznati, pogum, v boju z državo in politiki, zato ne dvomim, da bo tudi tokrat našel neko novo možnost, ki bo ministru Bručanu povzročila glavobol.

Končajmo pa z neko drugo temo, ki se mi je utrnila ob prebiranju poročil o komemoraciji za umrlim nekdanjim hrvaškim predsednikom vlade Ivočem Račanom. Na komemoraciji so bili zbrani vsi, tudi največji Račanovi politični tekmevi in nasprotniki, na čelu z Ivom Sanaderjem. Vsekakor lep in zgleden primer politične kulture in dobrostanstva v sosednji državi. Skoraj prepričan sem, da v Sloveniji kaj takšnega politika ne bi zmogli.

SLOVENIJA - Kmalu v Državnem zboru nova protikadilska zakona

Kadilcem bo letošnje poletje prineslo nove stroge omejitve

LJUBLJANA - Od poletja bo živiljenje kadilcev v Sloveniji pri predajanju njihovi razvadi težje. Še v prvi polovici leta naj bi namreč državni zbor sprejel novo zakon o omejevanju uporabe tobačnih izdelkov, ki jo je vladala pripravila konec aprila. Bistvo novele, ki jo je javnost večinoma naklonjeno sprejela, je razširitev prepovedi kajenja v javnih in delovnih prostorih.

Veliko držav v EU je že uveljavilo različne stopnje prepovedi kajenja v zaprtih javnih prostorih, tudi restavracijah, zato je "čas za razpravo na evropski ravni", je ob predstavitvi protikadilske zeleni knjige konec aprila v Bruslju poudaril evropski komisar za zdravje Markos Kiprianu. "Celovita prepoved bi bila najučinkovitejša," je poudaril in pozval vse članice EU, naj sledijo zgledu Irske, Italije, Malte in Švedske, ki so cigareto v zaprtih javnih prostorih že prepovedale. Eurobarometra raziskava kaže, da 80 odstotkov Evropejcev podpira prepoved kajenja v zaprtih javnih in delovnih prostorih, naklonjena pa ji je tudi večina kadilcev - 70 odstotkov. Podpora strožji prepovedi kajenja je visoka tudi v Sloveniji, kjer 87,6 odstotka vprašanih podpira strožjo prepoved kajenja.

Predlog, ki čaka na obravnavo v DZ, predvideva možnost kajenja le še v prostorih, kjer zaposleni ne morejo biti izpostavljeni s tobačnim dimom onesnaženemu zraku. Kot izjemo popolni prepovedi kajenja novela navaja odprtje javne in delovne prostore, posebej za kadilce določene hotelske sobe, bivalne prostore v socialnih in drugih varstvenih zavodih, bivalnih skupnostih in zaporih, kadar v njih živijo samo kadilci, ter kadilnice. V teh se zaposleni lahko zadržujejo le v času, ko se tam ne kadi. Z novelo naj bi zvišali tudi starostno mejo za nakup tobačnih izdelkov, in sicer z dosedanjih 15 na 18 let, ter uvedli sta-

rostno mejo 18 let za tiste, ki prodajajo tobačne izdelke.

Številne nevladne organizacije, ki se ukvarjajo s promocijo zdravja, pa so ministerstvu za zdravje predlagale nekatere še strožje ukrepe. V Cindi Slovenija so tako predlagali, da bi se v novelo zapisalo obvezno, da morajo proizvajalci tobačnih izdelkov na embalaže tobačnih izdelkov zapisovati številko svetovalnega telefona za pomoč pri opuščanju kajenja, kar so na ministerstvu upoštevali.

Na vsebino novele so imeli nekaj pripomb predvsem gostinci. Inicijativa Združenja ponudnikov gostinskih storitev je izrazila bojanzen, da bo novela pomembnejše prizadela gostinsko dejavnost v Sloveniji. Zato so zahtevali določene izjeme v primeru gostinske dejavnosti, še posebej kar se tiče kadilnic, in opo-

zorili na možen upad dohodka v gostinstvu. Na take bojazni, ki se pojavlja tudi v drugih državah, je evropski komisar za zdravje Kiprianu odgovoril s trditvijo, da restavracije, v katerih so uvedli prepoved kajenja, "niso bankrotirale, ljudje še vedno pišejo in jedo v takšnih restavracijah".

Prva članica EU, ki je uvedla popolno prepoved cigaret v zaprtih javnih prostorih, je bila Irska leta 2004. Za tem so ji s strogimi ukrepi sledile Italija, Malta in Švedska. Junija naj bi temu zgledu sledili Estonija in Finska, prihodnje leto pa še Francija. Celo v Nemčiji, ki je vedno veljala za "kadilski in tobačni paradiž", poteka razprava o tem, kako omejiti kajenje. Kiprianu upa, da bodo imele do konca njegovega mandata, to je do konca leta 2009, vse države EU enotno protikadilsko politiko.

SKLAD MITJA ČUK SVETUJE

Ni lahko biti družina. Še manj lahko je družina postati. Včasih si mlađi pari, ki pričakujejo prvega otroka, predstavljajo, da bodo to postali zelo enostavno, brž ko se bo rodil tretji član. Kakor da bi do tega prišlo kar samo ob sebe. Izkušnje govorijo drugače: za družinsko življenje se moramo na nek način pripraviti in se zanj vežbati. Hočeš - nočeš otrokov prihod popolnoma predragači »živiljenjsko filozofijo«, ki smo jo še gojili do njegovega rojstva. Spremeni se način gledanja na stvari - predvsem materi, pa tudi ocetu, ki je dovolj soudelen.

Mnogi bodoči starši misljijo, da bo po otrokovem rojstvu le več dela in skrbi, ne predstavljajo pa si, da bo novo rojstvo tako predragačilo stvari, da lahko pride celo do krize v partnerskem razmerju. Včasih zaradi tega, ker se nova starša postavita drug nasproti drugemu kot tekme, od katerih vsakdo meni, da bo znal bolje vzbujati, drugič pa se pojavi neke vrste ljubomunj. Zakaj žena posveča več svoje pozornosti in svojega časa novorjenemu bitju kot pa njegovemu očetu? Skratka vloga staršev ni dana z neba, treba jo utrditi, postati izvedeni v odnosih do otrok, hkrati pa tudi ne pozabiti na potrebe partnerske zvezze v dvoje. Tudi ta potrebuje svoj čas za pogovor in skupno doživljjanje.

Zato, da postane družina utečeno »moštvo«, so potreben čas, zavzetost v razumevanje ter veliko potrpljenja, na primer ko nam ponosi naš dojenček krati dragocene urice spanja. Včasih zaradi dnevnih dolžnosti, katerim se ne moremo izogniti, in iščemo način, kako bi si pomagali, naredimo vse še bolj zapleteno; posebej takrat, ko so delovne zadolžitve staršev odvisne od preimčnega urnika. Velik korak naprej pa pomeni zavest novih staršev, da se mora njun dotedjanemitem življenja zaradi novega člena predragačiti. Tako se izogneta konfliktom, ki se rojevajo iz neusklašenosti potreb družine in osebnih potreb posameznih članov. Družina je dinamična skupnost, ki se spreminja s spremjanjem njenih članov (z rastjo, z odhodom, boleznjijo, smrtjo itd.). Načina, kako naj se družina vede ali organizira, ni mogoče stisniti v splošno veljaven recept. Njeni člani niso vedno dovolj elastični, da bi spremembe sprejemali sproti - postopek je daljši in zahtevnejši. Stvari se brusijo pocasi.

Sliko idealne družine, ki smo si jo morebiti izdelali v možganih, še preden bi to konkretno izkusili, moramo, če že ne odstraniti, vsaj temeljito prilagoditi resničnosti. Vse to seveda lahko dosežemo, če poiščemo priložnost za pogovor v dvoje, če vztrajamo v prizadevanju, da bi nam vsakdanje težave ne skrhalo veselja nad življnjem v dvoje.

Nekateri psihologi menijo, da pride do težav ali celo do prave krize med partnerjema pri poskusu ustvarjanja lastne družine oziroma po rojstvu otroka velikokrat zaradi tega, ker pomeni otrok popolno preobrazbo v navadah dveh ljudi, ki sta bila prej par. Z otrokom se pojavi novo močno čustvo - starševstvo. To je tedaj prevladujoče in načne vse prejšnje živiljenjske navade. Novo situacijo doživljajo ženske in moški različno. Moškemu se zdi, da je zapostavljen in da mu je bila odvzeta pozornost, mlada mama pa se ob vseh novih obveznostih počuti tudi v zakonu nenadoma preobremenjena.

Oba pravzaprav čutita novo odgovornost. Oba bi želela za seboj nekoga, ki bi jima pravilno svetoval, ko se spopada s povsem novimi vprašanji, težavami in problemi, ki so včasih videti večji in bolj črni kot dejansko so, prav zaradi tega, ker so navadno močno čustveno obarvani.

Številne težave bi lahko odpravili z nekaj praktičnega duha: z dogovorom, da otrok prespi včasih pri starih starših, da gre na sprehod s temo, stricem ali družinsko prijateljico, tako da se »novopečena« starša nekoliko razbremenita in se ne počutita pod pritiskom obveznosti, ki je neodstranljiva.

Verjetno je najbolj pomembno predvsem to, da tudi mladi starši ugotovijo, kaj pravzaprav hočejo in svoje-

ga otroka občasno za krajši čas zaužajo kakemu drugemu članu širše družine ali prijatelju.

Razumljivo je, da si morata nova starša marsikatero nalogo porazdeliti. Ko eden pazi na otroka, lahko drugi nakupuje in podobno. Kljub vsemu pa ostaja še cela vrsta skupnega početja. Veliko staršev že od vsega začetka jemlje svoje otroke k vsem opravkom (če je le mogoče) s seboj.

Dve odrasli osebi, ki sta doživeli starševstvo, morata skrbeti tudi za svoje dobro počutje: če je mama prej redno zahajal k frizerki, naj se sedaj ne odreče temu prijetnemu zadoščenju. Odlično bo, če bo partner priskočil na pomoč, popazil na otroka in omogočil svoji ženi nekaj uric sproščenega odhoda od doma.

V družini je pač tako, da mora vsakdo nekoliko potegniti nazaj svoj jaz in svoje pravice, zato da se živiljenje nadaljuje dovolj harmonično. Misliš si, da bo živiljenje para enako kakor prej tudi po rojstvu otroka, je nesmisel in ni realno. Vsekakor pa mo-

V družini je pač tako, da mora vsakdo nekoliko potegniti nazaj svoj jaz in svoje pravice, zato da se živiljenje nadaljuje dovolj harmonično. Misliš si, da bo živiljenje para enako kakor prej tudi po rojstvu otroka, je nesmisel in ni realno

ra dvojica težiti za tem, da goji svojo medsebojno navezanost. Zelo je pomembno, da nova starša ne opustita skupnih dejavnosti, ki sta jih imela pred rojstvom otroka. Od časa do časa si morata privočiti tudi čas samo zase. Večerjo v dvoje ali ogled kina. Samo tako se razdalja med njima ne bo večala in bosta ohranila sozvočje. Velikokrat jima to omogoči le primerna družinska organiziranost. Važno je torej gojiti medsebojno ljubezen, zanimalje drug za drugega in iz tega dialog tudi za tem, ko se bo družina spreminala.

Ena pravila velja, ko si dva odrasla odredita dejavnosti celega dne ob službi in drugih obveznostih, druga pa, ko se jima pridruži »neznanka«, novorojenček. Takrat ni več toliko časa za načrtovanje, ali pa je ob načrtovanju nujna dovolj prepričana fleksibilnost: namevali smo na krajše počitnice ob prvomajskih praznikih, sedaj pa ima malo vročino in iz tega ne bo nič. Ne zagrenimo si živiljenja zaradi tega, poiščimo alternativo, bodimo dinamični. Zahtevati, da bodo veljala ista pravila v spremenjeni situaciji, je nesmisel in ne pelje nikam.

Tako ne smeta partnerja storiti napako, da bi še vedno naprej delala to, kar sta počenjala prej, preden se jima je rodil otrok, le da sedaj to počne načelo. To kaže, da sta pač preveč sebična, da bi se vsakdo od njiju nečemu odrekel, le da bi skupaj kot družina, vključno z novim članom, nekaj doživljali. Mogoče ne tako bleščeče in brezskrbno kot prej, pa vendar kot družina.

To je namreč fair play - živeti v skupnosti, vse ostalo je početje iz maščevalnosti, dokazovanja premoči in drugih sebičnih »ljubeznivosti« posameznih udeležencev v isti usojeni skupnosti.

Novo živiljenje v troje naj bo torek v skupnosti, v kateri člani pripadajo drug drugemu, kjer čustvo pripadnosti gojijo dan za dnem tako, da sleherni od njih ne postavlja svojih potreb pred ostale, kjer zna vsakdo primerno krotiti svojo sebičnost in zmanjšati svoj jaz v korist vseh.

Družina, ki je tako tesno povezana, bo namesto dejavnosti v dvoje, razvila nova obredja, ki bodo to skupnost še povezovala. (jec)

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA - Na zasedanju v San Quririnu

Odbor dokončno odobril deželni energetski načrt

Odslej nakup cepiva proti infekcijam zaradi ugriza klopa po znižani ceni za vse

TRST - Deželni odbor je na včerajšnji seji v kraju San Quirino (Pordenon) na predlog odbornika Lodenca Sonega odobril tudi »Deželni energetski načrt« (DEN). Gre za enega od pomembnejših instrumentov za prostorsko načrtovanje v Furlaniji-Julijski krajini. Dokument je bil sprejet v dogovoru s sistemom krajevnih avtonomij, poslali pa so ga tudi sosednjemu Venetu, Sloveniji in avstrijski Koroški.

Poleg tega je bil pripravljen v skladu z Agendo 21 in strateško očeno okoljskega vpliva. Pri sestavljanju načrta so tudi upoštevali načelo fleksibilnosti, tako da ga je možno prilagoditi v skladu s spreminjačimi se scenariji na tem področju tudi v prihodnosti.

Deželni energetski načrt naj bi na srednje-dolgi rok omogočil kritje energetskih potreb krajevnih skupnosti in gospodarstva v FJK. Z njim naj bi tudi povečali učinkovitost deželnega energetskega sistema s pomočjo tehnološke in upravne inovacije, zmanjšali stroške za tako imenovane »business« koristnike in posamezna gospodinjstva z ustvarjanjem konkurence med ponudniki, prav tako pa naj bi tudi na najmanjšo mero zmanjšali vpliv na okolje pri proizvodnji, prevozu, distribuciji in porabi energije.

Načrt pa ima tudi za cilj, da spodbuja in podpira proizvodnjo energije iz obnovljivih virov. S pomočjo tehnološke in upravne inovacije naj bi torej povečali učinkovitost energetskega sistema v deželi, kar bi omogočilo vzdrževanje in povečanje gospodarske rasti v Furlaniji-Julijski krajini. Med obnovljivimi viri je v načrtu že posebej omenjeno izkorisčanje biomase, vodnih virov, sončne energije, vetrne energije in končno tudi energije, ki jo je mogoče pridobiti iz odpadkov.

Deželni odbor pa je včeraj sprejel tudi zelo pomemben sklep s področja zdravstvenega varstva. Odslej se bodo namreč lahko vsi prebivalci Furlanije-Julijске krajine cepili proti ugrizom klopa, ne da bi za cepljenje posebej plačali. V njihovo breme bo šel samo strošek za cepivo, za katerega pa bodo plačali le 25% odstotkov običajne cene.

Doslej so imeli namreč pravico do nakupa cepiva po znižani ceni samo tako imenovane rizične skupine,

Termo centrala na obrobju Štandreža

kot so na primer skavti, taborniki, gozdna straža itd.

Kot je pred sejo povedal odbornik za zdravstvo Beltrame, Dežela stalno spremlja položaj v zvezi z infekcijami, ki jih lahko povzroči ugriz klopa. Tako imajo že od oktobra 2005 pravico do 75 odstotnega popusta pri nabavi cepiva tudi prebivalci Kanalske doline in Železnega ter nekaterih goratih območij na Pordenonskem, kjer so že zabeležili primere klopnega menigitisa.

Sedaj se ta pravica širi praktično na celotno deželno območje. Kdor bo želel kupiti cepivo po znižani ceni, bo moral na oddelku za zdravstveno preventivo pri pristojnem zdravstvenem podjetju samo izpolniti poseben vprašalnik.

Dežela tudi letos pripravlja posebno informativno akcijo o zaščiti pred boleznimi, ki jih povzročajo klopi. Tako bodo nadaljevali z razdeljevanjem posebnih zgibank, ki so že lani imele veliko uspeha, v sodelovanju z univerzama iz Trsta in Vidma ter oddlekri za preventivo pa bodo še naprej izvajali posebno epidemiološko raziskavo.

UNIJA ISTRANOV - Pismo vladi

Ezuli zahtevajo presežek zase

TRST - Unija Istranov se je vključila v državno razpravo in polemike o tem, kdo naj bi bil deležen davčnega viška, ki se je stekel v državno blagajno. Potem ko je vlada pod vodstvom Romana Prodiha že pripravila predlog razdelitve tega presežka, so se s pismom vladi zdaj oglasili istrski ezuli. Predsednik Unije Istranov Massimiliano Lacota je tako pisal vladi in neposredno gospodarskemu ministru Padovi Schioppi. V pismu Lacota piše, da je »institucionalna dolžnost vlade, da po šestdesetih letih sramotnih goljufij na škodo ezulov poravnava svoj dolg, ki ga je ustvarila s tem, da je tajno plačala vojno škodo tako, s privatnim premoženjem svojih najbolj zvestih in nabolj nesrečnih državljanov.«

Pismo je Lacota poslal pred srečanjem, ki jih bodo ezulska združenja imela prihodnji teden z vlado. V njem še piše, da bi »vsaka resna vlada v resni državi, v kateri se spoštujejo najosnovnejše pravice državljanov, ta presežek namenila za poravnavo visokih in dokončnih odškodnin ezulom, ki na to čakajo že desetletja.«

V tiskovnem sporočilu Unije Istranov še navaja, da bodo na pondeljkovem srečanju z vlado opozorili tudi na kršitev zakona št. 336/70, ker Italija ne priznava pokojninskih prispevkov italijanskim državljanom, ki so bili v Jugoslaviji obsojeni na zaporno kaznen s prisilnim delom.

KOROŠKA - Slovenska politična stranka v avstriji

Enotna lista za samostojen nastop na deželnih volitvah

VLADIMIR SMRTNIK

zvezna vlada zaključiti v prvi polovici leta.

CELOVEC - Slovenska politična stranka na avstrijskem Koroškem Enotna lista (EL) se nagiba k samostojnemu nastopu na prihodnjih deželnozbornskih volitvah. Na nedavnih pokrajinskih sestankih EL se je »velika večina« občinskih odbornikov izrekla za samostojno kandidaturo, je včeraj v sporočilu za javnost zapisal predsednik EL Vladimir Smrtnik. Z Zeleznimi, s katerimi je EL nastopila na volitvah 1999 in 2004, se namreč niso mogli dogovoriti o enakopravnem partnerstvu, je pojasnil Smrtnik. Dokončno odločitev o kandidaturi, glavnih vsebinskih smernicah in glavnem kandidatu EL bo sprejel občni zbor letos septembra, so še sporočili iz EL. Mandat deželnega zборa avstrijske Koroške se konča marca 2009, v zadnjem času pa je vse več ugibanj o predčasnih volitvah pomlad 2008, s katerimi naj bi si deželni glavar avstrijske Koroške Jörg Haider zagotovil ponovni mandat. Politični opozovalci v Celovcu ocenjujejo, da bo odločitev o predčasnih volitvah odvisna tudi od poteka pogajanj o dvojezični topografiji na južnem Koroškem, ki jih želi rdeče-črna

je Enotna lista prejela 3324 glasov.

Samostojna kandidatura Enotne liste po Smrtnikovem mnenju »ponuja možnost, da ofenzivno predstavimo naš pogled na politično realnost v deželi in predstavimo naše predloge za potrebne družbenopolitične spremembe«. Predsednik EL je prepričan, da simpatična, verodostojna in programsko široka kandidatura EL na deželnih volitvah lahko računa na široko podporo med pripadnikoma našne skupnosti in tudi na solidarnost iz vrst večinskega prebivalstva.

Na volitvah leta 2004 je na tretjem mestu kandidatne liste Zelenih nastopila Slovenka Zalka Kuchling. Kuchlingova ni bila izvoljena, ker so Zeleni dobili le dve poslanski mesti. Medtem se je Kuchlingova vključila v strankarske strukture Zelenih in bila marca izvoljena na mesto okrajne predsednice Zelenih v Velikovcu. Kuchlingova je tudi podpredsednica skupnosti koroških Slovenk in Slovencev (SKS), ki kot najmlajša od treh organizacij slovenske manjšine na avstrijskem Koroškem ne uživa velike podpore znotraj EL. (STA)

V današnji oddaji Brez meje po koprski TV govor o Ivanu Trinku

KOPER - V današnji oddaji Brez meje bo govor o Ivanu Trinku. Ob izidu zbornika Monsignor Ivan Trinko (1863-1954) – spodbujevalec spoznavanja in dialoga med kulturami, je koprska ekipa v Benečiji obiskala nekaj avtorjev knjige. O zborniku, življenju in delu Trinka bosta spregovorila uredniki Lucia Trusgnach, tajnica KD Ivan Trinko, in Miha Obit, predsednik KD Ivan Trinko. Živa Gruden bo povzela misli iz svojega referata, ki govorji o Trinkovi »poti do slovenščine«, geograf Igor Jelen pa bo v Tarčmunu, rojstni vasi Ivana Trinka, spregovoril o Trinku geografu. Oddaja bo na sporednu na TV Koper danes ob 18.00.

Pohod po Ludvikovi učni poti

LIPICA - Kraška podružnica za zdravje srca in ozilja prireja jutri spomladanski pohod po Lipiški kraški učni poti, ki ga bo vodil Ludvik Hus. Pohod se bo pričel ob 9. uri izpred hotela Maestoso v Lipici. Pohodniki si bodo na 12 km dolgi poti ogledali 15 znanih točk, ki pomenijo naravne in zgodovinske lepote in značilnosti Krasa. Pohod je primeren za vse starostne skupine. Pred pohodom pa bo možno od 8. ure dalje si brezplačno izmeriti sladkor v krv in krvni tlak. Meritev opravljači članice društva za člane in nečlane društva. Po pohodu približno med 13. in 14. uro bo organiziran topel obrok v hotelu Maestoso za vse, ki si to želijo. Posebna prijava ni potrebna. V primeru slabega vremena pohod odpade oz. bo prestavljen kasneje. Dodatne informacije dobite na tel. 040/ 9000 21 (dr. Ljubislava Škibin). (O.K.)

Kolektivna likovna razstava v Kosovelovem domu

SEŽANA - Sežanski Kulturni Dom Srečka Kosovela gosti zanimivo kolektivno likovno razstavo, ki jo je v vhodnih prostorih postavil koprski likovni krožek »Pozejdonka«. Dobra desetina članic predstavlja svoja dela najrazličnejših motivik: od krajinskih, morskih, solinarskih, do urbanih in aktov. Ustvarjajo v olju, akvarelju in akrilni tehniki pod mentorstvom akad. slikarja Andreja Trobentaria, čigar didaktični in svetovalni pristop sloni na upodabljanju čutno nazornljivega, s posebnim poudarkom na iskanju in ujetju svetlobe. Razstava je odprta do 20. maja.

GRADEC - Pavlova hiša v Potrni

Razstava Suhadolnikovih in Kuštrunovih fotografij

GRADEC - Pavlovi hiši v Potrni pri avstrijski Radgoni so sinoči odprli fotografsko razstavo Ostanki dneva - Present/sedanjost, predstavnikov srednje in mlajše generacije slovenskih fotografov, Jožeta Suhadolnika in Petra Koštruna. Suhadolnik velja za »poetičnega dokumentarista«, medtem ko se mlajši Koštrun več ukvarja z nekaterimi konceptualnimi predpostavkami fotografije. Razstava bo na ogled do 23. junija. Jože Suhadolnik v seriji »Ostanki dneva« postavlja upodobljene posameznike v izrazito ambivalentno pozicijo; liki, ki so v odsajhanju, so s hrbotom obrnjeni proti gledalcu, zbrisani in nejasni, ali pa je njihova prisotnost zgorj naznačena, denimo s stopenjam ali odloženim klobukom.

Glavno vlogo ima atmosfera, ki je skupna tako mestnim kot podeželskim motivom. Suhadolnik se vzdržuje komentarja, slike odražajo spontanost, kot da bi nastale same od sebe v nekem naključnem trenutku. V seriji »Ostanki dneva« kot tudi v celotnem

Suhadolnikovem opusu se izrisuje življenska izkušnja in sposobnost opoznavanja, so sporočili iz galerije Photon, ki je skupaj s Pavlovo hišo pripravila razstavo.

Predstavljena serija pa tudi dosežni opus Petra Koštruna se že na prvi pogled razlikuje od opusa Jožeta Suhadolnika. V seriji Present/Sedanjost je v ospredju pejsažna, krajinska fotografija, ki ima kot fotografiska zvrst dolgo tradicijo. Koštruna v tem primeru ne zanima dokumentarna ali potopisna razsežnost, pač pa izhaja iz bolj racionalnih ali celo konceptualnih predpostavk.

Koštrun za izhodišče vzame romantično podobo pokrajine, kot jo je konstruiral slikarski simbolizem Kasparja Davida Friedricha v slikarstvu zgodnjega 19. stoletja ali piktorializem v fotografiji zgodnjega 20.

stoletja. Romantična podoba krajine pa je v tem primeru vzeta zgorj kot model, ki je podvržen racionalni obdelavi.

EVROPSKA KOMISIJA - poročilo o prevzemu skupne evropske valute

Bruselj: Prehod Slovenije na evro je očiten uspeh

Po mnenju komisije so lahko izkušnje Slovenije koristna lekcija za druge kandidatke

BRUSELJ - Evropska komisija je včeraj v Bruselju predstavila sporočilo o uvedbi evra v Sloveniji. V njej poudarja, da je bila uvedba v Sloveniji uspešna, v določenih pogledih celo boljša kot leta 2002 v drugih članicah. Slovenska izkušnja pa je ponovno pokazala, da zaznavanja in pričakovanja na eni ter realnost glede cen na drugi strani »niso nujno usklajena«. Sporočilo, ki ga je komisija sprejela štiri mesece po uvedbi evra v Sloveniji, kaže, da je inflacija na splošno ostala stabilna, kljub temu da so se cene nekaterega blaga in storitev povisile. Inflacija je v prvih štirih mesecih znašala 1,3 odstotka, v istem obdobju lani pa 1,5 odstotka, je danes poudarila komisija. Eurostat na podlagi predhodnih informacij slovenskega statističnega urada ocenjuje celotni učinek prehoda na inflacijo cen življenjskih potrebsčin med in po prehodu na 0,3 odstotka, kar je podobno izkušnjam prve skupine držav.

Ob tem pa ljudje dvig cen dojemajo v neskladju z realnim dvigom, opozarja komisija. Potrošniki se morajo najprej navaditi na sam evro kot novo valuto, hkrati pa si morajo vzpostaviti novo referenčno vrednost, ki jo evro ima, je dejala tiskovna predstavnica komisarja za denarne in gospodarske zadeve Amelia Torres. Poudarila je tudi, da je ključnega pomena stalno informiranje državljanov tako o koristih evra, kot tudi o realnem razvoju cen.

Zaznana inflacija s strani državljanov je januarja letos izrazito narasla, nekoliko pa tudi še februarja, čeprav so cene v teh dveh mesecih dejansko nekoliko padle, je zapisala komisija. V marcu je zaznana inflacija že nekoliko upadla, kar lahko kaže na učinkovitost okrepljenih prizadevanj oblasti v obveščanju javnosti, čeprav zaključek zaenkrat še ne gre potegniti, poudarja komisija. Če bodo nadaljnji podatki potrdili marčevske rezultate, se lahko zgodi, da bo končni vzorec za Slovenijo povsem drugačen od opazovanj drugon v območju evra, kjer je zaznana inflacija strmo naraščala praktično v celiem prvem letu od uvedbe evra. Razlika med zaznano in dejansko inflacijo se sicer manjša, a tudi po petih letih še vedno obstaja, ugotavlja Bruselj.

Pristop velikega poka, ko se ne-preklicno fiksira menjalni tečaj, isticasno pa se uvedejo evrski bankovci in kovanci, za kar se je odločila Slovenija, je smiseln, je ocenila komisija. Po njenem mnenju dvotedensko obdobje dvojnega obtoka zadostuje, če je prehod na novo valuto dobro in pravočasno pripravljen. Zato je lahko ta model primeren tudi za druge države, ki bodo uvedle evro - še posebej zaradi preprostjega komuniciranja in informiranja, piše v sporočilu.

Slovenija je bila na nekaterih področjih, kot je denimo vračanje stare valute, celo bolj uspešna od izkušenj z uvedbo evrske gotovine leta 2002, ugotavlja Bruselj. Konec januarja, torej mesec dni po uvedbi evra, je bilo v obtoku samo še 8,5 odstotka tolarskih bankovcev, medtem ko se je ta delež ob koncu januarja 2002 gibal okoli 30 odstotkov, piše v sporočilu, ki pri tem izpostavlja, da na ta način ni prišlo do »ozkih gril, ki so bila zabeležena leta 2002«. Nasprotno pa je bilo vratilo tolarskih kovancev dosti počasnejše, saj jih je bilo tri četrt konec januarja letos še vedno v obtoku.

K hitremu prehodu na novo valuto je v Sloveniji prispevalo tudi dobro poznavanje te valute, saj so bili z njo Slovenci že seznanjeni - tudi zaradi bližine Avstrije in Italije, ki sta članici območja evra. Velika večina ljudi je že pred novim letom evre videla, prav tako veliko ljudi jih je tudi že uporabilo. Enodnevno opazovanje razmer na tem področju, ki ga je izvedla komisija, je pokazalo, da je imela 5. januarja - samo tri delovne dni od začet-

V Sloveniji s prevzemom evra niso imeli nikakršnih težav

ka prehoda - več kot polovica vprašanih, ki so sodelovali v raziskavi, v dearnicah in torbicah samo evrsko gotovino in ne več tolarjev. Iste dne je bilo tudi več kot 70 odstotkov vseh gotovinskih plačil izvedenih v evrih. Do sredine januarja so bila dejansko vsa gotovinska plačila izvedena v novi valuti, kar potrjuje tehnično izvedljivost kratkega obdobja dvojnega obtoka evrov in nacionalne gotovine, kar po ocenah Bruslja prispeva k zmanjšanju bremena za prodajalce na drobno in druga podjetja na najnižjo možno raven ter tudi pospeši prehod.

Glede na raziskava Eurobarometer, ki je bila opravljena konec januarja, velika večina (95 odstotkov) Slovencev meni, da je prehod potekal gladko in učinkovito. Istočasno se več kot devet od desetih slovenskih državljanov čuti dobro informiranih o evru in so bili zadovoljni z obsegom informacij, ki so jih pripravili državni organi. To ponovno dokazuje klučno vlogo informirjanja in obveščanja o evru za zagotovitev uspešnega prehoda. (STA)

PODGETJA - Skupščina Acegasaps

Potrjena bilanca in nov upravni odbor

TRST - Skupščina delničarjev večstvoritvenega podjetja Acegasaps je včeraj v Trstu odobrila bilanco za leto 2006. Poleg tega so delničarji družbe, ki deluje v Trstu in Padovi, izvolili tudi novi upravni odbor, v katerem je od trinajstih članov kar devet novih. Na predsedniškem mestu pa je bil potren Massimo Paniccia.

Kar zadeva poslovanje, je družba lansko poslovanje zaključila z dobickom v višini 17,7 milijona evrov, kar je 2,9 odstotka manj kot v letu 2005. Bruto vrednost poslovanja je znašala 88,3 milijona evrov, čisti poslovni uspeh pa 44,3 milijona evrov, medtem ko je skupni promet znašal 619,1 milijona evrov oziroma 3,8 od-

MASSIMO PANICCIA

stotka manj kot predlanskim.

Skupščina je nato odobrila razdelitev dividende v višini 0,30 evra na delnico oziroma v skupni višini 16,4 milijona evrov. Dividende bodo izplačevali od 5. julija dalje.

ČEZMEJNO SODELOVANJE - Program Interreg Agromin

V Expo Mittel School v Trstu degustacija malvazij dveh manjšin

TRST - V torek, 8. maja ob 18.00 uri, organizirata Deželna Kmečka zveza Trst in Obalna samoupravna skupnost italijanske narodnosti Koper predstavitev in degustacijo malvazij dveh manjšin. Prireditve bo v prostorih Expo Mittel Scho-

ol v ulici San Nicolò, 5.

Pokušina je organizirana v sodelovanju z revijo Fuoco lento, ki bo v prihodnji številki poročala o dogodku s člankom področnega strokovnjaka enologa in časnika Claudia Fabbra. Pobudo bo pove-

Program Agromin so letos predstavili marca v Kopru

zovala novinarka Rossana Bettini.

Projekt Agromin je skupni evropski projekt slovenske manjšine v Italiji in italijanske manjšine v Sloveniji, za katerega so pridobili finančna sredstva iz Programa pobude Skupnosti INTERREG IIIA Slovenija 2000 – 2006. Pobuda je zaživila aprila 2005 in se bo zaključila novembra 2007. Prijavitelja projekta sta Deželna Kmečka zveza Trst in Italija in Obalna samoupravna skupnost italijanske narodnosti Koper v Sloveniji. Cilji projekta so ovrednotenje virov primarnega sektorja obeh manjšin, oblikovanje enotne čezmjerne ponudbe posebnih proizvodov in okrepitev sodelovanja med manjšinama.

Projekt predvideva dvojezično knjigo s predstavljivo proizvajalcem, tipičnih proizvodov in tradicionalnih receptov čezmernega območja, informativne zgodbanke v več jezikih o vinu, oljčnem olju in drugih posebnih proizvodih, Informativni center v Dolini za ovrednotenje, promocijo in obveščanje o posebnih proizvodih, tečaje in delavnice, sejme (2 v Sloveniji in 1 v Italiji) in zaključni simpozij.

Evropska centralna banka

04. maja 2007

valute	evro	
	04.5	03.5
ameriški dolar	1,3561	1,3613
japonski jen	163,15	163,47
kitajski yuan	10,4473	10,4873
ruski rubelj	34,9580	35,0250
danska krona	7,4517	7,4517
britanski funt	0,68280	0,68280
švedska krona	9,1575	9,1413
norveška krona	8,1280	8,1220
češka krona	28,118	28,137
švicarski frank	1,6479	1,6479
estonska krona	15,6466	15,6466
madžarski florint	246,55	246,69
poljski zlot	3,7504	3,7584
kanadski dolar	1,4985	1,5086
avstralski dolar	1,6562	1,6496
bulgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	3,3175	3,3085
slovaška krona	33,540	33,618
litvanski litas	3,4528	3,4528
latviški lats	0,6967	0,6969
malteška lira	0,4293	0,4293
islandska krona	86,52	86,67
turška lira	1,8360	1,8450
hrvaška kuna	7,3422	7,3490

Zadružna Kraška banka

04. maja 2007

valute	evro	
	nakup	prodaja
ameriški dolar	1,3736	1,3454
britanski funt	0,6915	0,6756
švicarski frank	1,6709	1,6302
japonski jen	168,77	158,55
švedska krona	9,3652	8,9173
avstralski dolar	1,6957	1,6264
kanadski dolar	1,5288	1,4706
danska krona	7,59477	7,30863
norveška krona	8,3079	7,9360
madžarski florint	244,672	234,608
češka krona	32,3576	25,3233
slovaška krona	38,6607	30,2562
hrvaška kuna	7,8707	7,0183

CREDITO COOPERATIVO DEL CARSO
ZADRUŽNA KRAŠKA BANKA

Banca di Cividale

04. maja 2007

valute	evro	
	nakup	prodaja
ameriški dolar	1,3766	1,3427
britanski funt	0,6928	0,6758
danska krona	7,564	7,378
kanadski dolar	1,5240	1,4865
japonski jen	165,54	161,46
švicarski frank	1,6720	1,6308
norveška krona	8,250	8,047
švedska krona	9,292	9,063
avstralski dolar	1,6806	1,6392
hrvaška kuna	7,57	7,03

Banca di Cividale
BANCAGRICOLA KMEČKA BANKA

Milanski borzni trg

04. maja 2007

delnica	Indeks MIB 30: +0,70	
	cena €	

TRST - Včeraj na sedežu Slovenske kulturno gospodarske zveze

Po petih mesecih spet srečanje med vodstvoma SKGZ in SSO

V ospredju potrditev seznama 32 občin, državne finančne postavke in krepitev medsebojnih odnosov

TRST - Potrditev seznama 32 občin, v katerih naj bi izvajali zaščitna dolocila, povišanje državnih prispevkov za manjšinske dejavnosti, vse prej kot rožnat položaj številnih manjšinskih ustanov pa tudi in predvsem odnosi med krovnima organizacijama so bili v ospredju včerajnjega srečanja ožjih vodstev Slovenske kulturno gospodarske zveze in Sveta slovenskih organizacij, ki je potekalo na sedežu SKGZ.

To je bilo sploh prvo tovrstno srečanje letos; od prejšnjega, decembrskega v Gorici je minilo kar pet mesecov, kar jasno kaže, da so se odnosi med krovnimi organizacijama v tem času nekoliko ohladili. Na srečanju so SKGZ zastopali predsednik Rudi Pavšič, tržaški pokrajinski predsednik Igor Gabrovec, videmski pokrajinska predsednica Jole Namor, predsednik ZŠSDI Jurij Kuferšin, predsednik ZSKD Marino Marsič in predsednik Zadruge Primorski dnevnik Ace Mermolja; Švet slovenskih organizacij pa predsednik Drago Štoka, goriški pokrajinski predsednik Janez Povše, videmski pokrajinski predsednik Giorgio Banchig, tržaški pokrajinski predsednik Marij Maver in član izvršnega odbora Igor Švab.

Vodstvi krovnih organizacij sta po umestitvi paritetnega odbora menili, da bi moral le-ta poslati italijanski vladni seznam že evidentiranih 32 občin, v katerih naj veljajo določila zaščitnega zakona. Ta seznam naj nato vlada odobri brez kakih posebnih in nepotrebne razprave, kajti vsakršno odpiranje novih vprašanj bi še bolj zavleklo začetek izvajanja zaščitnega zakona.

Krovni organizaciji bosta naslovili prošnjo predsedniku vlade Prodiu za sprejem ob njegovem bližnjem obisku v Trstu ob svetovnem forumu G8 o znanju. Vodstvo SKGZ in SSO sta nadalje menili, da bi morali povišati postavke državnih finančnih prispevkov za delovanje manjšine, saj so že poldružo desetletje nespremenjeni in jih je inflacija spodbudila že za nekaj milijonov evrov. Posledično so se številne manjšinske ustanove znašle v finančni stiski. Na srečanju je bilo domenjeno, da bosta tej zadavi pobliže sledila oba predsednika, Pavšič in Štoka.

Govor je bil tudi o medsebojnih odnosih. V zadnjem času je bilo med organizacijama kar nekaj trenj, na primer ob umestitvi paritetnega odbora, ob glasovanju predsednika slovenske konzultete na goriški pokrajini, ob izglasovanju

Vodstvo krovnih organizacij SKGZ in SSO sta se včeraj sestali na prvem letnem srečanju

KROMA

deželnega volilnega zakona. Krovni organizaciji nista bili pri teh zadevah neposredno vpleteni, politična trenja pa so se prenesla tudi na raven civilne družbe.

Predsednik SKGZ Rudi Pavšič je predlagal, naj bi se vodstvi organizacij pogosteje sestajali, da bi se sproti soocičili z nastalimi problemi in da se odprta vprašanja ne bi kopčila. Predsednik SSO Drago Štoka se je zavzel za dobro, aktivno sodelovanje v dobrobit celotne manjšine, v kateri še vedno obstajata dve duši. Združevanje po njegovem mnenju ni kratkoročni cilj, vzdušje na srečanju pa je bilo dobro, saj so bili odkrito postavljeni na mizo številni odprti problemi, nakazano pa je bilo tudi, kako se soocičiti z bodočnostjo s skupnim prizadevanjem in naporji.

Eden od bližnjih preizkusnih kamnov tega sodelovanja bo sprejem deželnega zaščitnega zakona, saj bodo v kratkem stekle avdicije, na katerih bosta povедali svoje tudi obe krovni organizaciji.

KOROŠKA - Skupno stališče predsednikov NSKS, ZSO in SKS

Manjšina vztraja: Širitvena klavzula ali najmanj 270 tabel

MATEVŽ GRILC

MARJAN STURM

BERNARD
SADOVNIK

kem rešeno še pred poletjem letos.

Bolj optimističen glede termina, ki si ga je postavila sama avstrijska vladna, je predsednik Zveze slovenskih organizacij (ZSO) Marjan Sturm. Poudaril je, da si kancler Gusenbauer resno prizadeva za rešitev vprašanja, glede širitvene klavzule pa je Sturm dejal, da od nje »kot avtor te klavzule ne bom odstopil«. Kot Grilc je tudi Sturm opozoril, da je iz skupnega pisma, ki so ga predsedniki vseh treh političnih organizacij slovenske manjšine na Koroškem pred dobrim mesecem dni naslovile na zveznega kanclerja, jasno razvidno, kako si koroški Slovenci predstavljajo rešitev vprašanja dvojezičnih krajevnih tabel na Koroškem. Kot je znano, manjšina v pismu predloga 173 krajev z dvojezičnimi napisimi in - kot sestavni del predloga - širitveno klavzulo, s katero bi si manjšina pridržala opcijo, da izterja dodatne table v smislu razsodbe ustavnega sodišča.

Predsednik Skupnosti koroških Slovencev in Sloven (SKS) Bernard Sadovnik prav tako poudarja, da je osnova za vsako rešitev skupno pismo slovenskih organizacij. Pri tem je opozoril, da je bila širitvena klavzula v nekem smislu tudi že del predloga Schüsslove vlade julija 2006. »Iz pogovorov, katere sem vodil v zadnjih tednih, izhajam iz tega, da hočejo socialdemokrati še izboljšati ta predlog. Drugače tudi ne bi bilo razumljivo, zakaj so junija 2006 v parlamentu glasovali proti predlogu tedanje Schüsslove vlade,« je pristavil predsednik SKS. V terminski načrt Gusenbauerjeve vlade pa po vsem, kar je že doživel v koroški in av-

strijski politiki, »le težko verjame«, je še dejal Sadovnik.

Tiskovni predstavnik kanclerja Gusenbauerja, Stefan Pottler, je še v četrtek zvečer dejal, da so na Uradu zveznega kanclerja še naprej optimistični, da bo uspelo urediti vprašanje dvojezičnih napisov do letosnjega poletja. Seveda, če bo obveljalna pripravljenost sogovornikov zveznega kanclerja za kompromisno rešitev, je pojasnil kanclerjev tiskovni predstavnik v pogovoru za koroški deželnemu studio Avstrijske radiotelevizije (ORF). Gusenbauer da je že govoril s predstavniki koroških Slovencev, župani dvojezičnih občin, predstavniki t.i. domovinskih organizacij, ter predsedniki koroških strank, ni pa še bilo razgovora med zveznim kanclerjem in koroškim deželnim glavarjem Jörgom Haider, je opozoril Pottler. Razgovor pa naj bi bil dogovoren že v naslednjih dneh.

Nov krog političnih izjav in tudi novih polemik v razpravi o dvojezičnih napisih je v četrtek spročil predsednik koroškega BZÖ Stefan Petzner. Slednji je dejal, da je pot do odprtja, potem ko je predsednica koroških soci-alodemokratov (SPÖ) Gaby Schaunig v nekem koroškem tedniku na vprašanje o morebitnem črtanju širitvene klavzule dejala, da v novo ureditev »naj ne bi zapisali, kar ustvari več vznemirjevanja kakor gotovosti«. Schaunigova je takoj odgovorila in poudarila, da soci-alodemokrati na Koroškem »niso zapustili dosedanje poti pri iskanju soglasja o ureditvi dvojezičnih krajevnih napisov.«

Ivan Lukan

TOŽBA - Zaradi poškodb iz leta 1990 Nekdanji vojak JLA toži Slovenijo, BiH in Hrvaško

ZAGREB - Nekdanji nabornik vojske nekdanje Jugoslavije (JLA) Izet Velagič toži Hrvaško, Slovenijo in BiH zaradi hudih opeklin, ki jih je dobil leta 1990 v požaru eni izmed vojašnic v Ljubljani v času rednega služenja vojaškega roka, je za STA potrdil njegov odvetnik Luka Šušak. Velagič trdi, da mu je požar v vojaški delavnici kot takrat 20-letniku hudo poškodoval 45 odstotkov telesa, ter da je zaradi tega trajno nesposoran za delo in normalno družinske življenje.

Velagič s tožbo zahteva 700.000 kun (95.000 evrov) odškodnine zaradi strahu in bolečin, ki jih je prestal, ter zaradi pohabljenega fizičnega videza. Zaradi materialne škode, ki je posledica nesreče in nezmožnosti samostojnega dela, zahteva še 3.000 kun (400 evrov) za vsak mesec od januarja 1991. Velagič je po poklicu avtomehanik, odvetniki pa so ocenili, da bi omenjeni znesek lahko mesečno zaslužil s svojim delom.

Velagič je zaradi hudih po-

škodb doslej prestal že deset kirurških posegov, vključno s transplantacijo 24 odstotka kože in tkiva. Ostal je brez obeh dlani, ima poškodovan sluh in spolne organe, izgubil je lase in ima hudo opečen obraz, so zapisali v tožbi odvetniške pisarne Luke Šuška iz leta 2005. Dodali so, da Velagič ni kriv za eksplozijo in hud požar v vojašnici, ki sta se zgodila zaradi slabe varnosti, za kar naj bi bili odgovorni takrat Velagič nadrejeni časnik JLA.

Velagič toži Hrvaško, ker se je z zakonom obvezala, da bo prevzela odgovornosti za škodo, za katero je bila odgovorna SFRJ. Velagič je postopek proti JLA sprožil na vojaškem sodišču v Zagrebu 25. junija 1991, vendar so sojenja takrat zaradi vojne prekinili. Slovenijo je tožil zaradi tega, ker se je nesreča zgodila na njem ozemlju, BiH pa zaradi tega, ker ga je kot nabornika poslala v JLA, na Hrvaško pa je imel prebivališče v času nesreče. (STA)

UPLINJEVALNKA - Projekta španskih družb Endesa in Gas natural spet v ospredju

Deželni odbor bo izrekel pogojno pozitivno mnenje o obeh načrtih

Predlog iznesel podpredsednik Moretton - Odbornik Antonaz edini zavzel negativno stališče

Deželni odbor bo predvidoma v kratkem izrekel pogojno pozitivno mnenje o vplivu na okolje, ki naj bi ga imela načrtovana uplinjevalnika španskih družb Endesa in Gas natural v Tržaškem zalivu. To stališče so člani deželne vlade neformalno zavzeli na svoji včerajšnji seji v San Quirinu pri Pordenonu, na kateri so med drugim odobrili deželni energetski plan (o tem podrobnejše pišemo na 3. strani). Proti se je izrekel edinole deželni odbornik za kulturo Roberto Antonaz (-SKP). O problemu uplinjevalnikov je poročal podpredsednik in hkrati deželni odbornik za okolje Gianfranco Moretton, formalni sklep pa bo deželni odbor predvidoma sprejel na eni svojih prihodnjih sej.

»Na seji sem seznanil kolege z rezultati analiz, ki so jih opravili naši pristojni uradi oziroma službe, «nam je v kratkem telefonskem pogovoru po seji dejal Moretton. »V bistvu ugotavljamo, da sta oba načrta načeloma sprejemljiva, vendar sta v mnogih ozirih pomanjkljiva ali nedorečena, zaradi česar nameravamo svoje morebitno pozitivno mnenje vezati na spoštovanje vrste predpisov. Vsekakor je po naši oceni mogoče uresničiti le enega od obeh projektov,« je pristavil. Podpredsednik je poučaril, da mnenje upošteva edinole ekološki vidik. »Problema bližnje državne meje oziroma odnosov s Slovenijo in Hrvaško nismo vzeli v pretres. To je naloga državne vlade,« je pojasnil.

Kot znano, sta načrta dokaj različna. Endesa predлага, naj bi plinski terminal zgradiči sredi zaliva, Gas natural pa bi ga želel uresničiti na kopnem pri Ževaljah. Dokončno stališče o načrtih bo sprejela rimska vlada, ki v skladu s predvidenimi postopki mora predhodno pridobiti mnenja krajevnih in deželne uprave o vplivu načrtov na okolje. Nepsredno zainteresirane občine in pokrajin so že izrekle, in to večinoma dvakrat. Prvič spomladi 2006, drugič pa na začetku tega leta. Drugi izrek je bil potreben, ker sta medtem obe španski multinacionalki predstavili dopolnila k svojima prvotnim načrtom. No, vse krajevne uprave so se negativno opredile. Odklonilno stališče do obeh projektov je naposredno minulega 18. januarja zavzel tudi tržaški občinski svet, pa čeprav je uprava župana Roberta Dippazie do zadnjega naklonjeno gledala na

GIANFRANCO MORETTON

ROBERTO ANTONAZ

načrt kopenskega terminala.

Vse je kazalo, da sta oba projekta tako rekoč pokopana, še zlasti odkar se je proti njima kmalu potem odločno opredelil minister za okolje Alfonso Pecoraro Scanio, ko je minulega 8. februarja prišel na obisk v našo deželo in se srečal s predsednikom deželne vlade Riccardom Illyjem. Toda tudi v politiki videz večkrat var. In tako so se pred nekaj dnevi ne nadajeno začele širiti govorice, da se deželna vlada namerava izreči pozitivno o obeh načrtih. To se je včeraj tudi zgodilo, pa čeprav še na neformalnem in torej tudi nedokončen način. Sicer pa je res, da bosta pozitivni mnenji vezani na vrsto pogojev, ki naj bi jih projekta spoštovala. Govori se o vrsti predpisov okoljske in varnostne narave, s katerimi naj bi preprečili npr. prekomerno hlajenje in onesnaževanje morske vode, pa tudi ohromitev prometa v tržaškem pristanišču.

Kot rečeno, se je na včerajšnji seji deželne vlade ogradolj od večine odbornik Antonaz. Svoje negativno stališče je utemeljil z dvema razlogoma. »Najprej je treba upoštevati, da predpisi, ki jih namerava izraziti odbor, v resnici zahtevajo konkretno spremembo. Poleg tega pa ne bi smeli spregledati, da so se proti načrtom izrekle vse krajevne uprave,« je zaključil. (mb)

UPLINJEVALNIKA - Odbor za zaščito Tržaškega zaliva

Na javnem zborovanju ostre puščice proti Illyjevi upravi

Udeleženci včerajšnje javne razprave (z leve): Federico Grimm, Giacomo Costa, Dario Predonan, Arnaldo Scrocco in Lino Santoro

KROMA

Pozitivno stališče deželnega odbora do načrtov družb Endesa in Gas natural za uresničitev uplinjevalnikov v Tržaškem zalivu je negativno odjeknilo na javnem zborovanju, ki ga je Odbor za zaščito Tržaškega zaliva včeraj popoldne priredil v zborni dvorani liceja Oberdan v Trstu skupno s krajevnima sekcijama Svetovnega sklada za naravo (WWF) in Lige za okolje. Glasnik odbora Arnaldo Scrocco je na srečanju podrobnejše obnovil razloge, ki govorijo proti uresničitvi obeh projektov, pri čemer je izpostavljen negativno mnenje prebivalcev, ki je prišlo demokratično do izraza v krajevnih upravah. Tržaški predsednik Lige za okolje Lino Santoro je govoril o budih vrzelih, ki jih imata oba načrta z varnostnega vidika. Morski biolog Federico Grimm

je povedal, da bi oba terminala oholil in onesnažila Tržaški zaliv na način, da bi dejansko onemogočila nadaljnje ribiške in turistične dejavnosti. Upokojeni profesor na tržaški univerzi Giacomo Costa pa je poudaril, da bi terminala negativno vplivala na bodoči gospodarski in sicerjšnji razvoj Trsta in okolice.

Razpravo je vodil predstavnik WWF Dario Predonan. Obžaloval je, da se na vabilo na javno soočenje niso hoteli odzvati ne župan Dipiazza ne deželna odbornika Moretton in Sonego. Sicer pa so na srečanju letele ostre puščice zlasti proti deželni upravi. »Illy se obnaša kot avtokrat,« je dejal pokrajinski koordinator Carlo Dellabella. »Sedanji predsednik deželnega odbora očitno namerava biti poražen na prihodnjih volitvah ali pa namerava zamenjati koalicijo,« je dodala pokrajinska tajnica SIK Giuliana Zagabria.

Najavni razpravi se je oglasilo več predstavnikov novoustanovljene Mreže proti nevzdržljivemu razvoju, ki nameščava v prihodnjih dneh prirediti vrsto protestnih pobud. Danes dopoldne bo protestni izlet v Dolino Glinščice proti hitri železnici, jutri ob 16. uri bo shod v Hiši kultur v Ul. Orlandini 38 na Pončani, 11. maja ob 15. uri bo javno zborovanje na Leposlovnem in filozofskem fakultetu v Ul. Baciocchi, 12. maja ob 15. uri pa bo demonstracija na Trgu Libertà pred železniško postajo. Zadnji dve manifestaciji se bosta odvijali med potekom Svetovnega foruma G8-UNESCO o znanju in trajnostnem razvoju. (mb)

KVESTURA - Uspešno zaključena preiskava o tatvini v Ul. San Felice

Tat je star znanec policije

Z dragocenostmi v žepu se je odpravljaj v Conegliano, prijeli so ga na železniški postaji - Doma je imel še ukradeni računalnik

Kupil je že železniško vozovnico za Conegliano, vendar na vlak ni utegnil stope. Zadržala ga je policija, pregledali so ga, pri sebi je imel lep kupček dragocenosti, od ure do zapestnic, uhanov, verižic, prstanov, medalj. Kmalu je prišlo na dan, da zanje ni odštel niti centa in sedaj je v koronejskem zaporu, kjer bo počakal na proces.

Moški, 40-letni Franco Degiorgi, je zaradi navezanosti na tujo lastnino že velikokrat imel opravka s sodišči. Tokrat je dragocenosti ukradel v stanovanju v Ul. San Felice 1, kjer prebivata Franca Zuliani in inženir Sergio Gregorat. Degiorgi je v hišo vdrl 30. aprila, preplezal naj bi mrežo na dvorišču, kjer tistega dne ni bilo nobenega od štirih psov, ki ju ima dvojica. Okenska vrata niso bila zakljenjena in takto mu ni bilo treba sploh vlamljati, vtihotapl se je v spalnico in v predalu našel zlatnino, jo spravil v žep, pobral še računalnik in izginil. Na podlagi prijave naj bi naredil za okrog sto tisoč evrov škode.

Dragocenosti naj bi Degiorgi najprej skušal prodati v Trstu, vendar zgleda, da mu je namerata spodeljela in se je zato od-

ločil, da srečo puskusi v Conegliano. Policija pa je izvajala kontrolo nad strateškimi točkami, ki peljejo iz mesta in tudi nad sumljivimi osebami. Ko je železniška policija Degiorgija ustavila, je takoj poklicala kolege z letičega oddelka kvesture. Skupaj so ga pregledali in na dan je prišlo, zakaj se odpravljaj v Veneto. Uvidel je, da nima izhoda, in je svoje početje priznal. Na domu so našli še ukradeni računalnik. Kot je povedal načelnik letičega oddelka Mario Bo, sedaj preverjajo prstne odtiske, ki so jih našli v krajih, ki so jih v zadnjem času obiskali tatovi in za katere niso še odkrili krvcev. Sumijo namreč, da je Degiorgi, ki je brez stalnega bivališča in lastnega prevoznega sredstva ter pri »delu« nima pomagačev, morebiti odgovoren še za kakšno drugotativno. Mario Bo' je še dodal, da v zadnjem času beležimo več tatvin kot običajno, vendar pojav ne presegajo običajnih standardov. Tatvine je težko odkriti iz raznih razlogov, bodisi zaradi spretnosti samih tatov kot tudi zato, ker prihajajo iz drugih krajev države in se pri nas zadržijo zelo malo časa.

KROMA

Na mizi načelnika Maria Boja so dragocenosti, ukradene v stanovanju v Ul. San Felice

KROMA

PRETEP - Aretacije

Vpletjeni Kosovarji

Zaradi predsinočnega silovitega pretepa na Drevored XX. septembra je policija aretirala pet oseb, vse so doma s Kosova. V pretepu je bil težje ranjen eden od njihovih rojakov, 27-letni Shaban Shala, ki so ga odpeljali v katinarsko bolnišnico, vendar ni v življenski nevarnosti.

V zaporu so se znašli 25-letni Fatmir Krasniqi, 23-letni Arben Shala, 23-letni Beqir Krasniqi in 23-letni Fatim Sina-ni. Aretacijo so odredili tudi za Shabana Shalo, ki je bil z nožem ranjen po vratu, zapestju in zadnjicu. S primerom se ukvarja policija, ki je nekatere od vpletjenih še sredi noči poklicala na kvesturo. Zgleda, da jo do pretepa med dvema skupinama kosovskih državljanov prišlo iz čustvenih razlogov. Policia skuša sedaj ugotoviti tudi posamezne odgovornosti.

VZHODNI KRAS - Predsednik rajonskega sveta Marko Milkovič ga je »iztaknil« v urbanističnem načrtu

Pri Sv. Soboti že predvideno območje za romsko naselje

Tržaški odbornik za decentralizacijo Paolo Rovis Brunu Ruplu: »Institucije je reba spoštovati«

Urbanistični načrt tržaške občine prinaša odgovor, kje gre urediti romsko naselje. Območje je označeno s šifro 01 in se nahaja pri Sv. Soboti, zagozdeno med Ul. Rio Primario in viadukti hitre ceste. Nedaleč stoji škedenjska železarna, malo stran Rizarna. Območje je last tržaške občine in je obsežno nekaj manj kot 30 tisoč kvadratnih metrov. Dovolj, da bi lahko na njem namestili romske družine, ne da bi jih prisilili v selitev na lokacijo »napovedanega« novega nomadskega kampa na Vejni.

V urbanističnem načrtu je to območje 01 »iztaknil« predsednik vzhodnokraškega rajonskega sveta Marko Milkovič. Spomnil se je, da je

ba institucije spoštovati« in da »občina mora ohranjati stike z rajonskimi svetimi.« Dipiazza pa je svojčas napovedal, da se ne mara pogovarjati s predsednikoma rajonskih svetov; kvečemu naj bi spreljal predstavnike spontanih vaških odborov, ki zbirajo podpise proti gradnji romskega naselja na Vejni.

Odbornik Rovis je dodal, da bi moral besedil spor med županom in predsednikoma obeh kraških rajonskih svetov čimprej zgledati, in je predlagal Ruplu in Milkoviču, naj naslovita na Dipiazzo pismo za zahtevo po srečanju, na katerem naj bi vso zadevo razjasnil.

Tržaški župan je v svoji ihtavi izjavljal namignil, naj sama predsednika rajonskih svetov poiščeta kraj, kamor naj bi naselili romske družine. Poleg tega, da ga je Milkovič že »poiskal v veljavnem urbanističnem načrtu«, pa je Rupepel mnenja, da to sploh ni naloga predsednikov rajonskih svetov. To bi morali storiti pristojni občinski uradi, je podčrtal. Poleg tega je omenil, da so tudi rajonski svetniki desnosredinske opozicije na zahodnem Krasu izrazili zaskrbljenost nad županovimi izjavami, ter napovedali, da bodo posegli pri svojih strankah, da bi prišlo čimprej do razjasnitve stališč.

dala Illyjeva občinska uprava svojčas namestiti na območju vodovodne ceste, zgradila poslopje s sanitarijami in tudi majhno električno centralo.

Ob tem »odkritju« se zastavlja vprašanje: zakaj ni tržaška občinska uprava župana Roberta Dipiazze izbrala tega območja za namestitev romskega naselja, in raje iskala »avanturo« z ureditvijo novega kampa na urbanistično nepremišljeni in naravorstveno vprašljivi lokaciji na Vejni, na zemljišču, ki je povrhu vsega še last kontovelskega jusa?

Ko bi si desnosredinska mestna uprava pobliže ogledala veljavni urbanistični načrt, bi gotovo prhranila mnogo hude krvi, tako med prizadetim kraškim prebivalstvom, kot tudi med institucijami in njihovimi izvoljenimi predstavniki. Župan Dipiazza pa ne bi s svojimi odsodbe vrednimi izjavami sprožil spora s predsednikoma obeh kraških rajonskih svetov, Milkovičem (vzhodni Kras) in Brunom Ruplom (zahodni Kras). Obema je zasikal, naj »prenehata govoriti neumnosti«.

Županove izjave je včeraj posredno odsodil tudi občinski odbornik za decentralizacijo Paolo Rovis. Predstavnik Forze Italia je v telefonskem pogovoru Brunu Ruplu izjavil, da »je tre-

VZHODNI KRAS - Načelniki levosredinskih skupin o romskem naselju

Ostro ožigosali tone

Kritične besede Uroša Korena, Giuseppeja Corice in Livia Collerigha

Načelniki levosredinskih skupin v vzhodnokraškem rajonskem svetu Uroš Koren (Levi demokrati), Giuseppe Corica (Marjetica in SS) in Livo Collerigh (-SKP) so včeraj v pismu ostro ožigosili »tone, način in vsebino, s katerimi je tržaški občinski svet do sedaj upravljal zadevo o morebitnem romskem naselju na tržaškem ozemlju.«

»Načrt sam po sebi, kot smo spoznali najprej preko medijev in še nato poglobili z analizo ustrezone dokumentacije, sploh ni uresničljiv zaradi kričečega nasprotja z obstoječimi zakonskimi predpisi, in bi ga lahko kot takega enostavno zavrnili in zanemarili, vendar pa razgali širši javnosti nesramen odnos, ki ga ta uprava ima do tržaškega kraškega predebla in njegovega prebivalstva.«

»Gre za ozemlje, ki bi bilo zaradi svojih značilnosti in potenciala vredno posebne pozornosti in investicij za njegovo ureditev, povečanje struktur in javnih storitev, in to na podlagi dolgoročnih načrtov, ki bi ga vključili kot pomemben dejavnik v široši kraško stvarnost in v nov evropski scenarij, ki se tej stvarnosti ponuja.«

»Ozemlje, ki ga ostale občinske uprave naše pokrajine, resnični izraz tam živečega prebivalstva, upravljajo z veliko dinamičnostjo in jasnimi razvojnimi cilji, je pa na svojem tržaškem predelu povsem zanemarjeno in brez razvojnih potreb. O njem praktično ni bilo sledu v občinskem triletnem programu, ki mu je namenjal le nekaj drobtinic splošnega proračuna, pa čeprav obstajajo očitne po-

manjkljivosti pri infrastrukturi in storitvah, z zdaj že neobhodnimi potrebami glede javnih prevozov (ki so v najbolj kočljivih urah povsem nezadostni) in infrastrukture (problem greznic se že leta vleče v nedogled), vzdrževanja in izboljšanja šolskih poslopij, ter javnih in zdravstvenih storitev. Namesto vsega tega pa smo priča pospešeni in nesmotri urbanizaciji, ki sistematično iznjičuje družbene značilnosti kraških vasi, ustvarja nesprejemljive težave v prometu (pomislimo na gnečno po Občinah in v Bazovici) in postopoma osiromaši okolje in kvaliteto življenja.«

Koren, Corica in Collerigh se zavzemajo za »korenit preokret v pristopu k potrebam ozemlja, obrambi naravnega in kulturnega bogastva Krasa, z vložbami ki

mu zagotavljajo homogen razvoj in bo v skladu z značilnostmi prostora.«

»S takim pristopom in predvsem s takim načinom upravljanja bo treba iskati tudi pravično rešitev za problem romskega naselja, kar je za moderno in omikano pravno državo politična in etična dolžnost; vendar je treba predvsem ustvariti ustreerne pogoje za njihovo postopno integracijo, začenši z določanjem najprimernejše lege in obstoječih storitev. Rešitev bo resnično učinkovita, če ne bo težila k izobčenju romov izven mestnega tkiva (to izrecno poudarja tudi obstoječi zakon!), in bo istočasno pozorna do potreb in zahtev izbranega področja zato, da bo lahko tudi prebivalstvo pravilno doumelo in sprejelo,« so zapisali Koren, Corica in Collerigh.

SV. SOBOTA - Na pobočju pod viadukti hitre ceste blizu železarne

Dovolj bi bilo počistiti območje...

Na ozemlju, namenjenemu nomadskemu kampu, so že urejena vsa urbanizacijska dela, od vode do elektrike in kanalizacije

Območje ob Ul. Rio Primario pri Sv. Soboti, kjer bi lahko uredili romsko naselje

KROMA

Območje pri Sv. Soboti, ki ga je tržaška občinska uprava že pred desetletjem namenila za potrebe romske skupnosti, se nahaja ob Ul. Rio Primario, nekaj sto metrov od Rizarde, v smeri proti morju. Razteza se na levi strani, pravzaprav na pobočju, nad katerim je bila zgrajena hitra cesta.

Vhod zastira kovinska ograja, ki pa je bila včeraj odprta, kar je omogočilo dostop. Do območja vodi vijugasta asfaltirana cesta pod viadukti hitre ceste. Predel je položen, poraščen z grmičevjem. V desetih letih, odkar je bilo območje urbanistično urejeno, se je razbohotilo robidoje. Tu pa tam je opaziti odstavljenje železje, tudi kako dotrajano vozilo. S pobočja se širi pogled na škedenjsko železarno, na mrežo železniških tirov pred njo in na morje v ozadju.

V notranjosti območja stoji majhno poslopje. Illyjeva občinska uprava ga je dala zgraditi, da bi nudila stanovalcem v nesojenem romskem naselju vse, kar je urbanizacijsko potrebno. V hišici se nahajajo sanitarije, tuši, prostor za opremo. Struktura je povezana s kanalizacijo. Malo stran stoji električna centrala. Območje je opremljeno tudi z električno energijo.

Ceprav je prostor zaraščen in si je v njem težko utirati pot, pa bi ga lahko z relativno majhnim

stroškom kaj kmalu spet uredili, da bi naseljeni zaživeli v dobrih življenjskih razmerah. Dovolj bi bilo počistiti grmičevje in robido, odstraniti železje in druge odpadke, urediti poti in primerno zgledati položni teren.

Tržaški Romi so se v preteklosti že nekajkrat jasno izrazili svojo željo: ostati v mestnem jedru. Območje pri Sv. Soboti bi zadostilo njihovi zahtevi. Avtobusne proge so oddaljene le nekaj sto metrov in zagotavljajo povezavo z mestnim središčem in periferijo; v bližini posluje supermarket. Na posamljenem in zapuščenem ozemlju na Vejni, kamor jih namerava vseliti tržaška desnosredinska občinska uprava, ne bi imeli podobnih ugodnosti.

Prav ob koncu območja že živi nekaj romskih družin. Po nekaterih novicah se le-te ne bi hotele družiti z drugimi, novimi romskimi skupnostmi. Ozemlje pri Sv. Soboti pa je dovolj obsežno, da bi lahko sprejelo tudi druge. Dovolj bi bilo ustrezno urediti dva vhoda, enega na gornji strani, pod viadukti hitre ceste, drugega na spodnji, proti morju, pa bi različne romske skupnosti zaživele vsaka svoje samostojno življenje. Seveda, če bi si tržaška občinska uprava zavihala rokave, in uresničila to, kar že desetletje predvideva občinski urbanistični načrt...

DEVIN-NABREŽINA - Predstavniki levosredinske koalicije

Predstavili 50 pripomb proti gradbeni špekulaciji

Ugovori lahko preprečijo divje gradnje in poseg v okolje

Udeležba občanov pri upravljanju območja vselej žanje sadove, v tem primeru pa je njihov glas prispeval k odpravi hude urbanistične oz. gradbene špekulacije.

Tako ugotavlja županski kandidat leve sredine za občino Devin-Nabrežina Massimo Veronese v tiskovni noti levosredinske koalicije, ki je včeraj v predvidenem roku (zapadlost je bila 4. maja) predstavila vrsto pripomb k spremembam k regulacijskemu načrtu dosedanja občinske uprave, ki so bile odobrene z glasovi desnosredinske večine. Variante so priznale zeleno luč gradnji več kot 300 novih hiš v devinsko-nabrežinskih občinih: okrog 50 predstavljenih pripomb bo dalo možnost novi občinski upravi, da katero se bo do občani opredeli na volitvah 27. in 28. maja, da te variante razveljaviti in tako prepreči namero dosedanja Retove uprave, pravi levosredinska koalicija.

Pripombe so sad približno 30 javnih skupščin, ki se jih je udeležilo skupno več kot 700 ljudi. Na srečanjih so analizirali spremembe k regulacijskemu načrtu in se odločili za ugovore, prek katerih zavrstiti najnevarnejše variente. Enotna je bil vsekakor odsoda Retovega početka, ker je to bil hud špekulacijski načrt, ki ni jeman v poslov od občinskega sveta odobrenih smernic in ki bi krepko posegel v okolje in spremenil videz vasi. Še zlasti varianti 24 in 25 bi spodbujali najbolj domišljavo uporabo nekaterih območij. Pri pripravi pripombe so se ozirali na zahteve družin: v tem smislu so prošnje po zazidljivosti več tisoč kvadratnih metrov obsegajočih površin zmanjšali na tisoč kv. metrov, kar je dovolj za gradnjo velike hiše.

Ugovori za Mavhrinje predvidevajo odpravo domala vseh prešen. Podobno velja za Trnovco in Sliven: v Trnovci naj bi razveljavili možnost odprtja campingov, plesnih dvoran in novih bivališč, v Slivenu pa bi črtali projekt za gradnjo 16 novih hiš na cesti v smeri Šempolaja. Glede nabrežinskega kamnoloma pripombe nasprotujejo gradnji novih hiš, a predvidevajo predlog za spremembo namembnosti območja v trgovske namene. V bivšem kamnolому med Sesljanom in Nabrežino pa naj bi namesto predvidenih bivališč, plesnih dvoran in trgovskega centra nastala obrtna, industrijska in trgovska cona. Dalje je treba na osnovi pripombe omiliti zazidljivost območij med Ribiškim naseljem in Devinom, medtem ko je treba razveljaviti vsa predvidena dovoljenja za nove gradnje v Prečniku, katerega razsežnost bi se dejansko podvojila. Prav tako ne sme biti novih gradenj v starem jedru Nabrežine.

V Sesljanu predvidevajo pripombe poleg odprave novih hiš v bližini nove cerkve izdelavo »enotnega načrtovanja«, prek katerega zgraditi nov trg s parkiriščem. Dalje pripombe nasprotujejo med drugim tudi novim mehaničnim delavnicam za tovornjake, medtem ko uvažajo parkirišča, zeleno območja in športno-rekreacijski center v Nabrežini, v Naselju sv. Mavra in v Ribiškem naselju pa dajejo možnost gradnje leseni ali kamnitih shramb za orodje ob hišah. Dodati gre nenazadnje, da so prebivalci Medje vasi po nekaj razburjenih skupščinah samostojno predstavili vrsto pripombe na osnovi smernic, ki jih je bila nakazala levosredinska koalicija.

»Izginil je tako eden izmed najslabših projektov za gradbeno špekulacijo na osnovi sprememb,« je ocenil Veronese in dodal, da so bile variante po Retovih besedah vrhunc njegove uprave. Ret pa naj zdaj vzame na znanje odgovor devinsko-nabrežinskih prebivalcev.

A.G.

MASSIMO
VERONESE

Gospodarski razvoj, pozornost do okolja in socijalna so glavne točke, s katerimi se bo na devinsko-nabrežinskih upravnih volitvah predstavila desnosredinska koalicija županskega kandidata Giorgia Reta. Dodatne točke na njegovem programu so optimizacija občinskega upravnega sistema, turizem, ribištvo in kmetijstvo, mladina, šport, kultura, stanovanjska politika, čezmejno sodelovanje, varnost in javni red.

Program in kandidate je desna sredina predstavila včeraj popoldne v restavraciji-bowlingu v Devinu, kjer so se zbrali domala vsi kandidati s skupno štirih list oziroma strank, ki sestavljajo koalicijo. To so občanska lista Ret, občanska lista Federazione per Duino-Aurisina, Nacionalno zaveznštvo in Severna liga. Koalicija uživa zunanjopodporo strank Pri, Nuovo Psi, Forza Italia, Udc, Krščanske demokracije in Krščanske demokracije avtonomij. Med kandidati so tudi trije Slovenci, in sicer dosevana občinska odbornica Tjaša Švara in David Pizziga za Listo Ret ter Enrico Stokelj za listo Federazione. Med kandidati iz vrst Nacionalnega zaveznštva pa je tudi predsednik občinske konzulte mladih Giuliano Devita z Sesljana. Tisti, ki ga je tako zmotila prvomajska zastava v Mediji vasi, da jo je moral odstraniti. Ret pa se v svojem političnem geslu sklicuje na dialog.

Kandidate so predstavili v veliki dvorani, kjer je srečanje povezoval v letoviščarskih krajih znan napovedovalec, medtem ko so za glavno mizo govorili Ret, Švarova, Massimo Romita (NZ), Riccardo Novacco (Federazione) in pokrajinski tajnik SL Massimiliano Fedriga. Uvodoma se je oglasil Novacco, ki je poudaril po-

Predstavili so se desnosredinski kandidati

KROMA

men kontinuitete pri upravljanju Občine Devin-Nabrežina in nato predstavil kandidate na listi Federazione. Nositelj liste je Paolo Decarli, na seznamu pa je, smo slišali, tudi domnevni sodelavec družbe, ki načrtuje obnovo Sesljanskega zaliva. Sledila je predstavitev kandidatov NZ, kjer je nosilec Romita. Nosilka Liste Ret je Tjaša Švara, ki je dvojezično orisala skupne cilje kandidatov na Retovem seznamu. To so dialog, blaginja, socialna in gospodarski razvoj, pa tudi podpiranje malih podjetij, ki jih lahko dosegajo vsi skupaj, ne glede na politične in etnične razlike. Upravljeni ne pomeni vladati, je podčrnila, ampak prevzemati odgovornost, ki bo v primeru Retove liste osredotočena na okolje, na bolj ranljivo prebivalstvo in na razvoj podjetništva. Vse to ponjeno in v prid občanom, pravi Švarova. Nazadnje je besedo prevzel Fedriga za Severno Ligo, katere prvi na kandidatni listi je Mario Bussani. Druga Fedriga ni hotel povedati, ker bo seznam SL uradno predstavil danes. Morda pa je imel v mislih naporno delo, ki ga čaka pri družbi Acegas-Aps. Tržaški župan Roberto Dipiazza ga je namreč skupaj s Francem Ferraresem (bivši občinski svetnik Udc) prav včeraj imenoval za svetovalca v upravnem svetu družbe Acegas in se tako otrezel že zadnjih »dolgov« iz lanskih upravnih volitev.

A.G.

SODIŠČE - UMOR BRUNA GERALDIJA

Kazen znižali

Buosija je prizivno porotno sodišče obsodilo na 16 let zapora

Tožilstvo je zahtevalo potrditev kazni, ki jo je porotno sodišče za Fa-biu-Buosiju izreklo 10. junija 2005, njegov odvetnik je vztrajal na tem, da ni zanesljivih dokazov o krividi, o čemer naj bi pričala eksperimenta o sledih smodnika na oblačilu, ki ga je tedaj nosil (odkrili so le nekaj delcev), a tudi telefonsko prisluškovanje in nenazadnje pričevanja oseb, ki so se zvrstile pred sodnino zborom. Prizivno porotno sodišče, ki mu je predsedoval Oliviero Drigani, pa ni sprejelo ne ene ne druge zahteve, Buosija je sicer obsodilo, vendar mu je kazan s 25 let znižalo na 18 let.

Buosij je bil obtožen, da je 23. novembra 2003 umoril takšista Bruna Giraldu, ustrelil naj bi ga bil s pištolem, ki pa je niso nikoli našli. Giraldujevo truplo so odkrili ob kanalu v industrijski coni, njegov avtomobil pa v Stari istrski ulici, kjer ga je nekdo parkiral in v njem podtaknil ogenj. Do posega gasilcev so plameni verjetno zabrisali

kakšno koristno sled. Buosi ni zanikal prisotnosti v taksiju, po eni stran je tudi proglašal svojo nedolžnost, po drugi pa ni hotel izdati mena domnevnega morilca. V začetku je sicer krivdo zvrnil na nekega pomorščaka, ki je živel v Vidmu in delal v Trstu, obtožba pa se je izkazala kot neutemeljena.

Na prvostopenjski obravnavi so Buosiju naložili 25 let zapora, in sicer 21 zaradi umora in 4 zaradi obrekovanja. Sedaj so mu za umor prisodili 16 let, za obrekovanje dve leti. Sodišče je razsodilo izreklo še po sedmih urah posvetovanja.

Včerajšnja obravnavna se je pričela z manjšo zagonetko, ker so ugotovili razhajanje med zapisnikom o zapelembi nekega Buosijevega oblačila in eksperimentu izvedencev na tej obleki, na kateri so našli sledi smodnika. Ni bilo jasno, če gre za jopič ali za plašč. Problem so rešili tako, da so v sejno dvorano prinesli plašč, na katerem je bila svojčas opravljena eksperimenta.

PESEK - Silovito trčenje

Imeli so srečo

Zaletela sta se avtomobila s hrvaško registrsko tablico

Osebje službe 118 je imelo včeraj zaradi številnih prometnih nesreč precej dela, vendar hujših posledic za udeležence bi bilo. Večinoma je bila kriva hitrost, ki je niso prilagodili razmeram na cesti: enostavno niso upoštevali, da je asfalt moker in da je zaviranje dokaj težje. Ena takih nezgod se je pripetila na Pesku, kjer sta trčili dve vozili s hrvaško

registrsko tablico, toyota corolla in peugeot. Mali peugeot je pri tem tako močno odbilo, da je obstal na varnostni ograji (na sliki Kroma). V katinarsko bolnišnico so odpeljali dve osebi, ki sta se lažje poškodovali. Na srečo v peugeotu ni bilo potnika, sicer bi bile posledice veliko hujše, sa toyota silovito udarila prav v desni bok in ga precej poškodovala.

ZGONIK

Mirko Sardoč kot Brežnjev

Sovjetski duh je zavel na četrtekovi seji zgoniškega občinskega sveta. Kot se je dogajalo v nekdanjih Brežnjevih časih s soglasnim odobravanjem sklepov, brez kančka opozicijske dialektike, tako je zgoniška skupščina drugega za drugim soglasno odobrila prav vse sklepe na dnevnem redu, brez najmanjšega pomisla ali nasprotovanja opozicije.

Začelo se je s preustrojem medobčinskega konzorcija Kraškega vodovoda v delniško družbo. Sprememba je potrebna, da ohranijo zgoniška in vodovodno sorodni občini, repentinabrska in devinsko-nabrežinska, upravljanje vodnih virov. To je le prvi korak k upravljanju avtonomiji na vodovodnem področju, je poudaril župan Sardoč. Voda pogojuje razvoj prostora, na primer v kmetijstvu, zato je prav, da domače uprave odločajo o svojem razvoju, je dodal, in posredoval res zavидljiv podatek: letosnjša izguba na vodovodnem omrežju Kraškega vodovoda je bila rekordno nizka. Znašala je približno 14 odstotkov. Trikrat manj kot mnogo večji dobavitelj vode v tržaški pokrajini...

Tako načelnik svetniške skupine desničarskega Pola za Zgonik Nicola Guerrino kit načelnik svetniške skupine Slovenske skupnosti Dimitri Žbogar sta pritrtila županu, da je upravljanje vodnih virov za občino strateškega pomena, kar je prizgal zeleno luč za soglasno odobritev sklepa.

Zatem je bil govor o storitvah, ki jih nudi deželni elektronski informacijski sistem. Načelniki skupin so se že seznanili s predlagano konvenco, ter se z njo strinjali. Tudi drugi sklep je prodrl soglasno.

Odbornica za socialne zadeve Nadja Debenjak je nato predstavila osnutek konvencije za ustavitev socialne službe občin in pooblaščilne listine za skupno izvajanje funkcije lokalnega programiranja integriranega sistema socialnih posgov in storitev. Konvencija je za občino zelo pomembna, ker ji bo omogočila, da bo sama (skupaj z drugimi okoliškimi občinami) odločala o delitvi ekonomskih resurzov na socialnem področju, medtem ko je imela doslej pri tem glavno besedo tržaška občina. Osnutek konvencije in novo formalno ureditev bo moral potrditi še dežela Furjanija-Juliska krajina, od 1. januarja prihodnjega leta pa bo delovanje potekalo v novih okvirih. »Naša prisotnost bo tako zajamčena na vseh ravneh soodločanja in usmerjanja socialnih politik,« je podčrtala Debenjakova. Tudi ta (tretji) sklep je bil odobren soglasno.

Podobno je bilo z odobritvijo pravilnika za dodeljevanje prispevkov za obiskovanje otroških jasli. Po dosedanjem pravilniku so imeli pravico do vpoisa v te jasli izključno zgoniški občani. Župan Sardoč pa je nakazal, da prosi za te usluge več ljudi, ki so zaposleni v zgoniški občini, niso pa zgoniški občani. V jaslih je še nekaj mest na razpolago, zato je predlagal, naj bi omogočili vpis tudi otrokom ljudi, ki so zaposleni v občini. Predlog je bil potrjen s četrtim soglasnim glasovanjem.

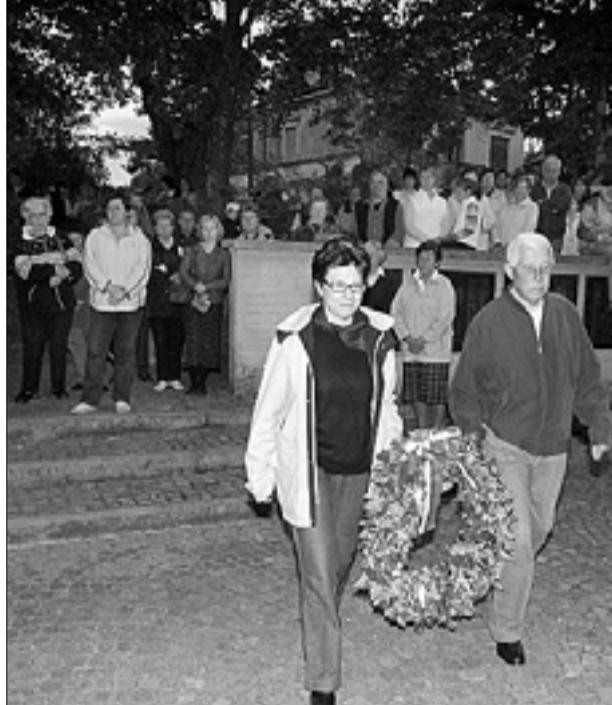
Nazadnje se je občinska skupščina odločila, da bo mogoče odsljed prodajati časopise še na dveh mestih: na novi bencinski črpalki ob Obrtni coni Zgonik un in snujočem novem središču ob jami pri Briščicah.

Po tem ponovnem soglasnem sklepu je Sardoč-Brežnjev komentiral: »Smo jih znali, pač, prepričati...«

OPČINE - Ob 62-letnici osvoboditve vasi

Svečanost oddolžitev padlim in obenem opomin na grozote nasilja

Na spomenik padlim so položili vence

KROMA

NARODNI DOM - Predstavitev v sredo Dušan Jelinčič: Upor obsojenih

V sredo, 9. maja, ob 17.30 bo v Narodnem domu v Trstu predstavitev knjige Dušana Jelinčiča Upor obsojenih. Gre za prvo literarno delo, v tem primeru dramo, ki celovito obravnava problematiko tigrovskega gibanja. Knjigo bo predstavil znani slovenski režiser in predsednik društva TIGR Marjan Bevk. Ob Bevku bodo še spregovorili predsednik Sklada Dorče Sardoč Boris Peric, ravnatelj Narodne in študijske knjižnice iz Trsta Milan Pahor in avtor sam, odlomek pa bodo umetniško podali člani gledališke gimnazije iz Nove Gorice pod mentorstvom Marjana Bevka.

Dušan Jelinčič je dramo Upor obsojenih snoval več let. Vse odtlej, ko je slovensko zgodovinopisje začelo strokovno in celovito obravnnavati tajno narodnorevolucionarno organizacijo TIGR kot pomemben subjekt naše polpretekle zgodovine, ki je bil odločilen pri ustvarjanju naše iden-

titev in državnosti. Pri tem se je zavedal, da bi bilo prav, ko bi z umetniško besedo ovrednotili epopejo prvega antifašističnega upora v Evropi, ki si zasluži, poleg znanstvene, tudi literarno obdelavo, ki bi ji vdihnila dušo in dala epsko razsežnost. Zato se je Jelinčič odločil, da v obliki drame strnjeno literarizirano prikaže tigrovsko zgodovino prek enega njegovih najbolj dramatičnih in simbolnih dogodkov: neizvedenega samomorilnega atentata na Benita Mussolinija v Kobaridu 20. septembra leta 1938.

Drama je bila oktobra in novembra leta 2005 uprizorjena v Slovenskem stalnem gledališču v Trstu z naslovom Oseka na robu gozdov, v knjigi pa je objavljeno neokrnjeno besedilo, ki je bilo prirejeno za postavitev na oder in je bilo v ta namen skrajšano. Celoviti tekst je opremljen s tehtnim in aktualnim uvodnim esejem ugledne zgodovinarke dr. Milice Kacin Wohinz.

Na Opčinah so se v četrtek spomnili 62. obletnice osvoboditve vasi iz pod nacija-fašističnega jarma. Ko je bil Trst že nekaj dni osvobojen, so v prvih majskih dneh leta 1945 okrog kraške vasi potekali srditi spopadi, saj se obkolkene nemške enote niso hotele predati partizanom IX. korpusa oziroma edinicam Jugoslovanske ljudske armade. Orožje je na Opčinah utihnilo šele 3. maja 1945.

Tudi letos se je spominska svečanost začela pred openskim spomenikom padlim na Dunajski cesti, kjer je uvodoma spregovorila predsednica SKD Tabor Živka Persič, ki je poudarila pomen vsakoletnega spominskega srečanja. Po eni strani se Openi s to spominsko svečanostjo klanjajo žrtvam, ki so padle za osvoboditev njihove vasi, hkrati pa gre seveda spomin na konec druge svetovne vojne v Evropi, ko je po skoraj šestih letih rožljana z orožjem na naši celini končno zavladal mir.

Priložnostnemu govoru je sledilo polaganje venca pred spomenikom padlim, nato je Dunja Sosič na kratko povzela dogajanje tistih vročih majskih dni na Opčinah. 2. maja zvečer so partizani vaškemu cerkovniku ukazali, naj v znak konca vojne zazvoni na zvonove v farnem zvoniku. Ponoči pa so se Nemci reorganizirali in prešli v protinapad. V svojih rokah so držali jugozahodni deli vasi. 3. maja so na prostor, kjer danes stoji veliko semaforizirano krožišče, prinesli močan top, s katerim so obvladovali položaj. Kmalu pa je na kraj prispeла skupina novozelandskih vojakov. Nemci so se hoteli predati veznikom, cesar pa partizanski oziroma jugoslovanski poveljniki niso sprejeli. Začela so se pogajanja, premirje pa je bilo sklenjeno za 18. uro. Tako se je tudi na Opčinah končala druga svetovna vojna. Ženske so razvile zastave, ki so jih skrivale v nedrjih. Govornica je poudarila, da je danes tistih, ki so doživeli bitko za Opčine, vedno manj. Zeleno malo pa je tudi mlajših, ki so o nej slišali. Zato je naša pravica, pa tudi naša dolžnost, da zagovarjam svojo zgodovino in smo nanjo tudi upravljeno ponosni.

Prvemu delu spominske svečnosti pri openskem spomeniku je sledil spredv po Dunajski cesti do Prosvetnega doma, kjer je bil na sporednu film Dolina miru režiserja Franceta Štiglicha.

Primož Sturman

PADRIČE - Sreča se je po skoraj dveh letih spet nasmehnila

Edina štirinajstica v Italiji

Na Totocalciu sta jo zadela moška, ki sta skupaj igrala sistem za 24 evrov - Skupno bosta dobila preko 155 tisoč evrov

Sreča se je ponovno nasmehnila tistim, ki zahajajo v bar na Padriče, kjer so takrat na Totocalciu zadeli sploh edino štirinajstico v Italiji. »Stavni listek za 24 evrov sta igrala dva moška«, je povedala upraviteljica Bojana Cotič. Kaj več o njuni istovetnosti pa ni že zelela razkriti, kar je navsezadnje pošteno do klientov. Dodala je le, da nista več mlada in da sta iz okolice Padriče. Pa naj ljudje ugebajo, kdo sta srečna dobitnika, ki bosta v žep spravila edino vsoto, 155.454 evrov, seveda vsak polovico.

Zgleda, da sta moška najprej krožila po okoliških vaseh, zvrnila kakšen kozarc, in šele kasneje sta stopila v bar: nista imela poguma, da bi takoj prišla vprašati, če je vest, do katere sta prišla preko interneta, res pravilna. Morda se jima ni zdelo res, da se bo skromna investicija tako dobro obrestovala, in sta se bala, da ne bi ostala razočarana. V baru pa so jima potrdili, da lahko brez skrbi nazdravita.

Ceprav se dobitnika včeraj ne bi povajila v baru, pa si ju je Bojana Cotič, ki lokal upravlja že pet let, dobro zapomnila. Že zelela sta namreč listek na dva dela, ven-

dar se je zmotila, naprava ji je vrnila samo enega. Listek je razveljavila in operacijo ponovil, a spet je naredila napako. Tudi drugi listek je razveljavila, vendar mora oba kljub temu sama plačati, ker sta bila pač igранa. Kasneje ji sicer družba, ki upravlja Totocalcio, denar vrne. »Lahko bi vsaj enega pustila zase, pa sem oba razveljavila,« je včeraj povedala Bojana Cotič, vendar iz njenih besed ni bilo razbrati kakšnega posebnega obžalovanja. Navsezadnje, če bi v barih želeli obdržati vsak zgrešen listek, bi verjetno morali odšteti kar precej denarja, nihče na svetu pa jim ne more zagotoviti, da bodo od tega imeli kakšno korist.

Poleg štirinajstice, ki je navrgla 146.344 evrov, sta srečna dobitnika zadela šest trinajstic (vsaka je veljala 1.306 evrov) ter štirinajst dvanajstic (vsaka po 91 evrov). V baru Bojane Cotič, kjer poleg Totocalcia igrajo še Superenalotto in Trister prodajajo cigarete in časopise, to ni prva čedna zmaga. Junija letos bosta minili dve leti od zadnje visoke zmage na Totocalciu, tedaj je srečni dobitnik svoj račun obohatil za 30 tisoč evrov.

Srečki Totocalcia, ki ju ima v rokah Bojana Cotič, sta enaki tisti, ki je bila vredna preko 155 tisoč evrov

KROMA

ODKRITJE - Priložnostne misli in spomini

Tabla v spomin na tržaško obdobje Iva Andrića

Plošča v spomin na Iva Andrića je razkrita

KROMA

Na Trgu Venezia je od včeraj tabla, ki spominja na tržaško obdobje pisatelja Iva Andrića. S pročelja lepe palače s hišno številko 1, v kateri je v prvi polovici dvajsetega stoletja imel sedež konzulat Kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, opozarja, da je dobitnik Nobelove nagrade za literaturo tu prebil nekaj mesecev svojega življenja. Pobudo za njenjo postavitev je dal Lions Club Trieste Europa ob soudeležbi srbsko-pravoslavne skupnosti iz Trsta, zato je v imenu organizatorjev uvodoma spregovoril Vittorio Piccoli. Pojasnil je, da je tržaški Lions, ki mu predseduje Edoardo Danev, nastal predvsem z željo, da bi spodbujal boljše poznavanje med različnimi jezikovnimi in verskimi skupnostmi, ki stoletja bolj ali manj mirno sobivajo v Trstu; to pa okvir se uvršča tudi sodelovanje s tržaško srbsko skupnostjo.

Tržaški odbornik za kulturo Massimo Greco je izrazil zadovoljstvo, da je

bil tabla postavljena pisatelju, ki je rad opisoval življenje različnih skupnosti: ceprav so bila njegova dela postavljena v turško cesarstvo, je bila tista raznolikost podobna tržaški. Da je večetnični Trst Andrić spominjal na Bosno, o kateri je najraje pisal, je opozorila tudi prof. Maria Mitrović. In razkrila, da ga je, potem ko je nekaj mesecev služboval na tržaškem »jugoslovanskem« konzulatu, izbral za ozadje svojega nedokončanega romana Na sončni strani; štiri tržaški odlomki bodo v kratkem izsliti tudi v italijanskem prevodu pri založbi Mondadori.

Tablo je nato odkril nov predsednik srbsko-pravoslavne skupnosti Bogoljub Stojčević, blagoslovil pa pop Raško Radović.

Med skupinico ljudi, ki je pod dejem prisostvovala včerajšnji slovesnosti, je bil tudi Nino, dvandevetdesetletni zgovoren in energičen gospod, ki je bil do leta 1941 v službi na jugoslovanskem konzulatu na Trgu Venezia. V Trstu rojen jugoslovanski državljan, sin hercegovskega očeta in v Trstu rojene Hrvatice, se še dobro spominja dne, »ko je množica študentov pred konzulatom vzklikala »Fora i ščavi!«: bilo je 6. aprila 1941 in Italija je bila ravnokar napovedala vojno Jugoslaviji.« Do takrat nismo Jugoslovani imeli nobenih težav s fašisti. Ceprav je res, da so me nekaj let prej odvedli v koprski zapor, kjer sem preživel sedem dni, ne da bi še danes vedel, zakaj.« Gospod Nino pravi, da so italijanske oblasti morda sumile, da je povezan s tržaškimi antifašisti, ki so v tistih letih večkrat zahajali na konzulat na Trgu Venezia. »Vem, da je bil med njimi tudi zobozdravnik Dorče Sardoč, ceprav se ga osebno ne spominjam.« Po tistem 6. aprili se je živiljenje Ninove družine spremenilo: »Mamo in sestro so odvedli v zapor k jezuitom, kjer je bilo takrat zaprtih tudi veliko Slovenk. Očeta so v Hercegovini ubili ustaši, za kar smo izvedeli še veliko let kasneje. Me ne so skupaj z jugoslovanskimi konzularnimi uslužbenci iz vse Italije odpeljali v Bologno, kjer so nas, to jim je treba priznati, nastanili v najboljšem mestnem hotelu. Po nekaj mesecih so nam dali možnost, da se pridružimo jugoslovanski vladi v tujini, ali da se vrnemo na svoje domove. Jaz sem se vrnil v Trst, kjer sem vso vojno delal v neki drogeriji ...«

Poljanka Dolhar

DOLINA - Majenca

Danes odprtje razstave vin in oljčnega olja

Razstavljene stvaritve Wilme Orel in Rossane Ramani

KROMA

Poleg občutnega prastarega dolinskega praznika spadajo med kulturne traditije Majence tudi razstave, pri katerih ima vodilno organizacijsko vlogo vaško društvo Valentin Vodnik. V četrtek zvečer se je na domačiji Zorka Giorgi zgodil prvi slovenski trenutek z odprtjem razstave Wilme Orel in Rossane Ramani.

Po uvodnem glasbenem utrinku vse bolj priljubljenega harmonikarja Marka Manina je napočil čas za predstavitev umetnic, kar je opravila odbornica društva Mirna Viola. Prva ustvarjalka se je predstavila z vrsto skrbno v kreativno izdelanijem del iz pergamentnega papirja. Druga razstavljalka pa je ponudila na ogled nekaj občuteno in natanko izdelanih patchwork storičev.

Malo kasneje so v Galeriji Torkla živahne note kitara Bojana Kureta, ki vadi na Glasbeni matici v razredu prof. Marka Ferija, popeljale prisotne v drugi del slovensnosti. Predsednik krajevnega društva Robi Jakomin je v obliki intervjuja predstavil že uveljavljenega umetnika Štefana Turka, ki se je predstavil dolinski publiku z

desetimi tuši o skrivnostnih vaških kotičkov. Dela, ki so nastala ravno za priložnostno pobudo, prikazujejo najrazličnejše arhitekturne podobe starejših vaških bivališ.

Sinoc se je praznik nadaljeval z odprtjem razstave amaterskih umetnostnih obrtnikov v cerkvici sv. Martina. Kvartet flaut GM, ki ga sestavljajo Florencia Klarinc, Poljanka Doljak, Katarina Budin in Majna Košuta, iz razreda prof. Tamare Tretjak, pa je poskrbel za glasbeni utrinek. Sledila je otvoritev 32. razstave likovnikov v dvorani domačega društva V. Vodnik. Razstavljalce je predstavil umetnik Deziderij Švara, za glasbeni trenutek pa sta poskrbela Stefania Strain in Nikolas Merkù, gojenca GM iz razreda prof. Vesne Zuppin. Na vaškem trgu je včerajšnji program sklenil koncert skupin Turbo Angels in Ne me jugat.

Danes bo prireditev doživelja višek: po paradi starodobnih vozil bodo svečano odpri 51. občinsko razstavo domačih vin in 10. razstavo ekstradeviškega oljčnega olja. Noč pa je zapisana slovesnemu postavljanju maja. (beto)

BAVISELA - Omejitve v prometu

Zapora že drevi

Večino prepovedi, tudi parkiranja, pa bodo uvedli jutri zjutraj

Bavisela poleg veselja in zabave prinaša tudi prometne omejitve, nekatere bodo stopile v veljavo že danes, ostale bodo uvedli jutri.

Ob drevišnjih predstavah bodo ob 20.30 za promet zaprli Nabrežje, in sicer na odsek med Ul. Mercato Vecchio ter Trgom Tommaseo. Zapora bo trajala vse do jutri, do 20. ure.

Večina omejitev pa bo stopila v veljavo jutri. Od 6.00 do 14.30 bo zaprta Obalna cesta, kjer bo tudi prepoved parkiranja na obeh straneh. Od 6.00 do 17.30 pa bodo za promet zaprli ulice, po katerih bo potekalo tekmovanje, in sicer vse od Miramarskega drevoreda do Trga Libertà, Nabrežja in bližnjih ulic (Ul. Lazzaretto Vecchio, Trg Venezia, Ul. del Teatro Romano, Korzo Italia, Ul. San Spiridione, Ul. Roma, Ul. Torrebianca, Ul. Mazzini, delno tudi ulice Filzi, Torrebianca in Genova, itd.) ter vse do Ul.

Včeraj danes

Danes, SOBOTA, 5. maja 2007
ANGEL

Sonce vzide ob 5.48 in zatone ob 20.16 - Dolžina dneva 14.28 - luna vzide ob 23.59 in zatone ob 6.58.

Jutri, NEDELJA, 6. maja 2007
JANEZ

VREME VČERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 16 stopinj C, zračni tlak 1010 mb ustaljen, veter 13 km na uro vzhodnik, vlaga 64-odstotna, nebo oblačno z dežjem, morje rahlo razgiban, temperatura morja 16,3 stopinje C.

Lekarne

Od srede, 2. maja, do sobote, 5. maja 2007

Urnik lekarn: od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30.

Lekarne odprete tudi od 13.00 do 16. ure

Ul. Rossetti 33 (040-633080), Ul. Mascagni 2 (040-820002). Općine - Nanoški trg 3/2 (040-2110001) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprete tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Rossetti 33, Ul. Mascagni 2, Borzni trg 12. Općine - Nanoški trg 3/2 (040-211001) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Borzni trg 12 (040-367967).

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita. Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800-991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

ALCIONE - 17.30, 19.15, 21.00, 22.45 »Centochiodi«.

AMBASCIATORI - 16.30, 19.00, 21.30 »Spider-man3«.

ARISTON - 18.00 »Eugenio Grandet«; 20.00 »Il caso Paradine«; 22.00 »Il terzo uomo«.

CINECITY - 14.45, 15.15, 16.30, 17.30, 18.10, 19.15, 20.10, 21.30, 22.00, 23.00, 23.55 »Spider-man3«; 15.10, 17.30, 20.00, 22.00, 23.55 »Doppia ipotesi per un delitto; 14.50, 16.40, 18.30, 20.20, 22.10, 00.05 »Epic movie«; 18.15, 20.15, 22.15, 00.15 »The number 23«; 15.00, 20.05 »Svalvolati on the road; 17.00, 22.00 »L'ombra del potere; 14.45, 16.30 »Mr. Bean's holiday«.

EXCELSIOR - 16.20, 19.00, 21.40 »La Vie en Rose«.

EXCELSIOR AZZURRA - 16.30, 18.20, 20.15, 22.10 »Mio fratello è figlio unico«.

FELLINI - 17.00, 22.15 »Voce del verbo amore«; 18.45, 20.30 »The Illusionist«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) - 16.30, 19.15, 22.00 »L'ombra del potere«.

GIOTTO MULTISALA 2 - (Ulica Giotto 8) - 16.00 »Un ponte per Tera-bithia; 17.30, 19.50, 22.10, »Le vite degli altri«.

KOPER - KOLOSEJ - 16.20, 19.00, 21.40 »Življenje drugih«; 21.00, 23.30 »Zadnji škotski kralj«; 15.40, 18.30, 21.20, 00.10 »Spider-Man 3«; 16.00, 18.40 »Artur in Minimojčki«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 15.00, 17.20, 19.50, 22.20 »Spider-man3«; Dvorana 2: 15.10, 16.30, 19.20, 20.45, 22.20 »Epic movie«; Dvorana 3:

17.00, 18.45, 20.30, 22.20 »Doppia ipotesi di un delitto« Dvorana 4: 15.20, 17.00, 20.30, 22.20 »Ghost son«; 18.15, 20.15, 22.15 »Mr. Bean's holiday«; 18.45 »Svalvolati on the road«.

SUPER - 17.00, 20.30, 22.15 »The number 23«; 18.45 »Voce del verbo amore«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.40, 20.30 »Spider-man3«; Dvorana 2: 19.40, 22.20 »Spider-man3«; Dvorana 3: 17.30, 20.00, 22.00 »Epic movie«; Dvorana 4: 17.20, 19.50, 22.15 »Le vite degli altri«; Dvorana 5: 18.00, 20.10, 22.10 »Doppia ipotesi per un delitto«.

UČITELJICE IN VZGOJITELJICE DIDAKTIČNEGA RAVNATELJSTVA V DOLINI vabijo na razstavo ročnih del in likovnih izdelkov na Majenci, ki bo v Mladinskem krožku v Dolini do 8. junija.

Danes je v Lonjerju vse veselo, saj se vzmeta

Marijan
in
Danjela

SKD in MZ Lonjer-Katinara jima iskreno čestitata in želite vse naj... na skupni poti.

FINŽGARJEV DOM vabi v petek, 11. maja (in NE 4. maja, kot je bilo navedeno) na predavanje z naslovom »Zlate Palače v puščavi«. Matja Susič bo predstavil s posnetki in komentarji svoje potovanje po enem najlepših predelov Indije, Radjastanu. Začetek ob 20. uri.

KD ENKRATEN IZ KRESNIC PRI LETIJI vabi na gledališko komedijo »Na kmetih« v nedeljo, 13. maja ob 18. uri v Kulturnem domu v Komnu. Toplo vabljeni.

KD ZA UMETNOST KONS, V SODELOVANJU S FOTOVIDEO TRST 80 IN ZSKD razpisuje umetnostno razstavo »Homage Spacalu«. Kategorije: likovna dela, fotografija, skulptura. Mednarodna strokovna žirija bo poddelila dve odkupni nagradi. Priglasitev do 15. maja, oddaja del do 8. junija, odprtje razstave 22. junija. Informacije in pravilnik na www.kons.it. Za dodatne info: 339-3893451 (v večernih urah).

Loterija 3. maja 2007

Bari	69	39	48	57	42
Cagliari	84	43	44	13	40
Firence	1	45	79	12	53
Genova	66	48	46	47	42
Milan	11	15	87	37	23
Neapelj	20	90	88	45	39
Palermo	88	11	57	15	18
Rim	66	71	90	51	42
Turin	69	87	15	71	42
Benetke	35	60	59	47	80
Nazionale	3	78	76	17	12

Kam po bencin

Danes bodo na Tržaškem obratovali naslednje črpalki:

AGIP Drevored Campi Eliši 59, Milje - Trg Caduti Libertà, Naselje sv. Sergija - Ul. Forti 2, Devin - državna cesta 14

ESSO Trg Foraggi 7, Općine - križišče

Q8 Istrska ulica 212

ČRPALKE ODPRTE 24 UR NA 24

AGIP Devin (jug) - avtocesta A4 VE-TS, Valaura - hitra cesta SS 202 km 36

TOTAL Devin (sever) - avtocesta A4 TS-VE

NOČNE ČRPALKE IN SELF SERVICE

TAMOIL - Ul. F. Severo 2/3

AGIP Istrska ulica 155, Miramarski drev. 49, Ul. A. Valerij 1 (univerza), Katinara - Ul. Forlanini, Naselje sv. Sergija - Ul. Forti 2

ESSO Trg Foraggi 7, Zgonik - Državna cesta 202 km 3+0,67

SHELL Ul. Locchi 3

V sodelovanju s FIGISC Trst

Prireditve

OPZ SLOMŠEK obvešča, da bo razstava likovnih umetnikov - invalidov odprtva v soboto, 5. maja od 10. do 12. ure in od 18. do 20. ure, v nedeljo, 6. maja od 10. do 12. ure v prostorih gospodarske zadruge v Bazovici.

Majenca

Dolina,

3.5. – 8.5.2007

51. Občinska razstava vin in
10. razstava ekstradeviškega oljčnega olja

Sobota, 5. maja

18.00 – parada starodobnih vozil

18.30 – odprtje in nagrajevanje

51. občinske razstave domačih vin in

10. razstave Ekstradeviškega oljčnega olja

21.00 – čez noč slovesno postavljanje maja

Nedelja, 6. maja

17.00 – koncert Pihalnega orkestra iz Medvod

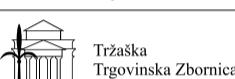
18.00 – nastop folklorne skupine KD RAK iz Rakeka

19.30 – prihod parterjev in parterca na Gorico.

20.00 – ples z ansamblom "Okrogli muzikantje"

Ponedeljek, 7. maja

21.00 – Koncert ansamblov "Blek panthers" in "Slēbwoost"

Obvestila

JUS SRENJA TREBČE organizira jutri, 6. maja, drugi sprehod po katastrski občini Trebče v okviru projekta »Ohranimo živa trebenska ledinska imena«. Zbirališče ob 8.30 »Pred cerkevo« oz. »P'd lipo«. Vabljeni člani in vaščani!

KD ZA UMETNOST KONS v sodelovanju s Fotovideo Trst 80 in ZSKD, razpisuje umetnostno razstavo »Hommage Spacalu«. Kategorije: likovna dela, fotografija, skulptura. Mednarodna strokovna žirija bo podelila dve odkupni nagradi. Priglasitev do 15. maja, oddaja del do 8. junija, odprtje razstave 22. junija. Informacije in pravilnik na www.kons.it. Za dodatne info: 339 389451 (v večernih urah).

TRŽAŠKI URAD ZVEZE SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV obvešča, da je zaradi okvare na telefonski mreži dosegljiv na sledočno tel. št. 040-3475629 ali po e-mailu trst@zskd.org.

DANES, 5. MAJA 2007 - praktičen seminar o tehniki EFT, ki ga vodi Aljaž Vavpetič v New Age Shopu, ul. Nordio 4/C v Trstu, ob 18. uri. Za dodatne info obišči www.feelfreenow.it ali tel. 333-1148364. Prost vstop.

JUS TREBČE organizira v nedeljo, 6. maja, drugi sprehod po katastrski občini Trebče v okviru projekta »Ohranimo živa trebenska ledinska imena«. Zbirališče ob 8.30 »Pred cerkevo« oz. »P'd lipo«. Vabljeni člani in vaščani!

SKLAD MITJA ČUK vabi v Bambičovo galerijo na ogled slikarske razstave Luciana Plehana »Moj Kras«. Razstava bo na ogled do 6. maja vsak dan od 10. do 12. in od 17. do 19. ure ter ob nedeljah dopoldne.

V DRUŠTVU SLOVENSKIH IZOBRAŽENCI bo v ponедeljek, 7. maja, predstavitev najnovješe knjige Alice Zen »La religione e Trieste«. O knjigi bo govoril Dušan Jakomin. Obenem bo tudi otvoritev razstave fotografija slikevne gradiva objavljene v knjigi. Peterlinova dvorana, ul. Donizetti 3, ob 20.30.

ZDROUŽENJE ZA ZAŠČITO OPĆIN vabi vaščane in trgovce iz Općin na sestanek, ki bo v ponedeljek, 7. maja, ob 19.30 v prostorih Prosvetnega doma (KD Tabor - I. nadstropje). Na srečanju bo predstavitev programa o natečaju »Okrasi Općin s cvetjem«, ki se bo vršil junija. Točno vabljeni!

KRUT obvešča, da bo organiziral tečaj DO SMEHA V VSAKI DOBI. Tečaj je namenjen ženskam vseh starosti, ki nehoteno uhajanje urina že imajo in predvsem tistim, ki bi rade to preprečile. Tečaj bo vodila dipl. fizioterapeutka K. Vitez. Tečaj sestavlja tri praktična srečanja in bo pričel v torek, 8. maja. Vpisovanje in dodatne informacije na sedežu krožka KRUT, ul. Cicerone 8, tel. 040-360072.

TPPZ PINKO TOMAŽIČ sporoča, da bo redna pevska vaja v torek, 8. maja ob 20.45.

V TOREK 8. MAJA 2007 ob 20.30 so vabljeni v Marijanšče v dvorano Finžgarjevega doma vsi cerkveni pevci na skupno vajo. To je priprava na slovenski zaključek pastoralnega obiska tržaškega škofa, ki bo v nedeljo 13. maja ob 17. uri s slovesno sv. mašo. Ta dan je tudi praznik Fatimskih prikazovanj. Vabljeni v čim večjem številu.

KD RДЕЌА ZVEZDA IN ZDRUŽENJE SLOVENSKIH KMEČKIH IN PODŽELSKIH ŽENA v sklopu projekta Odkrivanje tradicij prirejata seminar o nabiranju in kuhinjski uporabi zelišč. V sredo, 9. maja, ob 20.30 bo uvodno predavanje na sedežu KD Rdeča zvezda v Saležu; v soboto, 12. maja, ob 9.30 do 16. ure bo nabiranje in priprava jedi v kmečkemu turizmu Briščak (Brišče 3). Za prijave in informacije klicati na št. 347-6741791 (Nevia), 340-7719694 (Sara) ali 347-4221480 (Gaia).

SLOVENSKI FILATELISTIČNI KLUB L. KOŠIR vabi vse člane in druge filateliste na redno mesečno srečanje v sredo, 9. maja, ob 19. uri v Gregorčičevi dvorani, ul. Sv. Frančiška 20. **ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV** sklicuje 41. občni zbor v petek, 11. maja 2007, ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju, v Špetru, Ulica Alpe Adria, Condominio Al Centro (vhod nasproti Beneške galerije).

ANTROPOZOFSKO DRUŠTVO vabi v soboto, 12. maja ob 20. uri na 5. predavanje iz ciklusa o upoznavanju z antropozofsko medicino. Na sedežu KD Ivan Grbec, Škedenjska ul. 124, bo antropozofski zdravnik iz Milana, pisatelj in predavatelj doktor Sergio Maria Francardo spregovoril o »Hipertoniji in boleznih krvnega obtoka«, v zvezi z današnjim kaosom ob iskanju pravega ritma. Vstop prost.

KRUT obvešča, da bo predstavitevna konferenca tečaja REIKI, v sredo, 16. maja ob 18. uri, na sedežu v ul. Cicerone 8b, Trst. Za dodatne informacije tel. 040-360072.

DRUŠTVO ZA ZAŠČITO VREDNOT PROTIFASIZMA IN PROTINACIMA »PROMEMORIA«, sklicuje redni občni zbor v četrtek, 17. maja 2007, ob 19.30 v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju. Potekal bo v Škamperletovi dvorani na Stadionu 1. maj na Vrdelski cesti 7 v Trstu s sledenjem dnevnim redom: umestitev predsedstva oz. predsedniško, tajniško in blagajniško poročilo, razprava o poročilih, pozdravi gostov, volitve novega odbora in razno.

MASAŽA DOJENČKA tečaj se bo pričel 22. maja, ob 10.30. Vodi ga Karin Vitez, dipl. fizioterapeutka. Vpisovanje in dodatne informacije na sedežu krožka KRUT, ul. Cicerone 8, tel. 040-360072.

SLOVENSKA PROSVETA IN DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAŽEN-

CEV sporočata, da bo srečanje z evropskim Lojzetom Peterletom v četrtek, 24. maja, v Peterlinovi dvorani, ul. Donizetti 3. Začetek ob 20.30.

ZSSDI razpisuje dva natečaja: LIKOVNI in LITERARNI NATEČAJ na temo športa z naslovom Drobci iz športnega sveta 2007. Natečaj je namenjen učencem osnovnih šol s slovenskim učnim jezikom. Najboljši prispevki bodo objavljeni v letnem Zborniku slovenskega športa v Italiji, avtorji del in njihovi mentorji pa bodo ob predstavitvi zbornika tudi nagrajeni. Rok za predstavitev prispevkov zapade v četrtek, 31. maja 2007. Podrobnejše informacije na www.zssdi.it.

POLETNI CENTER PIKAPOLONICA ŠC MELANIE KLEIN IN SLOVENSKA PROSVETA obveščata, da se bo poletni center odvijal v prostorih otroškega vrtca v Bazovici od 2. julija do 10. avgusta. Vpisnine sprejemamo od 5. maja do 23. junija na uradu ŠC Melanie Klein, Ul. Cicere 8, ob sobotah med 16. in 18. uro. Vpisnine so možne tudi po internetu. Za informacije: info@melanieklein.org, www.melanieklein.org, tel. št. 328-4559414.

ZSKD obvešča, da je v teku razpis za 3. natečaj Ignacij Ota za zborovske skladbe namenjen predvsem mladim skladateljem. Rok prijave zapade 30. junija 2007.

SLOVENSKI DIJAŠKI DOM Srečko Kosovel iz Trsta organizira: od 2. julija do 10. avgusta in od 27. avgusta do 7. septembra poletni središči za otroke od 1. do 3. leta starosti (jasli) in od 3. do 6. leta starosti (vrtec). Od 11. junija do 6. julija poletno središče za otroke od 6. do 12. leta starosti. Od 27. avgusta do 7. septembra poletno središče za otroke od 6. do 12. leta starosti. Od 29. junija do 8. julija kolonijo v Domu Kavka (Kobarid) za otroke / mladostnike od 6. do 16. leta starosti. Od 24. julija do 31. julija kolonijo v Domu Špadiči (Poreč) za otroke / mladostnike od 7. do 15. leta starosti. Vpisovanje je odprt do zasedbe prostih mest, na sedežu Združenja v Ulici Ginnastica 72, tel. 040-573141. Prijavnice in informacije dobite tudi na spletni strani www.sddsk.org.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV prireja tretji mladinski glasbeni laboratorij INTERCAMBUS 2007, ki se bo letos odvijal v Mladinskem zdravilišču in letovišču na Debelem rticu od sobote, 28. julija, do nedelje, 5. avgusta 2007. Namenjen je godbenikom od 9. do 20. leta starosti. Prijavnice in plačilo vpisnine sprejema urad ZSKD v Trstu najkasneje do petka, 1. junija 2007.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV prireja tretji mladinski glasbeni laboratorij INTERCAMBUS 2007, ki se bo letos odvijal v Mladinskem zdravilišču in letovišču na Debelem rticu od sobote, 28. julija, do nedelje, 5. avgusta 2007. Namenjen je godbenikom od 9. do 20. leta starosti. Prijavnice in plačilo vpisnine sprejema urad ZSKD v Trstu najkasneje do petka, 1. junija 2007.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV prireja poletne ustvarjalne delavnice 2007, ki se bodo letos odvijale na Vojskem od 27. avgusta do 1. septembra 2007. Okvirne delavnice: lutkovna, likovna in plesna. Namenjene so vsem osnovnošolcem. Prijavnice lahko dvignete na tržaškem uradu ZSKD od ponedeljka do petka od 9. do 14. ure. Prijavnice in plačilo vpisnine sprejema urad ZSKD v Trstu do konca junija.

ANTROPOZOFSKO DRUŠTVO vabi v soboto, 12. maja ob 20. uri na 5. predavanje iz ciklusa o upoznavanju z antropozofsko medicino. Na sedežu KD Ivan Grbec, Škedenjska ul. 124, bo antropozofski zdravnik iz Milana, pisatelj in predavatelj doktor Sergio Maria Francardo spregovoril o »Hipertoniji in boleznih krvnega obtoka«, v zvezi z današnjim kaosom ob iskanju pravega ritma. Vstop prost.

KRUT obvešča, da bo predstavitevna konferenca tečaja REIKI, v sredo, 16. maja ob 18. uri, na sedežu v ul. Cicerone 8b, Trst. Za dodatne informacije tel. 040-360072.

DRUŠTVO ZA ZAŠČITO VREDNOT PROTIFASIZMA IN PROTINACIMA »PROMEMORIA«, sklicuje redni občni zbor v četrtek, 17. maja 2007, ob 19.30 v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju. Potekal bo v Škamperletovi dvorani na Stadionu 1. maj na Vrdelski cesti 7 v Trstu s sledenjem dnevnim redom: umestitev predsedstva oz. predsedniško, tajniško in blagajniško poročilo, razprava o poročilih, pozdravi gostov, volitve novega odbora in razno.

MASAŽA DOJENČKA tečaj se bo pričel 22. maja, ob 10.30. Vodi ga Karin Vitez, dipl. fizioterapeutka. Vpisovanje in dodatne informacije na sedežu krožka KRUT, ul. Cicerone 8, tel. 040-360072.

NA KONTOVELU - KAMENCE so odprli osmico Andrej, Danilo in Darijo.

NA OREŠJU - REPEN ima odprtjo osmico družina Škarab. Obiščite nas! Tel. št. 040-299442.

DREJC FEROLJA ima odprtjo osmico v Doberdobu. Toči belo in črno vino ter nudi domač prigrizek.

KMEČKI TURIZEM z domačim prigrizkom je odprla Irena Briščak na Briščah. Tel. 040-220524.

LAURICA BORIS je odprla osmico v Dolini. Toči belo in črno.

OSMICO PRI PIŠČANCIH Silvana Ferluga vabi na domač kapljico.

OSMICO je odprla Berto Škrk v Trnovci št. 4.

OSMICO je odprla Salomon Tomšič v Rupi.

OSMICO je odprla v Medji vasi Ferfolja Paolo. Toči belo in črno vino in

nudi domači prigrizek.

OSMICO je odprla v Zgoniku Stanko Milič.

OSMICO je odprla Štolfa, Salež 46. Toči belo in črno vino. Tel. 040-229439.

OSMICO je odprla družina Frandolič, Slivno 25.

OSMICO je odprla v Logu kmetija Komar. Toči belo in črno vino ter usmekljenico vitovsko in malvazijo. Nudi domač prigrizek in ekstra dežko oljčno olje - belico.

OSMICO sta odprla Corrado in Roberta v Nabrežini, na cesti za Slivno.

OSMICO sta odprla Mario in Ondina Gruden v Samotorci 17. Tel. št. 040-229449.

OSMICO sta odprla Mario in Onorina na Krmenki pri Dolini. Tel. št. 040-825385.

ZOBEC MARIO je odprla osmico v Zabrežcu 10.

ŠUBER ima odprto osmico na Opčnah.

MALO oglasi

MEDNARODNO PODJETJE IŠČEKODELAVCA za prodajo visoko tehnoloških CNC proizvodov (strojne opreme) na področju bivše Jugoslavije. Zahteva

TOMIZZOV DUH

Upor! Otpor! Resistenza!

MILAN RAKOVAC

Evropska unija se (na »veselje« Hrvaške) poživlja na vse tisto, kar Hrvate najbolj tiči: zdesetkana industrija, nizke plače, visoka brezposelnost, poteptane delavske pravice, nizke pokojnine... Je pa zato Hrvaška dobila visoke ocene za razloge, ki so pripeljali do takega stanja - skoraj popolna privatizacija s krepkim deležem tujih kupcev in kapitala. Nikogar kaj posebej zaradi tega ne boli glava, tudi socialdemokratov ne. Ne hrvaških ne evropskih to preveč ne vznemirja. Spravljivo se smehlajo in dosledno korakajo po že populnoma neprehodni Blairovi »tretji poti«. Resda si je pokojni Ivica Račan prav zato leta 2001, ko je postal premier, pridobil naklonjenost EU. Vprašanje zato ni kakšno pot bodo ubrali evropski ali hrvaški socialdemokrati, saj je jasno, da bodo ostali liberalni.

In kdo bo skrbel za delavce? Kdo bo vzliknil: upor, otpor, resistenza?

Dan po pogrebu karizmatičnog Ivice Račana, koji je hrvatske komuniste »preobrazio« u socijaldemokrate, ne zna se još kada će biti izvanredna izbora na konferencija SDP (Socialdemokratska partija). Još se manje zna tko će biti izabran za privremenog Račanovog naslijednika, jer već 2008. mora se održati redovna izborna konvencija SDP-a. Do sad su se kandidirali Zoran Milanović, jedan od oštřih mladih lavova, ambiciozni intelektualci, te Tonino Picula, bivši ministar vanjskih poslova, uglađeni europa-birokrat.

Tu su još dosadašnja potpredsjednica (SDP-a) Željka Antunović (koja se oključuje kandidirati, za sada), popularni populist Milan Bandić, gradonačelnik Zagreba (koji najavljuje kandidaturu i za šefu SDP i za premijera), te Željko Komadina, župan Primorsko-goranske županije. Hoće li se pojavit još netko?, nije isključeno.

SDP, čvrsto na mlakoj Blairovoj liniji »treceg puta«, sporazuma s liberalno-kapitalizmom, u izbornoj godini, visoko kotira u anketama; izmedu 20 i 25 posto. Posve blizu HDZ-u (25 do 28 posto), i več pokreće oštru kampanju protiv HDZ-a, najavljujući svoju sigurnu pobedu na izborima.

Furam moj muzejski bicikl bianchi po Maksimirskoj uz šljakere, Prvi maj. Purgeri, proletari, peniči, mladež; idemo u Maksimir proslaviti Praznik Rada. Zagrebački sindikalisti nose Che Guevaru, rockerski stih kaj ga je napisal Goran Bare »Gdje je nestao čovjek?« i transparentne »Vlada neka čuva interese radnika, a ne MMF-a«, koncert zviždaljki. Tradicionalni fažol i kranjska dijela se šljakerima i peničicima, tu se šminkaju i

gospod gradonačelnik Bandić, SDP, i gospod minister Polančec, HDZ. A na čelu prosvjedne povorke skup marširaju drug Bebić »Bombarder s Kvarnera« iz nove ljevice, i desni Tonči Tadić iz HSP-a!

A na Jarunu, mimo plavog jezera zagrebačkog mora, prosim fino, gospoda iz HNS-a bolje često proletere; tu su pečeni pajčki zabafad, a tu su i gospod predsednik Republike Mesić i fino društvo! Pa kaj je sad ovo? Povratak »komunjara«? Hrvatski demokrati na čelu svojih radnika, ima li to značiti bolje dane za radništvo? Kajgod!

Ovo je izborna godina, i tko želi sjesti u parlament, uz debelih dvije tisuće eura plaće plus-sve-ostalo, taj več sad treba zasukati rukave. I zato su naši demokrati simbolično zavrnuli rukave na Praznik rada, i pomiješali se con la basa forza; ipak radnici i penzioneri predstavljaju nekih pedeset posto izborno populacije. Jedini političar koji izlazi na izbore sa sloganom reindustrializacija jest Ratimir Čačić, predsjednik HNS-a (cca 10 posto glasova), župan Zagorske županije, samoproglašeni kandidat za premijera - ali njegov partner SDP neće o tome da čuje!

To tematno sliko hrvaške levice zapisujem kot okvir ob odhodu Ivice Račana, politika, ki je vsebinsko zaznamoval tri desetletja hrvaške in jugoslovenske politike. On je od odeljal hrvaške komuniste, po odhodu Slovencev, s poslednjega kongresa Zveze komunistov Jugoslavije, leta 1991 razpisal demokratične volitve in dobesedno predal oblast zmagovitemu HDZ-ju. Svoje članstvo je vključil v domovinsko vojno in preobrazil Zvezu komunistov Hrvaške v Socialdemokratsko partijo, ne le z nazivom. Potrežljivo je gradil stranko in jo z obrobja po hrvaški osamosvojiti popeljal do koalicjske zmage 2001 ter tako Hrvaški priskrbel vizum za EU. Sklenil je dober sporazum o meji na morju z Jeznom Drnovškom, ki pa, žal, ni zaživel.

Tako, naj tokrat ostane le naslov, kot možna formula reševanja delavskih vprašanj. Evropska socialna demokracija, posebej hrvaški in slovenski levičarji s svojimi kapital-nacionalnimi kompromisi, bodo morali resno razmislit najprej o sebi samih, potem pa še o dogovorih na ekonomski in družbene izvive s katerimi se soočamo. Do takrat ostaja delavcu kaj malo: kompromisom naklonjeni sindikati. Odgovore bi morali dajati tudi evropski intelektualci, toda oni - molčjo! Evropa, Hrvaška, Slovenija pa potrebujejo odgovore...

AVTOBIOGRAFSKO-SPOMINSKI ZAPIS - Boris Pahor: Trg Oberdan Svojevrsten mozaik, ki osvežuje starejše in odpira nove poglede na preteklost in sedanjost Trsta

V tej novi avtobiografsko-spominsko-dokumentarni knjigi Borisa Pahorja se vse poti - duhovne in stvarne, spominske in zrcalne - stekajo v znameniti tržaški trg Oberdan. Ki bi se pravzaprav moral imenovati Piazza Oberdank. Kajti ta dodatna črka na koncu priimka je, kot opozarja pisatelj, zelo pomembna in pomenljiva. Razkriva namreč, kar večina Slovencev v Italiji ve, v matični državi pa le redki, da gre za enega tistih mitov, kakršne totalitarizmi nujno potrebujejo za ustvarjanje in ločenje sebi in svetu všečne podobe. Če morda vsa dejstva ne ustrezajo resnici, toliko slabše za dejstva - in resnico.

Pri Oberdan(ku) pa ne gre le za sprevračanje in sprenevedanje; mladenič je bil obrobna figura v italijanskih irentin in je postal njen junak predvsem zaradi samohvalnega napuhovanja, sas atentata na cesarja Franca Jožefa, za kar je bil obsojen, sploh ni izpeljal. Za povrh so prikrojevalci zgodovine »spregledali« še dejstvo, da je bil sin Marije Jožefe Oberdank v resnici odpadnik, ki je hkrati s črko k zatajil tudi svoj slovenski rod! Fašistična propaganda je po načelu, da se laž z dovolj vztrajnim ponavljanjem spremeni v dogmo, primerno za domoljubno čaščenje, njegovo zgodbo pač podredila svojim »vzvišenim« ciljem. Pisatelj ga ima za modernega jančarja, kakršni so bili in so kdaj tudi zdaj, če se zavedajo svojega manjvrednega porekla, bolj zolčni in napadalni od čistokrvnih italijanskih elementov.

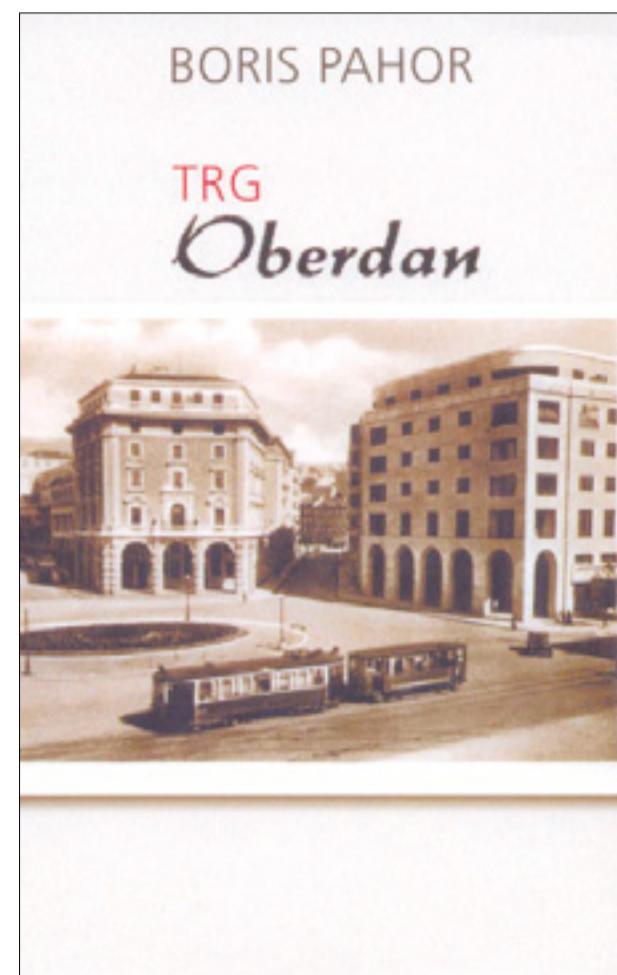
Trg, še preden je dobil današnje ime, še bolj pa po tem, je bil tudi prizorišče mnogih drugih zgodb. Na zahodnem robu, preden so spredaj postavili bahavo palačo, je Maks Fabiani postavil Narodni dom, ki pa so ga v množici pogumni fašistični iurišniki kratkotratno začgali. Demokratična Evropa je molčje pogledala vstran in žgoča krivica še danes ni poravnana.

Boris Pahor je z mlajšo sestro, držeč jo za roko, 13. julija 1920 pretreseno strmel »v gasilce, ki jim napadalci niso puščali, da usmerjajo brizge v goreče poslopje«. Tudi veliko drugega, kar omenja in opisuje, je doživel sam, na primer kot jetnik v celiči gestapovskega zapora pod kamnitim tlakom trga. In takšna je poleg drugih dramatična novela Človek pod motovilom, Pahorjev prvi daljši spis, ki je pred vojno doživel dve revialni obnavljajoči.

Pisatelj torej ponekod stoji v ospredju, drugič bolj v ozadju, zdaj bralca neposredno nagovarja, nato spet opisuje dogodek kot opazovalec ali se predaja svojim mislim. Včasih pokliče na pomoč celo ljudsko pesem in zatem vrzeli v spominu zapoljuje z literarnimi drobci, poleg svojih starejših spisov in odlokov iz njih - na primer z Rožami za gobavca, o umiranju Ložeta Bratuža, in z Metuljem na obešalniku - tudi s Kosovelovimi in Grudnovimi verzi, s spomini Aleša Beblerja, povestmi Bogomira Magajne ter z deli pisem in pričevanji sodobnikov in sodobnic, kot so bili njegova sestra Evelina, Dore Sardoč, Jakob Ukmair in Virgil Šček, Radoslava Premrl, sestra legendarnega Vojaka, in mnogi drugi.

S svojimi in njihovimi besedami je Pahor sestavil svojevrsten mozaik, ki osvežuje starejše in odpira nove poglede na preteklost in sedanost Trsta in enega njegovih trgov, ter na tigrovce in druge upornike, zaradi katerih smo Slovenci vzdržali in dočakali skupino Evropo. Po svojih močeh bomo prispevali k sožitju, vendar pa ne smemo pozabiti desetletij ponikanj in krivic ter z molkom in brezbržnostjo ob izvijanjih onečaščati žrtve rimskega imperializma. Če bo prevladala politika, s katero želi za tem, da smo multikulturalni, ki govorijo tudi slovensko, »še svari Pahor, »potem bo naša zgodovina zapečatena, na vrtišču pa bo usoda krškega področja, ki je že zdaj podvrženo vplivu grabežljive sosedke.«

Iztok Illich

HOUSTON - Festival Filmu Delo osvobaja Damjana Kozoleta prestižna nagrada

Na 40. mednarodnem filmskem festivalu v Houstonu je slovenski celovečerni film Delo osvobaja režiserja Damjana Kozoleta prejel nagrado remi v kategoriji tujejezičnih filmov. Zmagovalec festivala, na katerem so prikazali več kot 100 filmov, je film »Broken trail« režiserja Waltera Hilla, so sporočili z zavoda za kulturne dejavnosti Emotionfilm. Na najpomembnejšem tekšaškem festivalu, ki ga imenujejo tudi predhodnika Sundancea, so svoje prve uspehe slavila tako znamenita imena, kot so Steven Spielberg, George Lucas, Ang Lee, Ridley Scott, David Lynch, brata Coen in Brian De Palma. Festival se je končal 29. aprila sodelitvijo načrtnih delov. Delo osvobaja je lani jeseni v španski Valencijski prejel zlato palmo za najboljši film, režiser Kozoleta pa srebrno palmo za najboljšega režiserja. Črna komedija o brezposebnosti je nastala v produkciji Emotionfilma in TV Slovenije ter v koprodukciji Vertiga. (STA)

BENETKE - Od sinoči v Galeriji A+A

Pregledna razstava Makučevih del

Na ogled so dela od zgodnjih stvaritev iz leta 1959 do zadnjih v letu 2005 - Vladimir Makuc se je rodil leta 1925 v Solkanu, akademsko izobrazbo je pridobil v Ljubljani

Tipični Makučev motiv, ptico, so izbrali tudi za vabilo

Potem ko je razstava enega najpomembnejših sodobnih slovenskih likovnih ustvarjalcev Vladimirja Makuca z naslovom Dela, ki vključuje 60 avtorjevih slik, grafik in kipov, v zadnjih mesecih gostovala v Ajdovščini, Velenju, Kranju in Ribnici, si jo bo mogoče ogledati še v Benetkah. Pregledno razstavo Makučevih del, iz zgodnjih stvaritev iz leta 1959 do zadnjih del v letu 2005, so sinoči odprli v Galeriji A+A, na ogled pa bo do konca maja, so sporočili iz Pilonove galerije v Ajdovščini.

Makuč se v svojem ustvarjanju posveča različnim tehnikam ter ikonografiskim in simbolnim motivom. Začel je z grafiko, v poznejih petdesetih letih pa se je posvetil predvsem lesorezu. Proti koncu sedemdesetih let se je vse bolj osredotočil na slikarstvo, pozneje še na tapiserijo in s te prešel v tridimenzionalne objekte.

V njegovih delih se pojavlja priporoča in bitja iz narave, prostori in na vade odmaknjene, podeželskega življenja in starodavne tradicije, ki se niso po-

razgubile niti ob njegovem menjavanju umetniških tehnik, je ob uvodni razstavi v ajdovski Pilonovi galeriji zapisala umetnostna zgodovinarka Nadja Zgonik. Razpoznaven znak v Makučevi motiviki je tudi ptica, v spomin opazovalcev pa se vtisnejo še voliči, ovni in ženske postavke, piše Zgonikova. Po njenih besedah učinek podobe podkripi izvedba v snovi, saj je prav v vsaki tehniki, s katero se Makuc spopade v svojem delu, izvire in ji pusti osebeni pečat.

Vladimir Makuc se je rodil leta 1925 v Solkanu. Po diplomi iz slikarstva na ljubljanski Akademiji za likovno umetnost je na isti ustanovi leta 1956 končal še specijalco za restavatorstvo. Doslej je imel doma in na tujem že več kot 70 samostojnih razstav. Za svoje delo je prejel najpomembnejše državne in stanovske nagrade, med njimi Prešernovo (1979) in Jakopičovo (1987) nagrado ter številna priznanja na mednarodnih razstavah grafike. Zadnje večje priznanje je prejel leta 2001, in sicer veliko nagrado Majskega salona v Ljubljani. (STA)

RIM - Levo sredino obtožuje, da ga skuša na ta način likvidirati

Berlusconi zelo ostro proti zakonu o konfliktu interesov

Prodi ga je zavrnil, da z »blind trusom« rešujejo problem tudi v ZDA

RIM - Zakon o konfliktu interesov je zopet velik kamen spotike na italijanski politični sceni. Premier Romano Prodi, ki je bil včeraj zjutraj gost oddaje Radio anch'io, se tokrat ni izognil spornemu vprašanju, ki bi lahko postal velik problem v času, ko levosredinske večina in desnosredinska opozicija skušata uskladiti stališča o reformi volilnega sistema in se izogniti referendumu. V odgovor na jasno vprašanje, je Prodi včeraj poudaril, da je zakon o konfliktu interesov bil ena od pomembnih točk volilnega programa leve sredine in je treba zato obvezno udejanjiti. Silvio Berlusconi, ki je vselej zelo glasen in odločen, ko mora braniti svoje premoženje, pa je takoj odgovoril, in predlog ozigosal kot »nesprejemljiv poskus obračunavanja z voditeljem opozicije«.

Prodi, ki je med oddajo govoril tudi o uporabi davnega presežka in zagotovil, da se vlada še ni odločila, da bo predlaga sindikatom dvig upokojitvene starosti na 58 let, je včeraj poudaril, da je zakon o konfliktu interesov, ki ga zagovarja leva sredina, zelo zmeren in vsekakor veliko bolj blag kot v mnogih drugih državah. Po njegovem mnenju je prav, da se parlamentarna pot zakona nadaljuje, saj je bila odobritev zakon o tem vprašanju ena od pomembnih točk v programu Unije.

Berlusconi je reagiral zelo ostro, kot vselej, ko brani svoje imetje. Iz Trapanija, kjer je imel volilno zborovanje, je odvrnil, da je tak »zakonski predlog samo dodaten dokaz namena levice, da obravnava najnevarnejšim političnim tekmem, z voditeljem opozicije, se pravi z mano«.

Dodal je, da se bo ta poteza obrnila proti levici, ker »Italijanom bo jasno, kako levička namerava likvidirati svoje politične nasprotnike«. Dodal je, da se ga je levička doslej »skušala znebiti po sodni poti, a ji je spodletelo. Zato poskuša z novim prijmom, ki naj bi onemogočil vsakomur, ki ima podjetje in je torej bil uspešen v življenju, da bi se posvetil tudi politiki in prispeval k rasti države«.

Še posebej kritičen je bil Berlusconi do »blind trusta«, ki ga leva sredina predlaga po ameriškem vzorcu. Po njegovem je nepojmljivo, da bi moral nekdo zaupati v upravo vse svoje imetje neznancu, ki bi ga lahko upravljal po mili volji.

Prodi pa ga je brž zavrnil, da »blind trust« ni nekaj nenavadnega, ampak gre za način, kako v ZDA rešujejo potencialne konflikte interesov. »Poleg tega pa podjetnik, ki se odloči za politiko, ni prisiljen postati sv. Francišek in se odpovedati vsemu. Lahko ostane bogat, vendar ne sme neposredno upravljati svojega premoženja, ko ima tudi politično oblast, sicer se šibi demokracija,« je voditelja opozicije nekoliko ironično zavrnil premier.

Berlusconi, ki se sicer proglaša za velikega prijatelja Združenih držav Amerike in zagovarja trdno povezavo z Washingtonom, še posebej pa s sedanjo ameriško administracijo, nad tako ameriško rešitvijo ni navdušen. »Nesprejemljivo je, da postavijo prag, nad katerimi bi nekdo moral zaupati svoje imetje v upravo neznancu, je dejal in na ugovor, da tako rešujejo problem v ZDA, je takoj ugotovil, da »nismo v Ameriki, ampak v Italiji, kjer se stvari rešujejo drugače«.

Sicer pa je Berlusconi večkrat objabil, da bo rešil problem konflikta interesov. Prvič se je obvezal za to leta 1994, ko je prvič prevzel krmilo vlade. Tukrat je umestil posebno komisijo, ki naj bi izoblikovala predlog, vendar zakonskega osnutka ni dorekla, ker je Berlusconijeva vlada bila prej prisiljena k odstopu. Tudi leta 2001, ko je drugič prevzel krmilo vlade, se je milanski medijski mogotec obvezal, da problem reši, minister Franco Frattini je tudi izoblikoval nek predlog, ki je bil sicer zelo blag, vendar ni bil kljub temu nikoli odobren, čeprav je imel Dom svoboščin zadostno parlamentarno moč, da bi lahko odobril zakon, če bi to želel premier. Berlusconi pa je dal prednost tistim zakonom, ki so ga rešili njegovih določov s pravico.

Romano Prodi (levo) in Silvio Berlusconi na arhivskem posnetku pred začetkom lanskoletnega televizijskega sočetanja pred političnimi volitvami.

ANSA

RIM - V severni in srednji Italiji

Vlada preventivno razglasila izredne razmere zaradi suše

RIM - Čeprav tudi na severu Italije že nekaj dni dežuje, je vlada iz preventivnih razlogov razglasila izredne razmere zaradi suše. Novico je po včerajšnji vladi seji sporocil podsekretar pri predsedstvu vlade Enrico Letta.

Podsekretar je dejal, da kljub dežju in pomirjujočim podatkom civilne zaščite, je vlada včeraj sklenila razglasiti izredne razmere zaradi suše. Ta ukrep ima predvsem preventivni značaj, ki bo vladu in civilni zaščiti omogočil ukrepanje, če bi se razmere poslabšale in bi bili potrebni konkretni ukrepi.

Podobno je bilo tudi stališče ministra za okolje Alfonso Pecorara Scania, po katerem bodo vlada, ministrstva in prisotne državne službe na ta način razpolagale z vsemi potrebnimi instrumenti in bodo lahko jamčile preventiven pristop, katerega cilj je preprečiti kvarne posledice suše.

Tudi minister za gospodarski razvoj Pierluigi Bersani je soglašal s temi ukrepi, saj bo vlada tako zagotovila tudi dovolj električne energije. »Pripravljamo na-

črt, s katerim bomo tudi v primeru suše in nižanja gladine Pada sposobni zagotoviti tistih dodatnih 6600 megavatov električne energije, ki nam jamčijo nemoteno delovanje,« je dejal minister Bersani je tudi zagotovil, da ni nobenih razlogov za preplah in ni nevarnosti hudih izpadov električnega toka.

Z razglasitvijo izrednih razmer bodo imeli predsedniki dežel in prefekti posebne pristojnosti, da lahko ob potrebi rešujejo problem pomanjkanja vlade, finančne ukrepe pa bo lahko neposredno odobril premier.

Po podatkih urada, ki spremlja dogajanje na celotnem porečju Pada, pretok največje italijanske reke počasi narašča, polnijo se tudi umetna jezera in alpska jezera. »Gladina v hidroelektričnih jezerih je za 60 odstotkov višja od lanske,« je zagotovil vodja urada za Pad Michele Presbitero. »Razmere bodo jasnejše v prihodnjih dneh, ko bo že ponehal,« je dodal. Vsekakor pa se je začela zopet dvigati gladina jezer Garda in Maggiore, medtem ko je bila gladina jezer Iseo in Como že pred

ENRICO LETTA

ANSA

padavinami na zadovoljivi ravni.

Pristojne službe pa bodo medtem pripravile načrte za omejitve porabe vode v primeru, da bi se razmere na terenu v prihodnjih tednih zaostriče. Ukrepi bodo zadevali predvsem hidroelektrarne in kmetijstvo, cilj pa naj bi bil preudarno uporabiti vodo, da bi preprečili vsakršno potrato.

Vodstvo civilne zaščite bo prihodnji teden zopet zopet preučilo položaj, komisija za okolje poslanske zbornice pa pa bo prihodnji teden zaslišala šefu civilne zaščite Guida Bertolas.

RIM - Ustavno sodišče

Odstop sodnika Vaccarella nepreklicen

RIM - Čeprav je ustavno sodišče v sredo soglasno zavrnilo njegov odstop, Romano Vaccarella ne namerava več ostati član vrhovnega sodišča. Po doljšem premisleku je ustavni sodnik, ki je bil pred 5 leti izvoljen na predlog Doma svoboščin, včeraj v pismu predsedniku sodišča Francu Bileju poudaril, da potrjuje svoj odstop in da je odločitev nepreklicna. Svoj umik pa je Vaccarella utemeljil z ostrom napadom na vlado in na premiera Romana Prodija.

Vaccarella meni, da je utemeljitev, s katero so kolegi zavrnili njegov prvi odstop, dokaz, da ne trpi za neke vrste preganjanico, predvsem pa njegov odstop ne sodi v kakšno politično zaroto, ampak je pritisak politike na ustavno sodišče stvarnost. Zaskrbljenosti, ki jo to povzroča, pa ne more razbliniti »splošna in dokaj obredna izjava premiera Romana Prodija«.

Prav zaradi tega sodnik zavrača namige, da je njegov odstop politično pogojen, »nerazumljiv« in da je tudi datum, ki ga je izbral, nenevanen. Sodnik tega ne navaja, vendar se pri tem sklicuje na izjave premiera.

ROMANO VACCARELLA

Vaccarella je postal odstopno izjavo 30. aprila, potem ko je dnevnik Il Corriere della sera objavil imenje nekaterih ministrov in podsekretarjev, po katerih bi ustavno sodišče moralno zavrniti referendum. Prodi pa je ministre opomnil, da morajo spoštovati načelo delitve oblasti in prisotnosti državnih institucij.

Z novico o odstopu sta bila že seznanjena predsednika senata in poslanske zbornice Franco Marini in Fausto Bertoneti, ki se morata dogovoriti o skupnih sejah obeh domov za izvolitev novega ustavnega sodnika.

Vlada odobrila plan državnih železnic

RIM - Vlada je odobrila industrijski plan državnih železnic. Tako so sklenili na seji, ki jo je včeraj popoldne sklical premier Romano Prodi in na kateri so sodelovali podsekretar pri predsedstvu vlade Enrico Letta, gospodarski minister Tommaso Padoa Schioppa, minister za infrastrukture Antonio Di Pietro in za prevoz Alessandro Bianchi, medtem ko sta železnice zastopala predsednik Innocenzo Cipolletta in pooblaščeni upravitelj Mauro Moretti. Plan, po katerem naj bi v štirih letih kupili tisoč novih vlakov, je bil odobren teden dni prej kot je bilo predvideno.

Stavkalo 70 odstotkov zdravnikov

zdravstvene službe

RIM - Več kot 70 odstotkov zdravnikov javne zdravstvene službe je včeraj stavkalo. Zagotovljeni so bili samo posegi za nujne primere. Ministrica za zdravstvo Livia Turco pa je ocenila, da je zahteva zdravnikov za obnovitev delovne pogodbe upravičena in bo rešena s prihodnjim finančnim zakonom. Stavko so oklicale vse sindikalne organizacije zdravnikov, živinodravnikov in vodilnih kadrov državne zdravstvene službe. Podoba je namreč zapadla leta 2005 in ni bila obnovljena, zdravniki pa zahtevajo tudi odpravo prekernosti. Po oceni sindikatov je zaradi stavke odpadlo 5 milijonov zdravniških posegov in 45.000 operacij. Sindikalni predstavniki so poudarili, da cenijo obvezne ministri Turcove, vendar to ne briše neizpolnjenih obveznosti vlade. Po njihovi oceni je treba takoj objaviti navodila za obnovitev delovne pogodbe in zagotoviti za to potrebna sredstva.

Injekcije proti gubam so lahko nevarne

RIM - V Italiji se množijo posegi lepotne medicine brez pravil, veliko je preparativ, ki naj bi si jih pacienti vbrizgali obraz, ki niso zadostno testirani, nekatere konfekcije pa uvozijo ilegalno. Na ta problem je opozorilo italijansko zdravniško društvo za lepotno medicino, ki je govorilo o »divjem tržišču«. Še posebej je posvarilo pred nevarnostjo preparativ proti gubam na obrazu, saj naj bi si v zadnjem letu preprate proti gubam vbrizgalo pet milijonov Italijanov. Pacientom zdravniki priporočajo, naj zahtevajo, da jim zdravnik pokaze etiketo, ki označuje ampulo kot v primeru cepiv.

MILAN - JAVNE FINANCE

Pozitivna ocena bonitetne agencije Moody's o Italiji

MILAN - Mednarodna bonitetna agencija Moody's je v svojem letnem posložilu dokaj pozitivno ocenila Italijo in potrdila oceno Aa2 s stabilno perspektivo. Ta ocena, kot je poudarila voditeljica skupine analitikov, ki sledijo Italiji Sara Berlin, odraža tudi dejstvo, da se počasi, vendar vztrajno niža razmerje med javnim dolgom in bruto domaćim proizvodom (BDP).

Razmerje med javnim dolgom in BDP, ki je doseglo tudi 123,8 odstotka, se je lani zmanjšalo na 106,8 odstotka. Berlinova je tudi dodala, da je Italija s finančnim zakonom za leto 2007 odobrila davčno reformo, ki bo prispevala k bolj uravnoveseni državni bilanci. Leta 2006 je Italija po 5 letih tudi zabeležila večjo gospodarsko rast z večjim izvozom. Če bi stopnja gospodarske rasti presegla 2 odstotka, bi država imela trden primarni presežek, ki bi omogočil dodatno znižanje dolga. Vladi pa je agencija Moody's priznala, da je s svojimi ukrepi povečala konkurenčnost države.

Ocenje bonitetne agencije je pomembno priznanje za Prodijovo vlado. Oktobra so namreč glavne bonitetne agencije znižale oceno Italiji v prepričanju, da finančni zakon ne bo rešil strukturnih problemov italijanskih javnih finančnih. Moody's je bila edina, ki ni znižala oceno, vendar je v sporočilu poudarila, da javne finance niso bile uravnovesena.

Tudi zaradi tega se je premier Prodi včeraj z zadovoljstvom odzval na sporočilo bonitetne agencije in menil, da »pomlad se je končno začela«. Dodal je, da je vlada jasno imela pred sabo vse težave, prav »zelo črnih« dni pa ni bilo. Sedaj je prišla pomlad, »čeprav bo treba še vedno časa, preden se bodo stvari uredile.«

Prodi je dodal, da je glede gospodarskih razmer in zadolžitve povedal državljanom resnico in ni skril ničesar, s tem je izzval vihar, vendar država se je soočila s stvarnostjo. Ljudje pa so po njegovem reagirali dobro in začela se je gospodarska rast. »Naloge vlade je, spodbudit in podpreti za zagon,« je še dejal premier.

GORICA - Na jutrišnjem občnem zboru delničarjev Čedajske banke o bilanci in strategiji

Slovenska specifika je razvojna priložnost

Delničarji Čedajske ljudske banke se bodo jutri zbrali na občnem zboru. Poklicani so, da odobrijo bilanco 120. leta bančnega poslovanja. V tem jubilejnem letu pa se za banko odpirajo nove razvojne priložnosti na tržišču Veneta, pa tudi v Sloveniji, ki je zaradi gospodarske dinamičnosti izredno privlačna za italijanske bančne zavode. Banka iz Čedad ima »prednost« - če se lahko tako izrazimo - in je dobro opremljena zaradi slovenske specifice, ki ji jo nudijo Čedajska banka Kmečka banka s svojimi okenci in slovenskim osebjem ter kakovostni slovenski kadri, pojasnjuje Karlo Devetak, podpredsednik Čedajske ljudske banke. Poleg njega lahko navedemo še Alberta Vetriha iz nadzornega sveta banke in člana upravnega odbora Diega Marvin. Na skupno 480 uslužbenih, zaposlenih v 55 okencih Čedajske banke, jih kar 20 odstotkov prihaja iz kroga goriške Kmečke banke. »Za bančno skupino predstavljajo slovenski uslužbenci pomembno dodatno vrednost,« trdi Devetak in opozarja, da je to v deželi FJK še edina samostojna ljudska banka; zadružni zavodi namreč sodijo v drugačno zakonodajo.

Danes je Čedajska banka razpredelana na deželnem ozemlju in v obmejnem pasu dežele Veneto. Na jutrišnjem občnem zboru bo spet beležila rezultate uspešnega poslovnega leta. V lanskem letu je zbrala za miljardo 825.000.000 evrov vlog (skoraj 18-odstotni porast), miljardo 478.000.000 vrednostnih papirjev in za skoraj dve milijardi evrov kreditov.

Znotraj Čedajske banke je Kmečka banka obralnila svoj naziv in poleg goriškega sedeža premore še okenca pri Rdeči hiši, v Štandrežu, Krmunu in Trstu. Odlikujeta jih bližina in tesen stik z ljudmi, naj bolj zasebniki ali podjetniki, kar je tudi temeljna odlika Čedajske banke, ki s svojimi 55 okenci učinkovito pokriva deželni teritorij in odigrava nosilno vlogo v krajevnem gospodarstvu, pojasnjuje Devetak in doda: »Kar zadeva Kmečko banko, moramo upoštevati, da se je s prodajo njenega poslovanja in imena Čedajski banki zaključila faza komisarske uprave ter da se je takšna operacija iztekel ugodno za slovenske uslužbence in delničarje, ki so obdržali, predvsem pa ovrednotili svoje premoženje. Čedajska banka Kmečka banka obenem še naprej sodeluje pri sponzoriranju slovenskih ustanov in društv.

Goriški sedež Čedajske banke Kmečke banke, spodaj podpredsednik Čedajske banke Karlo Devetak

BUMBACA

Devetak posebej poudarja specifiko Kmečke banke na goriškem tržišču, kjer vzdržuje in neguje vezi z slovenskimi ljudmi - z obeh strani meje seveda -, o prodoru na slovenski trg pa navaja, da je Čedajska banka že vstopila s 5-odstotnim deležem med delničarje Deželne banke Slovenije in že tečejo pogovori, da bo delež dodatno povečala.

»Z vstopom Slovenije v evroobmočje in z dokončno ukinitvijo meje se na tržišču odpirajo nove možnosti in poti. Na dlani pa je, da je za italijanske banke privlačnejši dinamični slovenski trg, medtem

ko stagnacija obmejnega pasu v Italiji ne predstavlja vabe za slovenske banke. Tudi okenca z imenom Kmečke banke niso na gospodarsko najbolj dinamičnem območju. Za našo banko pa je predvsem pomembno, da delničari ohranijo vrednost svojega premoženja in da se donosnost delnic povečuje, kar je merilo uspešnega poslovanja,« pravi Devetak in pristavlja podatek, da bo donosnost delnic znašala le-tos okrog deset odstotkov, če bodo na jutrišnjem občnem zboru sprejeti predlogi upravnega odbora glede dividend in ovrednotenja delnic. »To je odličen rezultat in potrjuje strokovno oceno, da je Čedajska banka med najbolj uspešnimi srednjevetnikimi bančnimi zavodi v Italiji,« meni Devetak. Sredi vse bolj ostre konkurence, ki jo razodeva tudi razmnoževanje bančnih okenc v Gorici, pa na nove potrebe odjemalcev odgovarja s povečano strokovnostjo in profesionalnostjo osebja, z novimi storitvami in novo strategijo, ki gleda onkraj meja dežele FJK. V ta okvir sodi tudi slovensko in večječično poslovanje, ki je tako značilno za Kmečko banko. (I.De)

Občni zbor v Čedadu

Delničarji Čedajske banke se bodo jutri setali na rednem občnem zboru, ki bo potekal z začetkom ob 10. uri v središču Sv. Frančiška v Čedadu. Na dnevnem redu so med drugim odobritev lanske bilance, glasovanje o predlogih za ovrednotenje delnic in imenovanje treh članov upravnega odbora. Na zasedanju bo predsednik Čedajske banke Lorenzo Pelizzo predstavil dokument z rezultati poslovanja, občni zbor pa bo potekal tudi ob zadoščenju zaradi ratinga A3, ki ga je mednarodna agencija Moody's dodelila Čedajski banki. Ker gre za jubilejno leto, saj beležijo 120-letnico poslovanja, bo to tudi priložnost za oris strategije za obdobje 2007-2009 in za predstavitev projekta Čedad 2, cilj katerega je prekvalifikacija in oživitev t.i. območja Italcentri na 72.000 kv. metrih površine.

Policisti na kriminskem trgu

Osebje goriške kvesture bo danes in jutri v okviru praznovanj 155. obletnice policije prisotno na trgu Libertà v Krminu; nudili bodo informacije o dovoljenjih za bivanje in o elektronskih potnih listih.

Bressan na čelu trgovcev

Giovanni Bressan je novi predsednik zveze trgovcev ASCOM iz Gradišča. »Prizadeval si bom za vzpostavitev te-snejših stikov s trgovci iz sosednjih občin, želim pa si tvornega sodelovanja z občinsko upravo, kar zadeva prekvalifikacijo središčnih ulic Gradišča,« je po-vedal Bressan.

Infelise nov direktor uprave

Direktorica goriškega zdravstvenega podjetja Manuela Baccarin, ki je bila v sredo potrjena za drugi mandat, je včeraj imenovala Luigija Infeliseja za novega upravnega direktorja.

V Gorici drevo padlo na parkirana avtomobila

Gasilci so včeraj okrog 13. ure najprej posegli v Svetogorski ulici v Gorici, kjer je zaradi sunka vetra drevo ogrožalo promet. Medtem ko so ga odstranjevali, je bil alarm sprožen v ulici Vittorio Veneto, v neposredni bližini splošne bolnišnice. Ob 13.50 je drevo padlo na tam parkirana avtomobil; škoda je le materialna, nihče ni bil poškodovan. Zaradi zahtevnejšega posega so se gasilci vrnili v kasarno ob 16.30.

DEPORTIRANI

Nemčeva raziskuje

Usoda Goričanov, deportiranih v Jugoslavijo ob koncu druge svetovne vojne, je spet v ospredju pozornosti, potem ko je župan Vittorio Brancati v četrtek napovedal novosti. Izpopolnjuje se namreč seznam, ki je bil pred lanskim izročen odboru svojcev pogrešanih oseb in je med drugim povzročil vel polemik in političnih zlorab. Brancati je omenil, da se s seznamom ukvarja Nataša Nemec, sicer raziskovalka Goriškega muzeja, ki pa se raziskovanju posveča med prostim časom, saj ji tega na delovnem mestu ne dopuščajo nove zadolžitve. Nemčeva je tokrat osredotočena na usodo vsakega znanega posameznika - izročeni seznam je navajal preko tisoč imen - s posebno pozornostjo za kraj nasilne smrti. Prišla je do novih virov, raziskavo pa nadgrajuje s podatki in vestmi, ki jih je sprožila objava prvega seznama. Brancati je še povedal, da bo tudi po koncu županskega mandata stal ob strani odboru svojcev deportiranih.

GORICA - Oddelek za oživljjanje »bogatejši«

Z novo napravo natančnejše prognoze

MANUELA
BACCARIN

BUMBACA

po najnižjem odstotku oseb, ki nasprotujejo donaciji človeških organov.

Nova naprava za ekografijo je tehnološko nadvse dovršena in italijanske proizvodnje, so še povedali. Odlikuje jo predvsem mobilnost, zaradi česar bodo lahko opravljalci izvidje tudi na bolnikih in intensivni negi, za katere je bil ekografski pregled doslej možen le v posebej urejenih prostorih. Aparatura hkrati razpolaga z naj-sodobnejšo računalniško opremo, ki omogoča pošiljanje izvidov po elektronski pošti in nihovo shranjevanje v datoteko pacienta. (vs)

GORICA - Čezmejna komisija predstavila študijo o onesnaževanju

Formaldehid iz Livarne ne ogroža zdravja Goričanov

Smrad povzroča psihosomatske učinke in bo predmet znanstvene raziskave

»Koncentracija formaldehida, ki uha-ja iz solkanske Livarne, je tako nizka, da ne predstavlja nevarnosti za zdravje; drugače je z neprijetnimi vonjavami, ki se sproščajo zaradi vlivanja smole v kalupe, saj lahko povzročijo psihosomatske učinke in vplivajo na dobro počutje prebivalcev severnega dela mesta.« Tako so povedali predsednik goriške pokrajine Enrico Gherghetta, pokrajinska odbornica Mara Cernic in Guido Perin, član čezmejne strokovne komisije, ki je izdelala sintetično znanstveno poročilo o stanju okolja v severnem delu Gorice. Dokument so včeraj predstavili v pokrajinski palači ob prisotnosti številnih prebivalcev Svetogorske četrte in deželnega svetnika Mirka Špacapana.

Komisijo, ki je opravila študijo, je sezavljalo devet izvedencev; nekatere sta imenovala goriška občina in pokrajina, druge pa odbori prebivalcev in združenja okoljevarstvenikov. Med člani sta bila tudi strokovnjaka iz kemije iz Univerze v Novi Gorici. Komisija je na podlagi podatkov zavoda CETA, deželne agencije za okolje ARPA, združenega podjetja in drugih znanstvenih ustanov ugotovila, da emisije formaldehida iz Livarne ne vplivajo na okolje oz. na zdravje prebivalcev severnega dela mesta. »V zraku izmerjene vrednosti (2 do 3 mikrogrami na kubični meter) so znatno nižje od praga človekovega zaznavanja (60 do 420 mikrogramov na kubični meter). V primerjavi z letom 2002 (33 mikrogramov na kubični meter) so se vsekakor skromne vrednosti še dodatno znižale, verjetno zaradi posegov Livarne za izboljšanje čiščenja plinskih emisij,« so zapisali v poročilu, v katerem so tudi pojasnili, da je koncentracija acetaldehida za malenkost višja od praga minimalnega zaznavanja. Po besedah Perina je vsekakor malo verjetno, da bi bil acetaldehid vezan na emisije snovi, ki povzročajo neprijetne vonjave. Glede visokih vrednosti cinka, izmerjenih z analizo plazme 30 stanovalcev severnega dela mesta, je Perin pojasnil, da jih ni mogoče pripisati točno določenemu viru emisij in niso primerljiva z izbranim kontrolnim prebivalstvom,« je povedal Perin.

»Komisija je opravila izredno delo, pri tem pa ni doživel nobenega političnega pritiska. Poročilo so mi prvič predstavili pred desetimi dnevi, nato pa so si ga ogledali člani pokrajinske svetniške komisije za okolje,« je povedal Gherghetta in pojasnil, da bodo z raziskovanjem nadaljevali. »Članini komisije bodo v pondeljek, 9. maja,

obiskali Livarno, kjer se bodo srečali s predstavniki lastništva, nato pa si bodo ogledali ves produkcijski proces,« je povedala Cernic, ki je skupaj s Perinom in Gherghetto razložila, da formaldehid, acetaldehid in cink ne predstavljajo nevarnosti, vsekakor pa je treba rešiti težave zaradi smrada. »Kljud temu, da komisija načeloma izključuje možnost tveganja za zdravje zaradi izpostavljenosti formaldehidu, acetaldehidu in težkim kovinam, menimo, da neprijetne vonjave iz Livarne morajo biti predmet poglobljene znanstvene raziskave,« je poudaril Perin in pojasnil, da smrad vpliva na počutje prebivalcev severnega dela mesta, saj povzroča preobčutljivost in razne psihosomatske učinke. Perin, ki poučuje okoljsko toksikologijo na univerzi Ca' Foscari v Benetkah, je še razložil, da so zaradi neprijetnih vonjav prebivalci severnega dela mesta v stresni situaciji, to pa občuteno znižuje njihovo kvalitetno življeno.

Ponedenjekovem obisku bo komisija nadaljevala z raziskovanjem neprijetnih vonjav, nato pa bo posredovala Livarni svoje tehnične predloge za znižanje smrada. Ob tem so člani komisije mnemila, da je treba pripraviti študijo o preobčutljivosti in individualni hiperaktivnosti, ki sta vezani na zaznavanje neprijetnih zaznav. Glede cinka je Gherghetta napovedal, da bosta pokrajina in zdravstveno podjetje opravili analizo krvi na 180 osebkih. »120 bo prebivalcev Svetogorske četrte, 60 pa iz drugega kraja goriške pokrajine, ki mora biti na podeželju,« je povedal Gherghetta, Perin pa je k temu dodal: »Skoraj popolnoma izključujem možnost, da bi cink uhajal iz Livarne, saj te kovine ne uporabljajo v siderurških obratih, ker se tali pri nižji temperaturi od železa.« (dr)

Enrico Gherghetta,
Mara Cernic in
Guido Perin
predstavljajo
poročilo čezmejne
komisije (zgoraj);
izvedenci
med ogledom
solkanske Livarne
(desno)

BUMBACA

VOLITVE - Mosetti obiskal zvezo WWF

»Mesto potrebuje kolesarske steze«

»Gorica potrebuje kolesarske steze, ki bi četrti povezale z mestnim središčem, obenem pa bi omogočile, da bi se kolesarji varno vozili po mestu.« Tako je včeraj poudaril županski kandidat Oljke Giulio Mosetti, ki je menil, da bi bile kolesarske steze pomembne tudi iz vidika varovanja okolja, saj bi se z njimi znižalo število avtomobilov. Po Mosettijevih besedah je kolesarjenje v Gorici pogosto zelo nevarno, to pa še posebej velja za pot iz Ločnika proti središču mesta ter za ulice Garzarolli in Terza Armata. Da bi bilo treba čim prej zgraditi kolesarske steze, sta se z županskim kandidatom strinjala predstavnika zveze WWF Paola Barbana in Claudio Freddi. Z njima se je Mosetti srečal včeraj, v ospredju pogovorov pa so bili ob kolesarskih stezah tudi okoljski vozli. »Dobro poznani težave, vezane na Korn in Livarno, tudi zaradi njih pa bom predlagal, da bi Gorici in Novi Gorici priznali status mednarodnega mesta, saj bi tako lahko rešili probleme v ne-posrednem dogovarjanju z Evropsko unijo,« je menil Mosetti.

GIULIO MOSETTI

BUMBACA

»Sedem županskih kandidatur, dvajset list in 622 kandidatov za občinski svet: v zgodbini mesta ni še nikoli bilo toliko list in kandidatov, kar dokazuje veliko voljo po participaciji, obenem pa vodi k preveliki fragmentaciji,« sta včeraj menila pokrajinska tajnika Levih demokratov Omar Greco in Marjetice Diego Moretti. Po njunih besedah je ob tolikšni razdrobljenosti edina novost kompaktnost Oljke, v kateri skupaj nastopajo predstavniki Levih demokratov, Marjetice, Demokratičnih socialistov, Slovenske skupnosti in Evropskih republikancev.

VOLITVE - Bellavite včeraj s prostovoljci

Angažirani duhovniki mu izrekajo podporo

Osem socialno angažiranih duhovnikov iz vse dežele FJK - med njimi je Goričan Alberto De Nadai, ustanovitelj skupnosti Arcobaleno, ob njem pa še Pierluigi Di Piazza iz Zugliana, Franco Saccavini in Federico Schiavon iz Vidma, Luigi Fontanot iz Fiumicella ter Giacomo Tolot, Alessandro Paradisi in Piergiorgio Rigolo iz Pordenona - stojo ob strani Andreu Bellaviteju, ki s podporo petih levosredinskih list kandidira za goriškega župana.

»Izrekamo mu svoje prijateljstvo in podporo, saj smo prepričani, da bomo z njim tudi v prihodnosti delili vero, projekte in ideale,« poudarjajo duhovniki in obenem izražajo zaskrbljenost zaradi morebitnih osebnih napadov in strumentalizacije, ki jih bo Bellavite doživil med volilno kampanjo zaradi svoje nelahke izbire. Poudarjajo, da se je v zgodbini in tudi v današnjih dneh več papežev, škofov in duhovnikov lotilo politike. »Nekateri so vplivali na pripravo zakonov, drugi so odkrili

to podprtji določene kandidate, tretji pa so bili člani upravnih svetov, kamor so jih imenovali politiki. Številni duhovniki se ukvarjajo z dejavnostmi, ki niso neposredno vezane na duhovniški poklic. Učijo, vodijo in upravljajo ustanove in domove ali pa imajo funkcije, ki so povezane z gospodarstvom in politiko. Vse to je sprejeti in dovoljeno,« opozarjajo duhovniki in pozivajo, naj se na Bellavitej korak glob brez pred sodkov.

Včeraj se je Bellavite srečal s predstavniki raznih organizacij prostovoljcev, ki so v Gorici se zbrali na vsakotenem prazniku. V pogovorih je Bellavite poudaril, da morajo krajevne uprave sodelovati s prostovoljci in jim zagotoviti pogoje, da na najboljši način opravljajo svoje dejavnosti. Jutri se bo začela nova pobuda, s katero se županski kandidat srečati s čim večjim številom občanov in ki nosi naslov »Na kavo z Bellavitem.« Prvo srečanje bo jutri med 9.30 in 10.30 v baru Cichetteri in ob Ljudskem vrtu.

VOLILNA TRIBUNA

De Santis opozarja na »laži« desne sredine

Kandidat liste Progetto Gorizia Bernardo De Santis opozarja, da desnosredinski županski kandidat Ettore Romoli obljublja stvari, ki jih ne bo nikoli uresničil. Kot primer De Santis navaja podaljšanje v nedogled bencina proste cone, odpis glob in sprostitev parkiranja v mestnem središču. »Zakaj Romoli ne pojasni, kaj namerava storiti za goriško zdravstvo, saj se zanj ni zmenil, ko je bil deželni odbornik; ali pa na njave, kateri projekt, ki mu ga kot senator ni uspelo uresničiti, namerava izpeljati,« se sprašuje De Santis in poudarja, da Gorici lahko zagotovi razvoj edino županski kandidat Andrea Bellavite, ki se je po De Santisovem prepričanju lotil priprave programa resno in z veliko mero konkrenosti.

Tabaj o propagandi

»Razočaran sem nad izjavami, ki jih v javnost dajejo nekateri slovenski kandidati goriške skrajne leve, in skrbi me kaj bo, ko bo eden od dveh kandidatov za župana leve sredine šel na balotajo,« opozarja kandidat na listi Oljke Božidar Tabaj in nadaljuje: »Sprašujem se, ali bo na podlagi takšnih izjav še možna prepričana povezava v drugem krogu. Zdi se, da je za nekatere slovenske kandidate, ki se jim ni zdelo potrebno pristopiti na skupno listo Oljke, prav Oljka nasprotnik in ne desnica, ki cilja na zmagajo že v prvem krogu. Potrebno je - in še zlasti za nas Slovence -, da nastopimo odločno in proti pravemu nasprotniku, ki sta Ettore Romoli in njegova desnica. Če že nismo zmožni podpreti istega županskega kandidata, bodimo vsaj toliko pametni in se izognimo bratomorni vojni, saj je edino v slogu moč,« zaključuje Tabaj, kandidat in obenem še občinski svetnik v Gorici.

Marinčič o Valentiju in Livarni

»Livarna smrdi, vendar ne onesnežuje. Veliko več formaldehida uhaja iz izpušnih cevi avtomobilov kot iz solkanske tovarne. Ta podatek izvira iz poročila čezmejne strokovne komisije. Bodo Romoli, Devetag, Gentile in drugi veljaki desne sredine upoštevali izsledke strokovnjakov, ali bodo še naprej Livarno izkorščali v volilne namene?« se sprašuje kandidat Forum za Gorico za občinski svet Marjan Marinčič in opozarja na pismo, ki ga je kandidat desne sredine Gaetano Valent 3. avgusta 2000 odpadal predsedniku rajonskega sveta Svetogorske četrte Renato Boeganu. Bivši goriški župan je pred sedmimi leti pisal: »Poredujem vam dopis novogorovskega župana Špacapana, v katerem so pomirjujoci podatki, češ da odpadki produksijskega procesa nisi nevarni.«

SKP zagovarja delavce

»SKP se je prvič predstavila na občinskih volitvah leta 1998, ko smo izvolili enega svetnika. Pred petimi leti smo izvolili štiri občinske svetnike in več rajonskih svetnikov, imeli pa smo tudi enega odbornika,« pravi kandidat na listi Komunistične prenove Ottavio Romano in dodaja: »SKP je postal po member dejavnik političnega življenja v Gorici in je vplival na številne odločitve.« Romano je ob tem pozval volivce, naj vše vecjem številu podprejo kandidate SKP, saj le-ti predstavljajo garancijo za spoštovanje pravic delavcev in socialno ogroženih ljudi.

Peres za znižanje ICI

Tajnik Unije upokojencev in delavcev Bruno Peres je županski kandidata desne sredine Ettore Romolja pozval, naj v primeru izvolitve zniža davek ICI in dodatno doklado davka na dohodek fizičnih oseb IRPEF. »Delo se lahko zagotovi le s tržnim gospodarstvom, ne pa za asistencializmom, Gorica pa mora postati mednarodno kulturno in gospodarsko središče,« je menil Peres in pojasnil, da bo na občinskih volitvah Unijo delavcev in upokojencev predstavljal Giorgio Nardini, ki kandidira na listi stranke Forza Italia.

GORICA - V palači Pokrajinskih muzejev

Neznani Piranesi

Avtorica razstave Andelka Galić iz zagrebskega muzeja (levo) in Raffaella Sgubin, direktorka Pokrajinskih muzejev iz Gorice

BUMBACA

PROSTOVOLJCI Sodelovanje odslej tudi na papirju

»Ker smo naveličani živeti v Evropi, kjer se globalizirajo le finance, ekonomija in denar, menimo, da je čas da globaliziramo tudi neprofitne dejavnosti.« S temi besedami je predsednik goriške pokrajine Enrico Gherghetta pozdravil udeležence včerajšnje okrogle mize z naslovom Prostovoljstvo v luči sodelovanja. Priredili so jo v okviru tridnevnega Festivala prostovoljstva, ki v organizaciji pokrajine poteka že vrsto let, letos pa so bili prvič prisotni tudi predstavniki iz Slovenije, Avstrije in Poljske. Silva Tišma z novogoriške občine je poučila, da je sodelovanje na področjih šolstva, kulturne dela z mladimi in pomoči šibkim potekalo že v preteklosti in da je čas, da to sodelovanje institucionalizirajo.

Deseti festival prostovoljstva je tako novo proglašen v čezmernem sodelovanju. Delo prostovoljnih organizacij je - po mnenju Silve Tišme - na italijanski strani Goriške bolj urejeno in povezano kot v Sloveniji, zato je čas, da izmenjava izkušenj na tem področju obrodi sadove. Pokrajinski odbornik Marko Marinčič je dodal, da je goriška pokrajina pobudnik čezmernega sodelovanja med prostovoljci, o konkretnih skupnih projektih pa bodo odločale organizacije same. Župan Šempetrške občine Dragan Valenčič je z noto obžalovanja spomnil, da bi čezmerno sodelovanje skoraj rodilo novo Goriško evoregijo, kar pa se ni zgodilo, ker je predsednik deželne vlade FJK Riccardo Illy - po Valenčičevem navajanju - želel večjo evoregijo.

V okviru goriškega Festivala prostovoljstva sta včeraj potekala še okrogla miza na temo prostovoljstva v srednji Evropi in koncert pevskih zborov v Kulturnem domu. Sodelovanje bodo uradno započatili danes ob 11.45 s podpisom protokola med goriško pokrajino ter mestno občino Nova Gorica in občino Šempeter-Vrtojba. Pred tem se bodo na korzu Verdi prostovoljna društva predstavila na stojnicah, od 15. do 19. ure pa bo tam potekal tudi kulturni program. Današnji dan bo zaključil nočnej koncert Syphard town jazz orkestra, jutri pa bo na goriškem sejmišču v ulici Barca pobuda z naslovom Solidarnost in odprtje razstave v organizaciji Koordinacijske društva oseb s posebnimi potrebami.

Saška Jug

Kam po bencin

Danes popoldne in jutri bodo na Goriškem dežurne naslednje bencinske črpalki:

GORICA

ESSO - Ul. Aquileia 40
ESSO - Ul. Lungo Isonzo 77
ERG - Ul. San Michele 57
AGIP - Ul. Trieste 179

TRŽIČ

SHELL - Ul. Boito 43
AGIP - Ul. Matteotti 22
ERG - Ul. G.F. Pocar

KRMIN

OMV - Drev. Venezia Giulia 53

GRADIŠČE

SHELL - Drev. Trieste 50/a

RONKE

AGIP - Ul. Redipuglia, na državni cesti 305 km 14+

STARANCAN

AGIP - Ul. Trieste 47

MARIAN

AGIP - Ul. Manzoni 164

ŠKOCJAN

AGIP - Ul. Battisti 22 (Pieris)

ROMANS

AGIP - Ul. Aquileia 34

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
AL GIARDINO (Baldini), korzo Verdi 57, tel. 0481-531879.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
CENTRALE, trg Republike 16, tel. 0481-410341.

Kino

GORICA
KINEMAX Dvorana 1: 17.30-20.00-22.00 »Epic Movie«.

Dvorana 2: 17.40 -20.10 -22.10 »Svalvolati on the Road«.

Dvorana 3: 17.50 -20.15 -22.15 »Number 23«.

CORSO Rdeča dvorana: 17.45-20.30 »Spider Man 3«.

Modra dvorana: 17.20 -19.50 -22.20 »La vie en rose«.

Rumena dvorana: 18.45 -22.00 »Spider Man 3«.

TRŽIČ

KINEMAX Dvorana 1: 17.40-20.30 »Spider Man 3«.

Dvorana 2: 19.40 -22.20 »Spider Man 3«.

Dvorana 3: 17.30 -20.00 -22.00 »Epic Movie«.

Dvorana 4: 17.20 -19.50 -22.15 »Le vite degli altri«.

Dvorana 5: 18.00 -20.10 -22.10 »Doppia ipotesi per un delitto«.

NOVA GORICA: 18.00 »Dobri pastir«; 21.00 »Pisma iz Iwo Jima«.

Razstave

KULTURNI DOM Gorica obvešča, da bo do 10. maja na ogled razstava Okno v svet 2007; informacije na tel. 0481-33288.

MUZEJSKE ZBIRKE GORIŠKEGA MUZEJA so odprte s poletnim urnikom: grad Kromberk od pondeljka do petka od 8. do 19. ure, sobota zaprto, nedelja, prazniki od 13. do 19. ure; Sv. Goča sobota, nedelja, prazniki od 10. do 18. ure; grad Dobrovo pondeljek zaprto, od torka do petka od 8. do 16. ure, sobota, nedelja, prazniki od 13. do 17. ure; Kolodvor od pondeljka do torka v skladu z urnikom Turistične agencije Lastovka, sobota od 12. do 19. ure, nedelja od 10. do 19. ure. Za ostale muzejske zbirke je urnik nespremenjen. Naujavljene skupine si lahko zbirke ogledajo tudi izven urnika. Za informacije in najave lahko obiskovalci poklicijo na tajanstvo Goriškega muzeja, tel. 003865-3359811.

V GALERIJI ARS na Travniku v Gorici bo do 13. maja (od torka do sobote po urniku knjigarne) na ogled razstava slik Zorana Karmeliča z naslovom Med sanjamimi in Sredoziemljem.

V MESTNI GALERIJI NOVA GORICA bo v petek, 11. maja, ob 20. uri odprtje razstave Anje Jerčič z naslovom Slike 2006/2007. Umetnico bo predstavila Nadjja Zgonik.

V PALAČI ATTEMPS-PETZENSTEIN na trgu De Amicis 2 v Gorici bo do 19. avgusta na ogled razstava z naslovom Piranesi: vase, svečniki, sarkofagi, svetila in antična okrasila; vsak dan razen pondeljka med 9. in 19. uro; informacije na tel. 0481-547541 ali tel. 0481-547499 (musei@provincia.gorizia.it).

V PAVILJONU POSLOVNega CENTRA HIT (Delpinova 7a v Novi Gorici) bo v četrtek, 10. maja, ob 20. uri odprtje razstave slik Andrejke Čufer z naslovom Rože. Avtorico in njeno delo bo predstavila likovna kritičarka Anamaria Stibilj Šajn.

Koncerti

GLASBA Z VRTOV SV. FRANČIŠKA: (-) v dvorani Frančiškanskega samostana na Kostanjevici 22. maja, ob 20. uri Pavle Merku - skladateljski večer - Komorni ansambel Gaudemus. Vasja Legiša (violončelo); 30. maja ob 20. uri Aleksander Gadžijev (klavir); 5. junija, ob 20. uri Armando Mariutti (Flavta), Maria Gamboz (harfa), Elena Allegretto (vioolina); 12. junija ob 20. uri Tina Gojkovič (rog), Hermina Hudnik (klavir), Bor Zuljan (kitara); 21. junija ob 20. uri Jana Fajdiga (flavta), Meta Fajdiga (klavir); 26. junija, ob 20. uri v cerkvi Frančiškanskega samostana na Kostanjevici MePZ Lojze Bratuž iz Gorice.

KONCERT NA MEJI 2007 bo v nedeljo, 13. maja, ob 19.30 na skupnem trgu

Nagradna predstava za goriške abonente pred zadnjo premiero!

PIAF
EDITH
PIAF

Igra in poje: Vesna Pernarčič Žunić
Pianist: Joži Šalej

torek, 8. maja 2007, ob 20.30
Kulturni center Lojze Bratuž - Gorica

info: kulturni dom gorica - 0481.33288

obeh Goric. Nastopili bodo Alice, Oliver Dragojevič, Zoran Predin, Martina Feri in Zaira Zigante; informacije na tel. 0481-33288 (Kulturni dom). Vstop prost.

SNOVANJA 2007: 10. maja ob 20. uri v deželnem avditoriju Pianizem; 24. maja ob 20.30 v dvorani Pokrajinskih muzejev v grajskem naselju klavirski recital Simone Peraz; 26. maja v veliki dvorani KC Lojze Bratuž Zaigrainmento in započmo; 1. junija ob 20. uri v komorni dvorani KC Lojze Bratuž Romantične pripovedi s Severa; 8. junija ob 18. uri v Kulturnem domu Harmonika, petje in pleš; 12. junija ob 20.30 v dvorani Pokrajinskih muzejev v grajskem naselju Med romantiko in impresionizmom; 23. junija ob 20.30 v cerkvi sv. Ivana v Gorici Pod cerkvenim obokom; 28. junija ob 20.30 v dvorani Pokrajinskih muzejev v grajskem naselju Zapiski na črtovju.

srečanje. V primeru slabega vremena priredeitev odpade.

KD BRIŠKI GRIC iz Števerjana v sodelovanju z ZSKD in SKGZ vabi na Prvomajski praznik Števerjan 2007: drevi ob 21. uri The M.A.F.F. & Blek Panzers; nedelja, 6. maja, ob 9.30 28. spominski pochod Števerjan-Gončače; ob 18. uri Kabaretne večer in koncert Etnoploč trio. Na ogled bo tudi razstava fotografij Borbe in dela. Na voljo pokušnja vin in jedi na žaru.

OBČINA DOBERDOB obvešča, da bo knjižnica v sredo, 9. maja, zaprta.

RUMITSKI JUS v sodelovanju s PD Rupa-Pec razpisuje nagrado za Naj mlaj 2007 (nagrada domača panceta in buča vina, posebna nagrada za najvišji mlaj, ki bo dvignjen ročno); prijave na tel. 338-5076534 ali contact@jeremit.com. Mlajški veselica bo v Rupi v nedeljo, 20. maja, ob 17. uri, kjer bodo podljene nagrade. Sodelovali bodo KD Rupa-Pec, Prvačka pleh muzika, harmonikari KD Mihaelov sejem - Meneges in Dramska skupina Bilje; na sprednu krstno predvajanje dokumentarnega filma »Od nimr do nimr, mlaj!« režiserjev Gregorja Božiča in Darka Sinka.

SKUPNOST DRUŽIN SONČNICA IN MLADINSKI DOM prirejata v Gorici poletno središče Srečanja in izvivi 2007 za otroke in mlade od 4. do 14. leta, ki obiskujejo slovenske vrte in šole, in sicer od 11. junija do 13. julija od 7.45 do 13.00 z možnostjo podaljšanega urnika s kosirom. Predvpis s popustom samo do četrtek 10. maja na sedežu MD v ul. Don Bosco 60 (od pondeljka do petka med 15. in 18. uro); informacije na tel. 0481-546549 ali 0481-536455.

V CERKVI SV. LOVRENCA V RONKAH bodo v nedeljo, 6. maja, ob 12. uri slovenski verniki iz župnije izročili priznanje umetniku Giorgiu Burgnichu za umetniško izdelavo novih angelčkov, ki krasijo cerkev.

ZDRUŽENJE »CUORE AMICO« bo opravljalo brezplačni pregled količine holesterola in glikemijske stopnje (tešči) v krvi ter krvnega pritiska od 9. do 11. ure v sredo, 9. maja, na prefekturi v Gorici.

ŠKRDTRŽIČ razpisuje likovni natečaj namenjen učencem 4. in 5. razreda osnovnih iz Komna, Romjana in Tržiča na temo Moj Kras. Tema je prosta, prispevke bodo zbirali do 31. maja in najboljše nagradili; informacije ne tel. 0481-474191.

Obvestila

BALINARSKI KLUB MAK priredi v soboto, 12. maja, ob 8. uri v balinarskem centru v Štandrežu in na igrišču v Sovodnjah (ob slabem vremenu na pokritem igrišču) 5. mednarodni ženski balinarski turnir; ob 17. uri bosta nagrajevanje in družabnost. Tekmovale bodo ekipe iz naše dežele in iz Slovenije.

DIJAŠKI DOM SIMON GREGORČIČ vpisuje v poletno kolonijo, ki bo do 25. junija do 1. julija v Gorjah pri Bledu. Namenjena je fantom in puncam od 4. razreda osnovne šole do 2. razreda nižje srednje šole. Informacije in vpisi v uradu Dijaškega doma (tel. 0481-533495) med 13. in 18. uro do zasedbe razpoložljivih mest.

GORIŠKA SEKCIJA CAI organizira ob 21. maja do 1. julija začetniški in nadaljevalni tečaj alpskega ekskurszionizma; informacije na sedežu društva v ul. Rossini v Gorici vsak četrtek med 21. in 22. uro.

OBMOČNO ZDRUŽENJE BORCEV IN UDELEŽENCEV NOB NOVA GORICA - SEKCIJA MAJ 45 vabi na 3. tradicionalno baklado v počastitev Dneva zmag v torek, 8. maja, s pričetkom ob 20. uri pri napisu Naš Titona Sabotinu. Po zdravni nagovor bo imel Štefan Cigoi, sledilo bo prižiganje bakel in družabno

Prireditve

GORIŠKI MUZEJ IN GLASBENA MATICA LJUBLJANA vabi na predstavitev dveh knjig in na koncert v gradu Kromberk danes ob 19. uri. Kulturna prireditev je posvečena goriški umetniški družini Šantel. Knjigi Zgodbe moje pokrajine (Anton Šantel) in Življenje v lepi sobi (Avgusta Šantel st., Avgusta Šantel ml., Saša Šantel) bosta predstavila pis

OPĆINE - AŠD Cheerdance Millenium

Ob zaključku sezone vratolomni nastop mlajših in starejših članov društva

Zaključna prireditev, ki jo je AŠD Cheerdance Millenium organiziralo v nedeljo v športnem centru Polisportiva na Općinah, je privabila veliko gledalcev. Program, ki je bil zaradi številnih nastopov nekoliko krajši, so v celoti sestavili in uredili gojenci društva pod takstirko Petre Križmančič in rezijo Nikol Križmančič. Prikazali so enoletno delo društva oz. Collega Millenium v obliki musicala z naslovom »We jump for joy and cheer for fun«.

Delo v Collegu Millenium sta otvorila Ester in Niki s točko partnerskih dvojgov ter pom pon skupina Škratinj. Sledila je koreografija članske peterke, s katero so januarja na mednarodnem tekmovanju v Berlinu osvojili 4. mesto.

Malčki so takoj zatem zaplesali in pokazali več gimnastičnih elementov, ki so jih vadili skozi celo leto. Otraška navijaška skupina »Zajčki« je zaplesala točko, s katero bo tekmovala v Vrhniki in Nemčiji. Strele in Škrati so še nekajkrat začarali občinstvo z navijaškimi koreografijami ter pom pon plesnimi pari (Ester in Nikol ter Lisa in Deborah). Za konec so pripravili še skupno točko, s katero so se poslovili do naslednje sezone.

Nastop je bila tudi priložnost za oris novih izzivov. »Manjša delegacija Strel in Škratov se pravkar mudi v Firence na Festivalu Fitnesa, kjer ves teden animira »stande« avtomobilske znamke Peugeot; naslednjo soboto (se pravi danes, op. ur.) gredo Zajčki na tekmo na Vrhniku, teden kasneje pa skupaj s Strelami in Škrati v Bottrop (Nemčija). Junija nas čaka evropsko prvenstvo na Danskem in do konca julija nastopi po Italiji, Sloveniji in v naših krajih, nam je v nedeljo povedala Petra Križmančič, ki je z letosnjem prepolno sezono posebno zadovoljna. Edini minus ostajajo še vedno neprimerni vadbeni prostor in premalo ur na razpolago za treninge. »V kratkem bo na voljo tudi spletna stran www.cheerdancemillenium.com z raznimi slikami, posnetki in drugimi zanimivostmi«, je še dodala Petra.

Nastopi AŠD
Cheerdance
Milleniuma so
vselej atraktivni

KROMA

GLEDALIŠČE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Kino Ariston

Do 8. maja / Pregled filmov Alide Valli - danes, 5. maja ob 18.00 »Eugenija Grandet«, ob 20.00 »Il caso Paradine«; ob 22.00 »Il terzo uomo; jutri, 6. maja ob 18.00 »I miracoli non si ripetono«; ob 20.00 »Senso«; v pondeljek, 7. maja ob 16.00 in 20.00 »Occhi senza volto«; ob 18.00 in 22.00 »L'inverno ti farà tornare«; v torek, 8. maja ob 20.00 »La strategia del ragno«.

GORICA

Kulturni dom

V četrtek, 17. maja ob 20.30 / »Komigo 2007«. Mauro Fontanini: »Chi xe l'ultimo?«. Režija: Riccardo Fortuna. V tržaškem narečju nastopa gledališka skupina G. T. La Barcaccia - Trst.

VIDEM

Gledališče S. Giorgio

Danes, 5. maja ob 21.00 / »Sezona Teatro Contatto 06/07« - »Misterioso Concerto«. Voditelj: Cesare Ronconi. Nastopa Teatro Valdoca.

SLOVENIJA

PORTOROŽ

Auditorij

V nedeljo, 20. maja ob 20.30 / Nastopa Špas Teater z delom »5moških.com«. Režija: Jurij Zrnec.

PIRAN

Gledališče Tartini

V sredo, 16. maja ob 20.00 / Študentski večeri odprtji za vse. »Šoupopa sred(ic)a«. Nastop študentskega improvizacijskega gledališča imprObala in pop/jazz kvarteta s tržaškega glasbenega konservatorija Giuseppe Tartini. Vstop prost.

SEŽANA

Kosovelov dom

V petek, 11. maja ob 20.00 / Balet »Lacrimas«, nastopa Opera in balet SNG Maribor.

NOVA GORICA

SNG Nova Gorica

Danes, 5. maja ob 20.30 / Hristo Bojčev: »Orkester Titanik«. Režija: Matjaž Latin.

V torek, 8. maja ob 20.30 / Srečko Fischer: »Prihodnje, odhodnje«.

V sredo, 9. maja ob 20.30 / Hristo Bojčev: »Orkester Titanik«. Režija: Matjaž Latin.

V nedeljo, 13. maja ob 20.30 / Iskra Ignis: »Kolumbovo jajce«. Gostovanje Gustav gledališča.

V pondeljek, 14. maja ob 18.00 / Matjaž Vidmar: »Modro piše«. Koprodukcija z Gledališčem Koper.

V petek, 18. maja ob 20.30 / William Shakespeare: »Dvanajsta noč ali kar hočete«. Gostovanje Narodnega gledališča iz Tuzle.

V nedeljo, 20. maja ob 20.30 / Rob Becker: »Jamski človek«. Gostovanje Gustav gledališča.

LJUBLJANA

SNG Drama

Veliki oder

Danes, 5. maja ob 19.30 / Henrik Ibsen: »Strahovi«.

Jutri, 6. maja ob 20.00 / Dane Zajc: »Medeja«.

V torek, 8. maja ob 18.00 / Jean-Baptiste Poquelin Molière: »Tartuffe«.

V sredo, 9. maja ob 17.00 / Henrik Ibsen: »Strahovi«.

V četrtek, 10. maja ob 17.00 / Jean-Baptiste Poquelin Molière: »Tartuffe«.

V petek, 11. maja ob 19.30 / Eugene Labiche, Botho Strauß: »Šparovček«.

V soboto, 12. maja ob 19.30 / Ivo Svetina: »Ojdip v Korintu«.

V pondeljek, 14. maja ob 17.00 / Je-

an-Baptiste Poquelin Molière: »Tartuffe«.

V torek, 15. maja ob 15.00 / Henrik Ibsen: »Strahovi«.

V četrtek, 17. in v petek, 18. maja ob 19.30 / Jean-Baptiste Poquelin Molière: »Tartuffe«.

Mala drama

Danes, 5. maja ob 20.00 / Jean Genet: »Služkinji«.

V pondeljek, 7. maja ob 20.00 / Connor McPherson: »Jezz«.

V sredo, 9. maja ob 20.00 / Fernando Pessoa: »Mornar«.

V četrtek, 10. maja ob 20.00 / Žarko Petan: »Fatalna komedija«.

V petek, 11. maja ob 20.00 / Shelagh Delaney: »Okus po medu«.

V soboto, 12. maja ob 20.00 / Yasmina Reza: »En španski komad«.

V petek, 18. in v soboto, 19. maja ob 19.00 / Vasilij Vladimirovič Sigarev: »Ahasver«.

Šentjakobsko gledališče

M. Bor: »Vrnitev Blažonovih«, (partizanski vestern). / Režija: Jure Novak.

Urnik: v sredo, 9. ob 19.30, v četrtek, 10. ob 17.00, v petek 11., v sobotu 12., v pondeljek, 14. in v sredo, 16. maja ob 19.30.

V soboto, 19. maja ob 19.30 / J. Jacobs/W. Casey: »Briljantina«, muzikal. Režija in koreografija: Mojca Horvat.

GLASBA

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Kulturni dom

V soboto, 26. maja ob 20.30 / V predobi Glasbene matice - gostovanje SNG Opera in balet z Verdijevem Nabuccom.

Gledališče Rossetti

»Geronimo Stilton Super Show«,

Otroška predstava. Urnik: danes, 5. ob 10.30 in 17.30 in jutri, 6. maja ob 10.30 in 17.30.

Dvorana Bartoli

V soboto, 19. in v nedeljo, 20. maja ob 21.00 / Plesne predstave: »Arebours«, koreografija Daniele Albanese;

»Tin.. Ambulans«, koreografija Carlotta Plebs; »Arebours (-2), koreografija Danie Albanese.

Gledališče Verdi

Giacomo Puccini: »Suor Angelica«,

Urnik: danes, 5. maja, v torek, 15. in v petek, 18. ob 20.30 ter v nedeljo, 20. maja ob 16.00.

Giacomo Puccini: »Manon Lescaut« /

Urnik: v soboto, 12. maja ob 20.30, v nedeljo, 13. ob 16.00, v sredo, 16. in v četrtek, 17. ob 20.30, v soboto, 19. ob 17.00, v sredo, 23. in v petek, 25. maja ob 20.30.

SLOVENIJA

SEŽANA

Kosovelov dom

Jutri, 6. maja ob 18.00 / Majski koncert treh godb.

V pondeljek, 7. maja ob 19.00 / Koncert Simfoničnega orkestra srednje Glasbene in baletne šole Ljubljana.

V sredo, 16. maja ob 20.00 / Koncert ansambla Phonox Orchestra.

LJUBLJANA

Cankarjev dom

V četrtek, 10. in v petek, 11. maja ob 19.30, Gallusova dvorana / Orkester italijanske Švice. Dirigent: Alain Lombard; solistka: Zora Slokar - rog.

V torek, 15. maja ob 16.00 in 18.00, Gallusova dvorana / Popoldan s Simfoniki RTV Slovenija. Dirigent: Marko Hribenik. Gojenke Internacionale baletne šole Bled. Koreografinja in vodja baleta: Marisa Paull.

V torek, 15. maja ob 20.15, Linhartova dvorana / Hanne Hukkelberg, koncert - spremjevalni program Druge godbe.

V sredo, 16. maja ob 19.30, Gallusova dvorana / Europa galante & Fabio Biondi, koncert. Umetniški vodja: Fabio Biondi - violina.

V četrtek, 17. in v petek, 18. maja ob 19.30, Gallusova dvorana / SNG Opera in balet Ljubljana. Dirigent: Loris Voltolini.

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJIN

TRST

Tržaška knjigarna - Galerija: še danes, 5. maja razstavlja umetnik Paolo Maganni - Portreti.

Palača Gopčević (Ul. Rossini 4): do 13. maja, bo na ogled kiparska razstava Niina Spagnolija. Odprt vsak dan od 9.00 do 19.00, prost vstop.

Tržaška knjigarna - Galerija: od 9. maja (otvoritev ob 18.30) do 30. maja, bo razstavljal Sandi Renko, »Optical art«. Odprt o torka do sobote od 9.00 do 13.00 in od 15.30 do 19.00.

Sedež deželnega sveta (Trg Oberdan 6): od 9. maja (otvoritev ob 12.00), bo na ogled fotografksa razstava Luigija Vitaleja »Tracce no-global tra Oriente e nuovo mondo«.

Galerija Rettori Tribbio 2: do 11. maja razstavlja mešane tehnike in skulpture Oreste Dequel. Urnik: v tednu od 10.00 do 12.30 in od 17.00 do 19.30, ob

praznikih od 11.00 do 12.30, ob ponedeljkih zaprt.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

</

EDINBURGH - Poraz Blairovih laburistov

V škotskem parlamentu bodo nacionalisti v večini

Nacionalistična SNP Alexa Salmonda napoveduje referendum o neodvisnosti

EDINBURGH - Škotska nacionalistična stranka (SNP) je na četrtkovih regionalnih in lokalnih volitvah na Škotskem dobila večino sedežev v škotskem parlamentu in tako zabeležila pomembno zmago nad vladajočo Laburistično stranko britanskega premierja Tonyja Blaira. Poraz na Škotskem pa je bil nedvomno udarec za Blaira, ki bo čez nekaj dni odstopil in prepustil Gordona Browna vladno krmilo. SNP, ki se zavzema za neodvisnost tega dela Združenega kraljestva, bo v 129-članskem parlamentu imela 47 poslancev, laburisti pa 46, poročajo tuje tiskovne agencije. Opozicjski konservativci, ki jih vodi David Cameron, bodo v škotskem parlamentu imeli 17 predstavnikov, Liberalni demokrati 16, tri sedeže pa so si razdelile manjše stranke.

Vodja SNP Alex Salmond, ki mu je medtem prvič pripadel sedež v Hollyroodu, saj je bil izvoljen v severovzhodnem okrožju Gordon, že podaril, »da so laburisti izgubili božjo pravico do vladanja na Škotskem«. SNP je medtem že objavil sklic referendumu, na katerem naj bi se Škoti odločali o neodvisnosti tega dela Velike Britanije.

Zaradi kombinacije večinskega in proporcionalnega volilnega sistema bo najverjetnejše prišlo do oblikovanja koalicije v parlamentu, ki ima le omejene pristojnosti na področjih, kot sta zdravstvo in izobraževanje.

Doslej so na Škotskem vladali laburisti v koaliciji z Liberalnimi demokratimi.

Škotska je sicer del Velike Britanije že 300 let, vendar ima svoj pravni sistem, od leta 1998 pa tudi svoj parlament v Edinburgu. Ta odloča o zadevah, ki se tičejo le Škotske, predstavnike pa ima tudi v vladi v Londunu.

Štete glasov na Škotskem se je začelo v četrtek zvečer, takoj po zaprtju volišč ob 23. uri po srednjeevropskem času, vendar je ponoc prihajalo do vrste težav. Helikopterje, ki so prevažali glasovnice z oddaljenih otokov, je oviralista megla, težave so imele tudi nekatere ladje, prihajalo je celo do nasilja. Poleg tega se soočajo s težavami zaradi novega elektronskega štetja glasov, izgubili pa naj bi celo 100.000 glasovnic.

V četrtek so sicer potekale regionalne in lokalne volitve še v Walesu in delih Anglije. (STA)

Voditelj škotske nacionalistične stranke SNP Alex Salmond pred voliščem

ANSA

ŠARM EL ŠEJK - Mednarodna konferenca o Iraku AI Maliki za preprečitev vstopa tujih borcev v Irak

ŠARM EL ŠEJK - Ob začetku drugega dneva mednarodne konference o varnosti v Iraku, ki poteka v egiptovskem letovišču Šarm el Šejk, je iraški premier Nuri al Maliki sosednje države pozval, naj sodelujejo z Irakom, da bi povečali varnost v tej državi, in naj preprečijo tujim borcem, da bi vstopili v Irak. »Vse države v regiji pozivamo, naj terorističnim skupinam preprečijo vstop v Irak ter jim onemogočijo dostop do financ ter politične in medijske pozornosti,« je dejal al Maliki ter poudaril, da lahko »bratje in prijatelji« Iraku nudijo »zvesto, čisto in nepristransko podporo. Države sveta pa je prosil, naj na Irak ne gledejo kot na prioriteto obračunavanja med različnimi državami.

Generalni sekretar Združenih narodov Ban Ki Moon je medtem države regije pozval, naj se »odrečijo sektaškemu nasilju, okrepijo bilateralne odnose in spodbudijo dialog z Irakom«.

Prisotnost tujih sil v Iraku ne sme biti brezkončna, je po drugi strani opozoril ruski zunanjji minister Sergej Lavrov, ki je poudaril, da Rusija, tako kot mnoge druge

države, zagovarja določitev »dobro premišljenega« časovnega okvira za umik tujih sil iz države. Ta bi po njegovem mnenju odstranil element, ki v Iraku draži strasti, ter zmanjšal politične napetosti, poroča ruska tiskovna agencija Itar-tass.

Udeležence konference je nagovoril tudi iranski zunanjji minister Manušer Motaki, ki je menil, da bi morali obsoditi »ustvarjanje zatočišča za teroriste, ki poskušajo ozemlje Iraka oblikovati v izhodišče za napad na iraške sosedse«. Neimenovani član iranske delegacije v Egiptu, je pozneje potrdil, da je Motaki s temi besedami namigoval na vlogo ZDA v Iraku. »Ko ZDA v Iraku aretirajo pet iranskih diplomatom, je to dejanje terorizma,« je dejal.

Motaki je sicer v sredo predčasno odšel z večerje, kjer je sedel nasproti ameriške zunanje ministričnice Condoleezze Rice, rekoč, da je rdeča obleka prav tako prisotne ruske violinistke žaljiva. »Nisem prepričan, katere ženske se je bal, ženske v rdeči obleki ali zunanjih ministrice,« je zadevo komentiral tiskovni predstavnik ameriškega zunanjega ministrstva Sean McCormack.

Ameriške sile v Iraku so medtem včeraj aretirale novih 16 Iračanov, osułjenih, da so iz Irana v Irak pretihotapili protitanovske bombe.

Eksplozija bombe pa je v bagdadski četrti Amil ubila pet iraških policistov, še dva pa ranila.

Konference v egiptovskem obmorskom letovišču se ob strogih varnostnih ukrepilih na ministrski ravni udeležujejo predstavniki 49 držav. Poleg Iraka, njegovih sosed in držav regije so prisotni še predstavniki vseh stalnih članic Varnostnega sveta Združenih narodov, Kanade, Nemčije in Japonske, predstavniki Evropske unije, med njimi visoki predstavniki EU za skupno in varnostno politiko Javier Solana, ZN, Arabske lige in Organizacije islamske konference.

Konferenca, ki je namenjena predvsem iskanju načinov, kako izboljšati varnost v Iraku, pa tudi v regiji, je že drugi putus zbliževanja držav, ki lahko vplivajo na razmere v Iraku. Na podobni konferenci so se namreč predstavniki omenjenih držav sestali že marca v Bagdadu. (STA)

FRANCIJA - Pred jutrišnjim drugim krogom predsedniških volitev

Sarkozy baje v vodstvu

Javnomenjske preiskave mu pripisujejo znatno prednost - Segolene Royal posvarila Francoze

razočaral volivcev, je obljubil.

Po sredinem televizijskem dvoboju obeh tekmecev raziskave kažejo, da se je Sarkozyjeva prednost pred Royalovo povečala. Najnovejša javnomenjska raziskava, ki jo je včeraj objavil časnik Figaro, ugotavlja, da bi za kandidata desnice glasovalo 54,5 odstotkov volivcev, za socialistko pa 45,5 odstotkov vprašanih. Vendar je 14 odstotkov vprašanih obenem izjavilo, da se utegnijo do nedelje pri svoji izbiri še premisli.

40 odstotkov volivcev, ki so v prvem krogu glasovali za izpadlega kandidata Françoisa Bayrouja, se je zdaj opredelilo za Sarkozyja, 35 odstotkov pa za Royalovo. Sarkozyja bo predvidoma podprtlo tudi 61 odstotkov volilne baze skrajnega desničarja Jean Marie Le Pena, ugotavlja ista raziskava.

Sarkozy je v očeh volivcev bolj pričljiv kot branitelj splošnega interesa in ima več lastnosti, potrebnih za dobrega predsednika, Royalova pa se zdi Francozom bolj simpatična, bližje njihovim lastnim skrbem in bolj iskrena kot njen tekmelec. (STA)

Kandidatka francoskih socialistov za francosko predsednico Segolene Royal.

ANSA

BEOGRAD

Sodba o umoru Djindjića 23. maja

BEOGRAD - Predsednica sodnega senata posebnega sodišča v Beogradu Nata Mesarević je povedala, da bodo sodbe obtoženim za umor srbskega premierja Zorana Djindjića izrekli 23. maja, je poročala srbska tiskovna agencija Beta. V sodnem postopku, ki se je začel decembra 2003, so včeraj s sklepni mi besedami preostalih obtožencev končali glavno obravnavo. Kot je pojasnila Mesarevićeva, bo v skladu z veljavnimi predpisi obvestila predsednika okrožnega sodišča v Beogradu, da je zadeva preobsežna, zato sodbe ne morejo razglasiti danes in tudi ne v prihodnjih 72 urah, kar sicer določa zakon o kazenskem postopku.

Včeraj je pravico do sklepne besede izkoristilo še preostalih šest obtoženih za atentat na Djindjića 12. marca 2003, vključno z drugoobtoženim, namestnikom poveljnika nekdanje posebne policijske enote (JSO) Zvezdanom Jovanovićem, ki ga obtožnica bremeni, da je z ostrostrelko ustrelil premierja. Prejšnji teden je sodelovanje v atentatu zanimalo tudi prvoobtoženi Milorad Ulemek Legija, ki ga obtožnica bremeni, da je organiziral Djindjićev umor.

Drugooobtoženi Jovanović je sicer kmalu po aretaciji spomladis 2003 v pisni izjavi priznal, da je v okviru akcije Stop Haagu, kot so imenovali atentat na premierja, umoril Djindjića zato, da bi preprečil nove izročitve obtožencev Mednarodnemu sodišču za vojne zločine na območju nekdanje Jugoslavije v Haagu. Včeraj pa se je proglašil za nedolžnega in je tudi zanimal, da bi bil kdajkoli ostrostrelec in da tudi nikoli ni sodeloval v njihovi akciji. »Če kdo misli, da je iz ostrostrelke najlažje streljati, potem bi vsi bili ostrostrelci,« sodišča pa bi moral ugotoviti, ali je bil član tovrstne enote, je še povedal Jovanović.

Oboženim za atentat na Djindjića so začeli soditi 22. decembra 2003, namestnik posebnega srbskega tožilca Jovan Prijić pa je 24. aprila po štiriurnem branju sklepne besede zatrdiril, da je umor premierja dejanje lažnih bojevnikov in domoljubov. Od sodišča je zahteval, naj obtožence spozna za krive in jim odmeri kazni v skladu z zakonom. (STA)

KUMROVEC - Včeraj

Obeležili obletnico Titove smrti

KRAPINA - V hrvaškem Kumrovcu so včeraj obeležili 27. obletnico smrti voditelja SFRJ Josipa Broza Tita. Komemoracijo pred Brozovim spomenikom na dvorišču njegove rojstne hiše je organizirala hrvaška Zveza antifašističnih borcev in antifašistov, med drugim pa so se je udeležili tudi predstavniki združenj borcev iz Slovenije. Predsednica hrvaške zveze borcev Vesna Čulinović Konstantinović je na slovesnosti med drugim povedala, da »Titova blati majhna skupina neofašistov, ki ga obtožujejo, da je utelješen zla, čeprav se je prav Broz boril proti svetovnemu zlu«. Kot je dodala, »Tito ni bil idealna osebnost, a je glede na svoja dejanja ena najzaslužnejših oseb minulega stoletja«.

Poleg hrvaških in slovenskih predstavnikov združenj borcev so se komemoracije v Kumrovcu udeležili še predstavniki iz BiH, pa tudi delegacija hrvaške Socialdemokratske stranke (SDP), ki je pred dnevi ostala brez svojega predsednika Ivice Račana.

Po pričakovanjih bo v skladu s tradicijo večji shod v Kumrovcu potekal ob nekdanjem dnevu mladosti in Titovem rojstnem dnevu 25. maja. Teh shodov se je v preteklosti udeležilo več tisoč ljudi iz vseh držav na območju nekdanje Jugoslavije. (STA)

BANGKOK - Tretje poročilo vodilnih svetovnih klimatologov

Svet lahko prepreči katastrofalne posledice globalnega segrevanja

Za znižanje izpustov toplogrednih plinov je treba ukrepati takoj in stabilizirati izpuste v osmih letih

BANGKOK - Svet ima tehnologijo in finančna sredstva za omejitev katastrofalnih posledic globalnega segrevanja, a za znižanje izpustov toplogrednih plinov mora ukrepati takoj, se včeraj spregjetem tretjem poročilu ZN o posledicah segrevanja ozračja strinjajo vodilni svetovni klimatologi, zbrani v Bangkoku v okviru konference Mednarodne skupine ZN o podnebnih spremembah (IPCC). Za preprečitev katastrofe ostaja človeštvu le še nekaj let časa, menijo klimatologi. Človeštvu zmanjkuje časa. Da bi preprečili najhujše posledice globalnega segrevanja, da bi omejili višanje temperature, se morajo izpusti toplogrednih plinov stabilizirati najkasneje v osmih letih, do leta 2015. Do sredine stoletja pa se morajo izpusti v primerjavi z letom 2000 znižati z med 50 in 85 odstotkov, ugotavljajo poročilo.

Stroški za zmanjševanje klimatskih sprememb so po ocenah IPCC zaenkrat še obvladljivi. Stroški za omejitev segrevanja ozračja na še sprejemljiv razpon od dve do 2,4 stopinje Celzija bi na leto znašali manj kot 0,12 odstotka svetovnega bruto domačega proizvoda, piše v poročilu.

Po mnenju klimatologov bi lahko uporaba okolju prijaznih tehnologij sestavno gospodarsko rast celo nekoliko pospešila. Imamo vso tehnologijo, ki jo potrebujemo za zaježitev težave, menijo strokovnjaki.

Trenutni naporji so usmerjeni v to, da se temperatura ne bi povečala za več kot dve stopinji Celzija, a tudi tako majhno povišanje bi lahko za dve milijardi ljudi pomenilo pomanjkanje pitne vode do leta 2050, med 20 in 30 odstotkom rastlinskih in živalskih vrst pa bi grozilo izumrtje, ugotavlja IPCC.

Direktor okoljskega programa ZN Achim Steiner je ob deloma dramatičnih napovedih poročila posvaril pred fatalizmom. »V letu 2007 nam pred oči ne prihajajo le drastične posledice, jasne obriše dobivajo tudi rešitve,« je dejal. Pravčasno uvajanje biogoriv, obnovljivih virov energije, večja energetska učinkovitost in ostali podobni koraki lahko ublažijo sestavno katastrofo, ugotavlja poročilo.

Celotna različica končnega poročila ob koncu srečanja še ni bila javno objavljena, a po besedah delegatov je ta zelo podobna osnutku poročila, ki pravi, da je znižanje izpustov možno, če se svet odpove gorivom kot je premog, poskrbi za večjo energetsko učinkovitost in znatno zmanjša krčenje gozdov.

Na poročilo se je med drugim od-

Promet je eden od glavnih virov onesnaženja ozračja in izpustov toplogrednih plinov, ki povzročajo klimatske spremembe.

ANSA

zvala tudi Evropska komisija. Evropski komisar za okolje Stavros Dimas je razvite države in uspešnejše države v razvoju pozval, naj se zavežejo k znatnemu zmanjševanju izpustov toplogrednih plinov. Podobaril je, da poročilo IPCC potrjuje napovedi analitikov unije, da je treba izpuste znatno znižati in jih do sredine stoletja prepoloviti. »IPCC potrjuje, da je znatno svetovno znižanje izpustov toplogrednih plinov ključno in nujno. Ugotavlja, da so tehnologije in politika dostopne že danes, takoj ne opravičila za čakanje,« je dejal Dimas.

Med prvimi so se odzvali tudi okoljevarstveniki. Poudarjajo, da si svet lahko privošči boj proti globalnemu segrevanju, kar mora nemudoma storiti. Prepričani so, da morajo države sprejeti konkretno odločitev na zasedanju osmih gospodarsko najmočnejših držav na svetu G-8 junija v Nemčiji in na decembrskem zasedanju ZN na Baliju.

Na poročilo se je med drugim od-

Klimatologi se tudi pri pripravi najnovejšega poročila niso izognili političnim pritiskom, a so tokrat gladko pometli z njimi. Kitajska, ki je po izpustih toplogrednih plinov v ozračju na drugem mestu za ZDA, si je v štirih dneh zasedanja skupaj z Indijo in drugimi državami v razvoju prizadevala za zvišanje spodnje meje znižanja izpustov ogljikovega dioksidu v ozračje, a brez uspeha.

Prek 400 znanstvenikov in strokovnjakov iz okrog 120 držav zbranih na zasedanju v Bangkoku, ki se je začelo v pondeljek, je v tretjem in hkrati zadnjem poročilu predvsem skušalo odgovoriti na vprašanje, kako zmanjšati izpuste toplogrednih plinov in preprečiti podnebne katastrofe.

Prvi dve poročili IPCC, objavljeni februarja in aprila, sta ovrgli dvom o človeški odgovornosti za klimatske spremembe in posvarili pred hudimi posledicami. (STA)

WASHINGTON - Razlog še ni bil pojasnjen

Barack Obama pod zaščito agentov ameriških tajnih služb

BARACK OBAMA

WASHINGTON - Kandidat za demokratsko nominacijo za prihodnjega ameriškega predsednika Barack Obama je pod nadzorom in zaščito ameriških tajnih služb. Uradni predstavniki v četrtek sicer niso hoteli pojasniti, ali je bila posebna zaščita uvedena zaradi kakšne specifične grožnje Obami, ali pa gre le za posledico njegove kandidature za prihodnjega predsednika ZDA. Če gre zgolj za slednje, je bil ta varnostni ukrep uveden nenavadno zgodaj. Obami - ta se trenutno poteguje za demokratsko kandidaturo za predsednika

ZDA, ki bi mu omogočila, da se na volitvah novembra 2008 ne posredno spopade z republikanskim predsedniškim kandidatom, kdorkoli to že bo - je trenutno senator zvezne države Illinois, želi pa si postati prvi temnopolti ameriški predsednik.

Kot je povedal tiskovni predstavnik tajne službe Darrin Blackford, je bila skupina vladnih telesnih stražarjev Obami dodeljena po posvetovanju s kongresnim odborom in v skladu z odločitvijo ministra za domovinsko varnost Michaela Chertoffa. Zakaj je bila Obami posebna zaščita dodeljena kar 18 mesecev pred volitvami, Blackford ni pojasnil.

Po navedbah neimenovanih predstavnikov ameriškega pravo-

sodja pa naj bi se za omenjeni varnostni ukrep ne odločili zaradi specifičnih in neposrednih groženj, ampak predvsem zaradi splošnih pomislekov glede Obamove varnosti. Zaskrbljenost naj bi med drugim sprožile številne rasistične opazke na različnih spletnih straneh ter dejstvo, da Obama praviloma privablja izredno velike množice.

Demokratski predsedniški kandidatki Hillary Clinton kot nekdanji prvi dami posebna zaščita pripada že ves čas. V sloviti Ovalni pisarni je namreč pred sedanjim predsednikom Georgeom Bushem sedel njen soprog Bill Clinton. Na prejšnjih predsedniških volitvah je bila demokratskima kandidatoma Johnu Kerriju in Johnu Edwardsu posebna zaščita dodeljena šele februarja 2004, devet mesecev pred dejanskimi volitvami. (STA)

MIAMI - V 85. letu starosti
Umrl Walter Schirra,
eden od pionirjev ameriških vesoljskih poletov

MIAMI - V 85. letu starosti je

v bolnišnici v Kaliforniji v sredo umrl nekdanji ameriški astronaut Walter Schirra (na gornjem arhivskem posnetku Ansa), eden izmed pionirjev vesoljskih poletov s človeško posadko. »Ob smrti Wallyja Schirre z žalostjo sporočamo, da je umrl še eden izmed pionirjev človeških poletov v vesolje,« je dejal vodja ameriške vesoljske agencije NASA Michael Griffin. Schirra je bil eden izmed sedmih astronautov, ki so bili leta 1959 izbrani v okviru projekta Mercury, katerega cilj je bil poslati človeka v vesolje in edini astronaut, ki je sodeloval v vseh treh ameriških programih vesoljskih poletov s človeško posadko - Mercury, Gemini in Apollo. »Njegova dosežki v vlogi pionirja poletov so dokaz, da je bil iz pravega testa,« je dejal Griffin.

Zalost ob smrti »ameriškega heroja« je izrazil tudi ameriški predsednik George Bush. »Njegova tveganja potovanja v vesolje so razširila naše znanje o človeških poletih v vesolje in so postavila temelje za prvo misijo

ljudi na Luno,« je dejal.

Schirra se je rodil 12. marca 1923 v Hackensacku v zvezni državi New Jersey. V korejski vojni je bil pilot leta F-86, zaradi letalskih izkušenj pa ga je kasneje NASA povabilo k sodelovanju v njihovih programih. 3. oktobra 1962 je Schirra, kot pilot leta Sigma 7 programa Mercury, ki je trajal okoli devet ur, postal še peti Američan v vesolju. V vesolje je ponovno poletel 15. decembra 1965 kot poveljnik Gemini 6A, ki se je v vesolju povezal z Geminijem 7 in tako izvedel prvo združitev dveh vesoljskih plovil s človeško posadko. Schirra je prav tako poveljeval prvemu letu posadke v vesolje v plovilu Apollo. 11-dnevni let Apolla 7, ki so ga v vesolje izstrelili 11. oktobra 1968, se je izkazal za odločilnega pri sprejemanju odločitve o izvedbi misije na Luno.

Schirra se je s činom mornariškega kapitana upokojil leta 1969 z 295 urami in 15 minutami v vesolju. Nekoč je zapisal: »Delili smo skupne slike preizkusili meje človeške predravnosti in domišljije.« (STA)

NOGOMET - V današnjem 37. krogu B lige

Triestino čaka v Bologni izredno težka preizkušnja

Tržačani bi se zadovoljili že s točko - V zadnjih šestih krogih morajo zbrati vsaj šest točk

Pred dvojnim domaćim nastopom so razne tabele, ki jih v nogometu vsakdo dela, ko manjka še nekaj točk za to, da ekipa doseže zadani cilj, predvidenale, da mora Triestina osvojiti vsaj štiri točke. Ker je bil izkupiček veliko bolj mizeren (le točka), bodo morali Varrellovi varovanci nadoknadiči zamujeno na dveh na papirju nemogočih gostovanjih (nemogočih seveda glede na trenutno stanje v tržaškem taboru): v Bologni in Genovi. Če je sploh kaka možnost, da Tržačani iztržijo točko, pa je nedvomno »lažje« današnje gostovanje, saj vodilna trojica Juventus, Napoli in Genoa menjajo nasprotnike kot valjar. Med drugim je celo v dvomu igranje končnice za napredovanje; pravilo veleva namreč, da prve tri ekipe neposredno napredujejo, če je razlika med tretjo in četrto uvrščeno deset ali več točk. Verjetno so bili snovalci prepričani, da pravilo ne bo nikoli uporabljeno, vendar so letos tri ekipe objektivno močnejše od vseh ostalih, tako da bi bilo še najbolj pravično njihovo neposredno napredovanje brez dodatnih tekem.

Triestina mora v zadnjih šestih krogih na nek način spraviti skupaj pet do šest točk, da bi se izognila končnici za obstanek (trenutno res ne vidimo ekipe, ki bi jo Triestini uspelo premagati v dodatnih srečanjih, saj so Tržačani fizično povsem na tleh in po vsej verjetnosti celo slabši od zadnje uvrščene Pescare). V gosteh igrajo kar štiri tekme in to tri proti ekipam na ali tuk pod vrhom. Domači srečanji sta nekoliko lažji (Crotone in Rimini), vendar bo treba zlasti upati na demotivirane nasprotnike, ki bodo prišli v Trst že gotovi uvrstitve na zlati sredini in se zato nekoliko manj trudili.

Igralci Triestine so včeraj odpotovali proti Bologni, kjer bo danes ob 16. uri tekma proti domaćim plavordečim, ki jih po odslovitvi Ulivierija vodi Cecconi. Domača enajsterica v boju za končnico nujno potrebuje točke, trener emilijanske ekipe pa bo v začetni postavi zaupal napadnali dvojici Marazzina-Bellucci (slednji je v boju z Del Pierom za naslov najboljšega strelca B lige). Bologna je Triestino nadigrala že na Roccu (zmagala je s 3:1), vendar sta takrat na klopi sedela Ulivieri in Agostinelli.

Obrambno vrsto
Triestine bo v
Bologni vodil
Ildefonso Lima

KROMA

Bomo videli, kako se bo zaključil dvojboj Cecconi-Varrella.

Franco Varrella ima določene težave s postavo. Čeprav ni diskvalificiranih, je kar osem igralcev, ki bodo ob prvem opominu preskočili naslednjo tekmo. Gorgone in Abruzzese nista na razpolago, zato bo v obrambi igral Lima, v napadu pa ni izključeno, da bo več igral Eliakwu. Morda že od prve minute, saj je Testini vidno utrujen. Vendar je treba tudi povedati, da je zadnje čase Varrella zelo omejil število menjav s tekme v tekmo, tako da se postava ne bo vidno razlikovala od torkove. V četrtek pa so igralce obiskali tudi navijači, ki so jim jasno rekli, da izpad iz lige za njih ni sprejemljiv...

Verjetna postava Triestine: Rossi; Pivotto, Kyriazis, Lima, Pesaresi; Cossu, Allegretti, Briano; Marchesetti, Piovaccari, Testini (Eliakwu). Sodil bo Squillace iz Catanzara. (I.F.)

PLAY-OFF IN PLAY-OUT - Dodatne tekme za obstanek in napredovanje v B ligi bodo igrali od 13. do 24. junija. Play-out bo 15. in 22. junija.

DOPING - Operacion Puerto

CONI preiskuje

Tožilstvo bo zaslilo kolesarskega trenerja Aleksandra Kalca

Kot poroča tiskovna agencija Ansa, je protidopinško tožilstvo državnega olimpijskega komiteja CONI (športna pravica), ki je pred dnevi začelo s preiskavo kolesarskega dopinškega primera Operacion Puerto (španski tožilci so medtem preiskavo že arhivirali), v katero je bil lani poleti vpletjen španski zdravnik Fuentes, poklicano na pogovor (10. maja) s tožilci tržaškega kolesarskega trenerja Aleksandra Kalca.

Po mnenju športnih preiskovalcev naj bi Kalc sodeloval s španskim zdravnikom (imel naj bi vlogo kurirja). Obtožujejo ga, da je

kršil člen 2.7 (nezakonito prevažanje nedovoljenih poživil in prepovedane metode) in 2.8 (kršitev oziroma poskusna kršitev protidopinških norm).

Afera Operacion Puerto je lahni privded do izključitve s krožne dirke po Franciji kolesarjev Jana Ulricha in Ivana Bassa. Italijanski kolesar, ki so ga zaradi tega medtem tudi izključili iz ekipe Discovery Channel, je bil v sredo že na razgovoru s tožilci. Poudaril je, da bo tokrat sodeloval z njimi. Poleg Ivana Bassa so tožilci zaslili še enega kolesarja, in sicer Micheleja Scarponija.

KOŠARKA - Finalni turnir najboljše četverice evrolige v Atenah

Cska nadigral Unicajo

Varovanci Ettoreja Messine zasluženo v nedeljski finale - Osem točk Smodiša, Tušek le tri

Aleksej Savrašenko
(Cska) je večkrat
uspešno zaustavil
Jirija Welscha
(Unicaja)

ANSA

nute dalje sledil popoln mrk košarkarjev z juga Španije. V naslednjih sedmih minutah niso dosegli koša, Rusi na drugi strani pa so z delnim izidom 14:0 re-

sili vprašanje zmagovalca.

Drugi polfinalni izid: Panathinaikos - Tau Ceramica 67:53 (Bečirovič 15 točk).

BAVISELA 2007 - Številne pobude na nabrežju

Jutri z maratonom višek prireditve

Kar 29 ekip (vsaka po deset tekmovalcev, skupno torej 290 tekavec) se je v četrtek zvečer na tržaškem nabrežju v okviru Bavisele 2007 preizkusilo na 5. štafetnem tekmovaljanju 100x1000. Na prvo mesto so se uvrstili člani ekipe Pool Sport Trieste (-čas 29:43), za njimi pa so bili tekmovalci društva Marathon (29:53). Vsak tekač je pretekel progo dolgo en kilometr. Organizatorji so zatem zbrali deset najboljših časov: skupni čas na 1000 kilometrov je znašal 5 ur 51 minut in 23 sekund, kar je nov rekord štafete 100x1000. Tudi udeležba je bila najštevilčnejša doslej.

Pred štafeto so se bolj pogumni tekači (bilo jih je okrog deset) preizkusili še v teku hrbitno, 4. Retrorunning Game, na razdalji 100 metrov. Najhitrejši je bil Steven Verani (Polisportiva Triveneto), na drugo mesto se je uvrstila Arianna Ridolfo (Cus Trst).

Nadse zanimivo bo tudi danes, četudi se bo večina mrzlično pripravljala na jutrišnji osrednji del Bavise-

le 2007, maraton, polmaraton in ne-tekmovalni tek. Na nabrežju bo zelo živahno. Od 10.30 do 16.00 se bodo lahko radovedneži preizkusili na 1. WaterThlon Trst. Vsakdo (ekipe se stavljata dve osebi) bo lahko testiral vzdržljivost na posebnih vodnih kolesih, Waterbikes Ufo in Mc2 in spin-biku na nabrežju. Najprej bodo na vrsti kvalifikacije, zatem pa tudi finalni dvojboji. Zmagala bo tista dvojica, ki bo v desetih minutah prekolesarila največjo razdaljo. Zmagovalci bodo seveda primerno nagrajeni.

Ob 18.00 bodo na Pomorski postaji predstavili Top Runnerje, to se pravi najboljše maratonce, ki se bodo jutri potegovali za končni naslov. Osrednji gost bo tržaški tekač Michele Gamba.

Od 20. ure dalje bo na vrsti še glasbeni del, BaviFestival. Na nabrežju bo ljubitelje glasbe zabaval znani italijanski pevec Neffa. Po nastopu, približno ob 22.45 bo na vrsti še ognjemet.

KOŠARKA - Za končnico in obstanek v D ligi

Zadnji krog pomemben za Breg in Kontovel

Brežani bodo v Dolini gostili Perteole - Kontovelci proti vodilnemu

Zadnji krog košarkarske D lige bo odločal o usodi Brega Minimax in Kontovela. V Dolini bo ob 21. uri odločilni spopad med Brežani in Perteolami. Ekipi delita drugo mesto na lestvici, zmagovalec se bo uvrstil v play-off, za poraženca pa bo vsekakor uspešne sezone naenkrat konec. Oboji so v prejšnjem krogu nekaj prihranili pred kraljevskim dvobojem, v katerem Pregarčevi fantje koristijo nemajhno prednost domačega igrišča. Še vedno bo sicer odsoten Posar, vsi ostali pa so naredi in mogoče bi lahko igral tudi center Škorja. Bregovi košarkarji so se primerno pripravili na nevarnega tekmeца (glavna vrlina je met z razdalje), katerega so v prvem delu že premagali. Iz Bregovega tabora toplo vabijo na tribuno vse navijače pred obiskom Ma-jence!

V Gorici (telovadnica UGG) bo do istočasno Kontovelci reševali svojo kožo proti vodilnemu na lestvici. V primeru zmage bi se varovanci trenerjev Šušteršiča in Starca veselili obstanke med četrtoligaši, rešili pa bi se tudi ob porazu, ko bi neposredni konkurenčni Isontina doma izgubila proti že nemotiviranemu tržaškemu Dragu. Kontovel bo igral na vse ali nič, postava bo predvidoma popolna (vključno s povratnikom Adamičem) in fantje so med tednom končno dobro trenirali. Goriziana se je že uvrstila v play-off, njen trener zagotovo ne bo hotel tvegati poškodb, po drugi strani pa Gorizani brez dvoma ne bodo kar tako prepustili dveh točk, saj si želijo priboriti prvo mesto (v primeru poraza jima lahko odvzamejo Perteole, če premagajo Breg), ki pomeni prednost domačega igrišča v končnici, pa tudi dejstvo, da se izognejo prvo uvrščeni ekipi iz videmskih skupine (močnemu CUS iz Vidma).

Sokol Ca' d'Oro se bo skušal posloviti od svojih navijačev s čim boljšim nastopom, čeprav so pod vprašajem nastopi Grbca, Hmeljaka, Budina in Vidalija. V Nabrežini (21.00) si zamašljajo predvsem družaben sklep sezone, saj bodo med prvim in drugim polčasom igralci mladinskih ekip tekmovali v metu na koš, tekmo proti Romansu bo spremjal glasba, po koncu srečanja pa bodo zveste navijače pogostili s prigrizkom in kožarčkom. Tekma proti košarkarjem z Goriškega je namreč le še prestižnega pomena, v igri je samo še nepomembno, toda solidno peto mesto.

Pri Bregu bi mogoče lahko igral tudi center Kristjan Škorja

KROMA

NOGOMET - Po rednem delu prvenstva v elitni in 2. amaterski ligi

Juventina danes za obstanek Sovodenjci jutri za napredovanje

ELITNA LIGA ZA OBSTANEK

Juventina - Union 91 v Červinjanu, danes ob 19.00

Nogometni Juventine čaka danes ob 19. uri bržkone najvažnejša tekma v letosnji sezoni. Varovanci trenerja Armando Trentina bodo v dodatni tekmi za obstanek v elitni ligi (poraženec današnje tekme bo v primeru izpada treh deželnih ekip iz D lige, tvegajo Rivignano, Pordenone in Sanvitese, izpadel v promocijsko ligo) igrali proti Unionu 91 iz Percotta, proti katerim so v rednem delu letosnje sezone dvakrat izgubili (1:2 in 2:0). »Fantje so ta teden dobro trenirali in smo odlično pripravljeni na jutrišnjo (današnjo op. ur.) tekmo proti Unionu,« je ocenil trener Trentin, ki ne bo imel na razpolago vseh nogometnike (Stefano Visintin je še diskvalificiran, Zucco, Emanuele Terpin in Giannotta pa so poškodovani). »Moramo zmagati, ker Juventina zasluži elitno ligo,« je še dodal Trentin. Tekmo bo sodil sodnik Giacomazzi iz Pordenona.

KAPETAN
JUVENTINE
CRISTIAN DEVETAK

KROMA

PLAY-OFF 2. AL
Nimis - Sovodnje v Nemah, jutri ob 16.30

Sovodenjci bodo jutri odpotovali na težko gostovanje v Neme pri Čenti. V prvem krogu končnice za napredovanje v 1. AL jih čaka težka preizkušnja. Nimis je na koncu rednega dela prvenstva zasedel 3. mesto (53 točk, 14 zmag, 11 neodločenih izidov in 5 porazov, 38 danih in 31 prejetih golov). Za primerjavo povejmo, da so Sovodenjci dali kar 20 golov več. »Pomembno je, da ne izgubimo, drugače bomo takoj odrezani od boja za napre-

TENIS - B liga

Gaja odslej za boljše izhodišče v play-outu

Zadnja dva kroga kvalifikacijske faze teniškega prvenstva B lige bosta za Gajo odločilna. Brata Plesničar in soigralci se ne morejo več uvrstiti v play-off, malo verjetno je tudi, da bi pristali na zadnjem mestu, zato jim bo šlo predvsem za to, da si v play-outu izborijo čim boljše izhodišče. Z zmagama jutri v Manerbiu in čez deset dni doma proti River Clubu iz Vicenze bi zasedli 4. mesto, to pa pomeni, da bi v prvem krogu razigravanja za obstanek igrali doma, v primeru poraza pa bi nato imeli proti enemu od drugih poražencev še eno možnost, da obdržijo drugoligaški status.

Jutrišnji nasprotnik Manerbia je po igralskem kadru sodeč homogen in soliden, klub temu pa je doslej premagal le pepelko AS 98. Prva nosilica Aleš Plesničar in Simoni imata enako kategorijo 2.4. Za Gajo bo jutri debitiral Slovenec David Lenar, ki bo zamenjal odsotnega Pogačnika. Ocenjujejo, da bi bil lahko Lenarov doprinos odločilen predvsem v igri dvojic. Lenar je nekdanji sparing partner znane profesionalke Patty Shivers, zdaj pa je v Sloveniji predvsem trener.

Domači šport

Danes

Sobota, 5. maja 2007

ODBOJKA

MOŠKA D LIGA

17.30 na Opčinah: Sloga Televita - LG Computers Videm; 20.30 v Gorici, Slovenski športni center: Olympia TMedia - Pallavolo Trieste

ŽENSKA D LIGA

20.00 v Palazzolu: Palazzolo - Sloga List; 20.00 v Fiume Venetu: Fiume Veneto - Bor Breg Kmečka banika

1. ŽENSKA DIVIZIJA

18.30 v Štarancanu: Staranzano - Val Dom Imsa

UNDER 13 ŽENSKE

19.00 v Trstu, 1. maj: Bor Kinemax - S. Andrea

KOŠARKA

MOŠKA D LIGA

21.00 v Gorici, UGG: Goriziana - Kontovel; 21.00 v Nabrežini: Sokol Ca' d'Oro - Romans; 21.00 v Dolini: Breg Minimax - Perteole

PROMOCIJSKA LIGA

18.00 v Trstu, Monte Cengio: Fuoricentro - Dom

NOGOMET

ELITNA LIGA

19.00 v Červinjanu: Juventina - Union '91

UMETNOSTNO KOTALKANJE

15.00 na openskem Pikelcu: prireja ŠD Polet

Jutri

Nedelja, 6. maja 2007

ODBOJKA

MOŠKA B2 LIGA

18.00 pri Briščikih, Ervatti: Sloga - San Dona'

UNDER 18 MOŠKI

16.00 na Opčinah: Sloga - Ausa Pav; 16.00 v Marianu: Intrepida Natisonia - Združeni Imsa

UNDER 14 MOŠKI

10.30 na Opčinah: Sloga - Ausa PAV; 11.00 v Gorici, Slovenski športni center: Olympia - Altura Coselli; 16.30 v Sovodnjah: Soča Gostilna Devetak - Futura PN

TENIS

MOŠKA B LIGA

9.00 v Manerbiu: Manerbio - Gaja

ŽENSKA C LIGA

9.00 v Maniagu: Maniago - Gaja

KOŠARKA

MOŠKA C LIGA

18.00 v Trstu, 1. maj: Bor Radenska - Venezia Giulia

NOGOMET

2. AMATERSKA LIGA

16.30 v Nemah: Nimis - Sovodnje (play-off)

NAJMLAJŠI 1993

10.30 v Trstu, Ferrini: Ponziana - Pomlad

ZAČETNIKI

10.30 v Križu: Pomlad A - San Sergio B

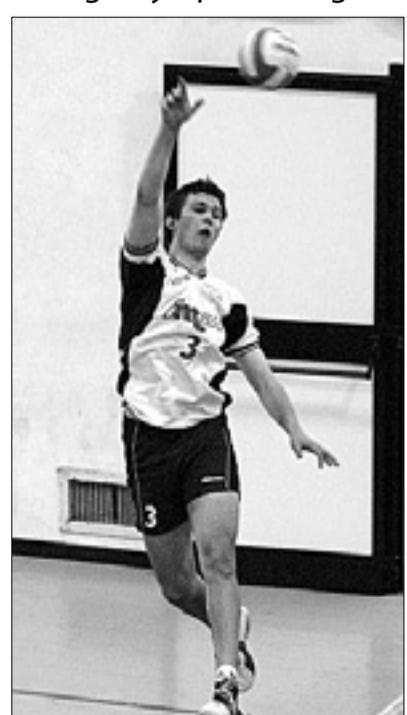
UMETNOSTNO KOTALKANJE

9.00 na openskem Pikelcu: prireja ŠD Polet

ODBOJKA - V zadnjem krogu moške B2 ter moške in ženske D lige ne bo novih odločitev

Slogaši še zadnjič na domačem igrišču

VD liga Olympia in Sloga Televita razmišljata le o play-offu - Brez pravih motivacij tudi odbojkarice Sloga List in Bora Breg Kmečke banke

Pri Briščikih bo proti Slogi igral tudi nekdanji valovec Artem Bajdak

KROMA

Za Šočo Zadružno banko Doberdob Sovodnje, Valom Imso in Našim praporom bodo ta konec tedna sezono zaključili še slogaši v moški B2 ligi, Sloga List in Bora/Breg Kmečka banka v ženski D ligi, Olympia Tmedia in Sloga Televita pa čakata zadnji tekmi rednega dela prvenstva pred odločilnimi nastopi v boju za napredovanje v moško C ligo.

V moški B2 ligi bo jutri Sloga na domačih tleh gostila drugouvrščeni San Donà, katerega član je letos tudi bivši valovec Artem Bajdak. Naprotniki so na papirju precej boljši od Peterlinovih fantov, ki pa so že večkrat dokazali, da lahko v težave spravijo tudi najboljše nasprotnike, tako da se bodo morali odbojkarji San Donaja vseeno potruditi, če bodo hoteli gladko zmagoati. Stopar in soigralci jim namreč zmage gotovo ne bodo podarili, saj se bodo hoteli na zadnji tekmi v državni ligi čim bolj izkazati. Zadnji krog pa bo še posebno zanimiv predvsem za ekipo zamejskega trenerja Marka Kalca, ki si bo skušala z zmago ali vsaj z eno osvojeno točko proti prvouvrščenim Mestram zagotoviti nastop v končnici prvenstva, kar je bil navsezadnje tudi njen letošnji cilj.

Tekmi naših predstavnikov v moški D li-

gi ne bosta odločali o ničemer. Mladi slogaši so si namreč že zagotovili končno drugo mesto in s tem nastop v finalu končnice, Olympia pa tretje, njuna današnja nasprotnika Artegna oziroma Pallavolo Trieste pa sta že izpadla. Obe naši ekipi razmišljata zdaj še samo o play-offu, priložnost za igranje pa bodo verjetno dobili mlajši odbojkarji, ki so med prvenstvom manj igrali. To še zlasti velja za Goričane, pri katerih je trener Conz že v prejšnjem kolu dal možnost, da se izkažeta, Bernetiču in Terčiču. Tako slogaši kot Olympia bodo danes igrali na domačih tleh. V taboru Olympia pa bodo gotovo nestрпно pričakovani rezultate tekem Porcie in Cusa, saj bo le tedaj znan dokončni razpored polfinalnih tekem play-offa. Naš tretji predstavnik v tem prvenstvu Naš prapor je v tem krogu prost.

V ženski D ligi bo Sloga List danes gostovala v Palazzolu. Tako Maverjeve varvanke kot domačinke so že napredovale v C ligo, tekma pa bo odločala o končnem drugem mestu, tako da bosta ekipe verjetno vseeno igrali zelo motivirano. Igralke obeh ekip so zelo borbene in pozrtovalne v polju, tako da lahko pričakujemo lepo in napeto tekmo. V gosteh bo letošnjo sezono zaključila tudi združena ekipa Bora in Breg

Kmečka banka, ki se bo pomerila s Fiume Venetom, ki si mora obstanek v ligi še zagotoviti (še danes bo namreč znano, če si bodo obstanek priborile domačinke ali tržaški Volley Club). Plave bodo igrale brez libera Legovicheve, več možnosti za igranje pa bodo dobiti mladi Grgičeva in Colsanijeva ter Sancinova, ki so med sezono manj igrale. Vse pa bodo dale vse od sebe, da bi sezono zaključile z novo zmago.

Naj na koncu še omenimo nastope naših odbojkaric v ženski C ligi, kjer letos nismo imeli nobenega našega predstavnika. Martino Coretti čaka v dresu Alture še zadnja formalnost pred finalom play-offa. Tržačanke, ki so doslej v celi sezoni izgubile le eno tekmo, bodo igrale v Paluzzi. Bolj pomembno pa je tekma bivših odbojkaric Govolleya, ki igrajo letos pri Vivilu. Uršičeva in soigralke, ki potrebujejo še eno zmago za obstanek v ligi, se bodo pomerile z Martingaccom, ki se še poteguje za nastop v play-offu. Če svojih nasprotnic ne bodo premagale, bo njihova usoda odvisna od rezultata tekme med Il Pozzom in novincem Stello Volley, ki je obstanek že dosegel. Izid teh dveh tekem bodo pričakovale tudi slogašice, ki bodo tako zvedele, kdo bo še zadnji njihov nasprotnik v naslednji sezoni. (T.G.)

TA TEDEN EDINOST PRED 100 LETI

EDINOST

GLASILLO POLITIČNEGA DRUŠTVA „EDINOST“ ZA PRIMORSKO.

Edinost je v tem tednu poročala o dogodu, v katerem je prišel do izraza zaničevalen odnos skupine Italijanov do nekega Slovence: »Razliko med Italijani in Slovenci v tramvaju je ta, da imajo Italijani desetkrat toliko pravice, kakor Slovenci. No, ne treba tako debelo gledati. Če ne verujete meni, pa vprašate tramwajskega sprevodnika številke 83, ki je v nedeljo zvečer, ob 10. uri in pol, ko je vozil iz Barkovlj v Trst, to glasno izjavil vpričo več oseb.

To je pa bilo tako le: Nekj jazni trgovec iz Rojana je ob rečeni urri na postajališču na ulici sv. Terezije vstopil v tramway. V tramwayu je bila družba kakih deset pijanih lahončkov. Eden od teh, ki je stal prav ob vstopu v tramway mu je pa – in to morda nehote – izbil z glave klobuk. Rečeni trgovec je pobral klobuk in – seveda – protestiral v italijanskem jeziku proti ne-

rodnosti onega človeka.

Ker se mu pa po naglasu pozna, da je rodom Slovencev, so ga oni začeli zasmehovati. Nekdo mu je rekel: »Vi ste gotovo eden od Ciriila in Metoda!« »Seveda sem«, je odgovoril trgovec »in si to tudi štejem v čast!« Videči, da mu ne morejo nič, so pa pijani lahončki začeli peti: »Lasse pur che i canti e subii, nella patria de Rossetti...«

Nekaj časa se trgovec ni zmenil za to, slednjič se je pa obrnil do sprevidnika in mu rekel: »Čuje, kakor je meni znano, je bilo nekdaj prepovedano peti v tramvaju. Ne vem, če je dovoljen! Če smejo peti oni, bom pa še jaz!« A sprevidnik – ki nosi na rokavu in na kapi številko 83 – mu je odvrnil doslovno: »Niti sedaj ni dovoljeno peti v tramwayu, a Slovencem še desetkrat manje, nego Italijanom!«

TA TEDEN PRIMORSKI DNEVNIK PRED 50 LETI

PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILLO OSVOBODILNE FRONTE OSVOBODNEGA TRŽAŠKEGA OZEMELJA

»Delovno ljudstvo na Tržaškem je letos do stojno proslavilo 1. maj, svoj največji praznik, se odzvalo vabilu svojih strokovnih in političnih organizacij ter s tem dokazalo zavednost, borbenost in željo po enotnosti vseh naprednih sil v borbi za svoje pravice, za bratstvo med narodi, za mir, za socialni in gospodarski napredok«, tako je PD pred petdesetimi leti pisal o prvomajskem prazniku delavcev.

Že na predvečer velikega praznika je vladalo v delavskih predelih mesta in po vseh praznično razpoloženje. Na prvi maj zjutraj so se na trgu Pestalozzi zbirale velike skupine delavcev s svojimi zastavami. Ob zvokih koračnicce se je razvil dolg sprevod skozi Sv. Jakob do trga Perugino, kjer je potekalo veliko prvomajsko sindikalno zborovanje.

Na tisoče in tisoče delavcev, delavk in uradnic je korakalo v sprevodu z rdečimi zasta-

vami in zastavami svojih strokovnih organizacij, ob pločnikih pa je bila povsod velika množica ljudi, ki so pozdravljali sprevod in vzklikali, ko je šel mimo.

Na čelu sprevoda je bila skupina motoristov na 'lambrettah' in 'vespah' z malimi rdečimi zastavami. Sledila je takoj za njimi skupina zastavonos, ki so na visokih drogovih nosili velike rdeče zastave, vihrala je tudi zastava nove Delavske zbornice CGIL, za katero so stopali vsi člani glavnega odbora s poslancem Novello na čelu. Za glavnim odborom je godba na pihala igrala koračnice, sledila je velika skupina žensk, ki so nosile napis z zahtevo po enaki plači za enako delo. Okrog 11. uro se je začelo zborovanje, na katerem so spregovorili tajnik CGIL Tominez, v slovenščini član glavnega odbora Franc Gombač in še vsedržavni tajnik FIOM Agostino Novella.

NAŠA SLIKOVNA KRIŽANKA

FOTO KROMA	PRAVLJČNI OTOKI AT-LANT. OCEANA, NAN ...	REKA V EVROPSKEM DELU RUSIJE	KRSTA	ROMAN FR. PISATELJA CHATEAU-BRIANDA	KOS CELOTE	GLAS, ZVOK	BIBLIJSKI OCAK	SL. PISATELJ (JANEZ)	PRIPOVEDNO PESNIŠTVO	PREB. EVROPSKE DRŽAVE	IGRALKA STALLER	REKA V BOSNI	SLOONOV CEKAN	JUDOVSKA MESTNA ČETRT	GRADBENI KAMEN	VULKANSKA KAMNINA	LUKA V IZRAELU	RAZMETITIV VOJAKOV V CIVILNA STANOVANJA	NEKDJANJA ITALIJANSKA POLITIČNA STRANKA	IZRASTEK NA GLAVI	PIJACA STARIH SLOVANOV	ROMAN ANATOLA FRANCEA	
DOVOLJEN ROK PLAČILNE OBVEZNOSTI																							
MALA AZIJA																							
KRAJ PRI KOPRU																							
KOS NEDOGORELEGA LESA				ZBOR DEVETIH PEVCEV																			
VULKANSKI IZMEČEK				MESTO V ROMUNIJI																			

RUBRIKE

RUBRIKE

RUBRIKE

Sobota, 5. maja, Rai 1, ob 2. uri

L'imbalsamatore

Režija: Matteo Garrone

Igra: Ernesto Mathieu

Film, ki je omogočil mlademu rimskemu avtorju celo vrsto nagrad in dokaj neprizakovani uspeh pri širšem občinstvu, je zgodba o petdesetletnem Pepinu. »Človeku, ki je svoje življenje preživel anonimno in si uspel zagotoviti nekaj slave samo s pomočjo dokaj svojevrstnega hobija. Vse se je odvijalo po ustaljenem tiru, dokler je nekoga dne spoznal Valerija. Visokega natakarja, čigar čar ga je popolnoma prevzel in v katerega se je kmalu tudi zanimal. A Valeriju so bile všeč predvsem ženske..

Kaj pa zgodba? V središču pozornosti so štiri prijatelji, ki jih združuje predvsem izjemna ljubezen do hrane in najrazličnejših dobrot. Gostilničar Ugo, televizijski producent Michel, pilot Marcello in sodnik Philippe preživijo vikend ravno v imenu dobre hrane. Požrešnost pa se bo naposled izkazala za usodno.

Sreda, 9. aprila, rete 4, ob 2.35

La casa delle finestre che ridono

Režija: Pupi Avati

Igra: Lino Capolicchio, Gianni Cavina, Francesca Marciano in Bob Tonelli

Stefano je slikar, ki se je na povabilo starega prijatelja Attona podal v odmaknjeno vasico Emilije Romagne. Tam so mu namreč naročili, da bi restavriral staro cerkveno poslikavo Buona Legnania. Naenkrat pa so se v podeželskem okraju pričele dogajati dokaj nenavadne stvari in kmalu potem, ko je Stefanu priatelj Antonio zaupal neizrekljivo resnico, je ta storil samomor.

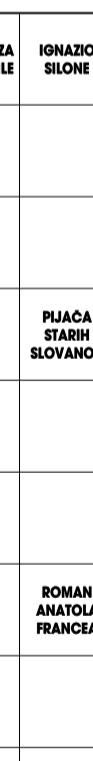
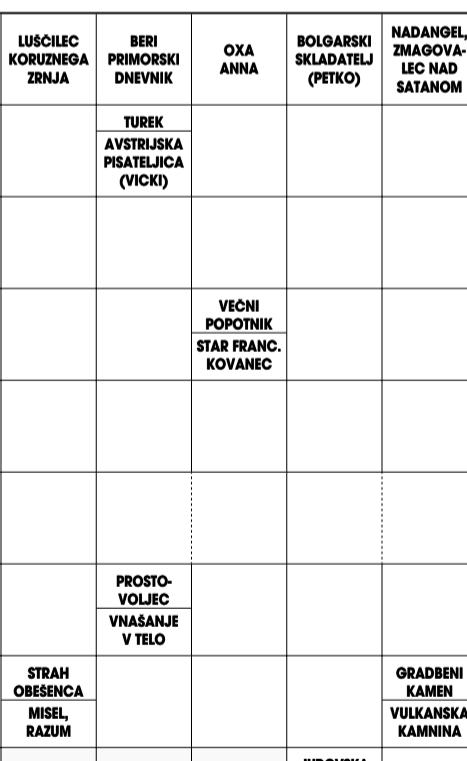
Četrtek, 10. maja, Rai 1, ob 02.40

Le mani sulla città

Režija: Francesco Rosi

Igra: Rod Steiger, Salvo Randone in Guido Alberti

Rosijev film se ob izidu, leta 1963, ni mogel izogniti polemikam, ki si jih je režiser najbrž prizakoval, saj se leti pripovedovanja dokaj hudih resnic. Neapeljski gradbeni podjetnik bo spremenil celo svoje politično gledanje za tistih nekaj dovoljen, ki mu bodo omogočila, da bo bolj kot po pravilih, gradil v iskanju divjega zasluga. Eduardo Nottola je namreč lastnik mestnega gradbenega podjetja. Njegovi veliki uspehi in vse večji stiki s krajevno upravo, ki mu mora sproti odobravati najrazličnejša dovoljenja ga naposled prepričajo, da se mora tudi sam posvetiti politični karieri. Najprej postane občinski svetovalec in takoj nato si seveda želi tudi mesto v desničarskem občinskem odboru, ki ga seveda doseže. (Iga)

REŠITEV V NASLEDNJI ŠTEVILKI
NA STRANI PRIREDITEV

Rai Tre**SLOVENSKI PROGRAM**

Za Trst: na kanalu 40 (Ferligi) in 64 (Mile)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.45 Čezmejna TV: Primorska kronika

20.25 Pesem mladih 2006: OPZ OŠ F. S.

Finžgar - Barkovlj

20.30 TV Dnevnik

Utrijevangelija

23.00 Čezmejna TV: Dnevnik Slovenija 1

Rai Uno

6.10 Nan.: Družina Pellet

6.30 Jutranji razvedrilni variete: Sabato, Domenica & ... (vodi Sonia Grey in Franco Di Mare)

9.30 Sedem dni v parlamentu

10.00 Aktualno: Dnevi Evrope

10.20 Aktualno: ApriRai

10.30 Gremo v kino

10.40 Aktualno: Tuttobenessere - Odd. o dobrem počutju

11.30 Nasveti za dobre nakupe: Occhio alla spesa - Fitness (vodi Alessandro Di Pietro)

12.00 Variete o kuhrske spremnosti: La prova del cuoco (vodi Antonella Clerici)

13.30 Dnevnik

14.05 Aktualna odd.: Easy Driver (vodi Ilaria Moscato)

14.35 Dok.: Stella del Sud

15.05 Moda & Design

15.55 Aktualna odd.: Italia che vai - Brešcia - Jezero Iseo

17.00 Dnevnik in vremenska napoved

17.15 Verska odd.: A Sua immagine

17.45 Dok.: Passaggio a Nord-Ovest

18.50 Kviz: L' eredità

20.00 Dnevnik

20.30 Rai šport

20.35 Kviz: Affari tuoi (vodi Flavio Insinna)

21.20 Variete: Apocalypse Show (vodi Gianfranco Funari)

0.05 Dnevnik

0.10 Glasbena odd.: Music 2007

0.35 Nočni dnevnik/Zmenek

1.15 Around Midnight - Kratki ponoči

1.50 Izžrebanje lota

2.00 Film: L'imbalsamatore (dram., It., '02, r. Matteo Garrone)

Rai Due

6.00 Rainews

6.10 Odvetnik odgovarja

6.20 Dobre novice

6.45 Razvedrilni variete: Jutro v družini, (7.00) Dnevnik

Dnevnik

10.30 Na poti v Damask

11.00 Euro-zone/TSP Dežele

10.40 Variete: ApriRai

11.50 Variete: Opoldne v družini

13.00 Dnevnik

13.25 Šport: Dribbling

14.00 Aktualno: Italija na 2. (vodi Roberta Lanfranchi in Milo Infante)

16.00 Glasbena odd.: CD Live

17.10 Sereno variabile

18.00 Dnevnik, vreme

18.10 Nan.: Vsi sovražijo Chrisa (i. Tyler James Williams)

18.30 TV film: Quando Einstein ci mette lo zampino (kom., ZDA, '01, i. Mark Curry, Tia Iwasaki)

20.00 Nan.: Piloti

20.20 Loto ob osmih

20.30 Dnevnik

21.05 Nan.: Cold Case - Nerazčiščeni umori - Končna obsodba (i. Thom Barry, John Finn, K. Morris)

22.35 Nan.: The Practice

23.25 Športna sobota

0.30 Dnevnik Tg2

0.40 Tg2 Dosje - Zgodbe

Rai Tre

7.00 Risanke

7.50 Variete zanajmlajše

9.00 Aktualno: TV Talk

10.30 Art News

11.00 Tgr Gospodarstvo in Delo/11.15 EstOvest/Tgr Levante

11.45 Tgr Kmetijstvo

12.00 Tg3 - Šport - Meteo

12.25 Tgr Tednik

12.55 Tgr Bellitalia

13.20 Tgr Sredozemje

14.00 Deželne vesti, dnevnik

- 14.50** Okolje Italija
- 15.50** Sobotni šport: Magazine Champions League, kolesarstvo, Sportabilijs, IP v vaterpolu
- 18.10** Šport: 90. minuta
- 19.00** Dnevnik, deželne vesti, vremenska napoved
- 20.00** Variete: Blob
- 20.10** Variete: Che tempo che fa (vodi Fabio Fazio)
- 21.30** Dok.: Ulisse - Hindenburg
- 23.20** Dnevnik, deželne vesti
- 23.40** Dok.: Ombre sul giallo - Zadnji Katharinin ples (vodi Franca Leosini)
- 0.40** Tg3/Zapisnik sveta/Sobotna noč

Rete 4

- 6.30** Pregled tiska
- 7.20** Hiša Mediashopping
- 7.50** Nan.: Murder Call , 8.40 Skrivnosti hiše Vianello
- 10.50** TV Moda
- 11.30** Dnevnik, promet
- 11.40** Aktualno: Forum
- 13.30** Dnevnik Tg 4, vreme
- 14.00** Aktualno: Forum
- 15.10** Film: Poirot - Nevarnost brez imena (krim., VB, '90, i. David Suchet)
- 17.25** Včeraj in danes na TV
- 17.50** Aktualno: Solaris
- 18.55** Dnevnik, vreme
- 19.35** Nan.: Walker Texas Ranger
- 20.30** TV film: Walker Texas Ranger - Smrtonosni sestanek (pust., ZDA, '94, i. Chuck Norris, C. Gilyard jr.)
- 22.30** Nan.: Law & Order
- 23.10** Aktualno: Tempi moderni
- 0.35** Nan.: Criminal Intent
- 1.30** Pregled tiska

Canale 5

- 6.00** Na prvi strani
- 7.55** Promet, vreme
- 8.00** Jutranji dnevnik Tg5
- 8.30** Glasb. oddaja o resni glasbi: Logjone (vodi Vittorio Testa)
- 9.10** Film: Cocoon (fant., ZDA, '85, r. Ron Howard, i. Don Ameche, Jessica Tandy, Steve Guttenberg)
- 10.55** Tg com/Meteo5
- 12.30** Uno, due, tre... stalla!
- 13.00** Dnevnik TG 5/Meteo 5
- 13.40** Nan.: Belli dentro (i. Leonardo Manera, Claudio Batta, Stefano Chiodaroli)
- 14.10** Reality show: Uno, due, tre... stalla!
- 15.00** Tg com/Meteo 5
- 16.00** Kronika v živo: Verissimo (vodi Silvia Toffanin)
- 18.15** Reality show: Uno, due, tre.... stalla!
- 18.45** Kviz: Chi vuol essere milionario (i. Gerry Scotti)
- 20.00** Dnevnik TG 5, vreme
- 20.30** Variete: Striscia la notizia (vodita Ficarra in Picone)
- 21.10** Variete: La corrida - Dilettanti na prizorišču (vodi Gerry Scotti)

Italia 1

- 6.30** Nan.: V osmih pod eno streho - Steve v vesolju
- 6.55** SP v motociklizmu: VN Kitajske
- 10.05** Nan.: Supercar, 11.15 Na franinem domu
- 11.50** Nan.: Lepotica v knjižnici
- 12.25** Odprtji studio, vreme
- 13.00** Variete: Candid camera
- 13.45** Nan.: Smalville
- 15.40** Film: Magia del lago (fant., ZDA-Kan., '95, i. Mark Harmon, Harley Jane Kozak)
- 17.40** Nan.: Zack in Cody v Grand Hotelu - Scary movie
- 18.30** Odprtji studio, vreme
- 19.00** Film: Bugiardo bugiardo (kom., ZDA, '97, r. Tom Shadyac, i. Jim Carrey, Maura Tierney)

- 20.00** Tg com/Meteo
- 20.50** Film: The Mask (fant., ZDA, '94, r. C. Russell, i. Jim Carrey, Cameron Diaz, Amy Yasbeck)
- 21.50** Tg com/Meteo
- 22.50** TV film: Air Rage (pust., ZDA, 01, i. Ice-T, Cyril O'Reilly)
- 1.00** Šport studio

Tele 4

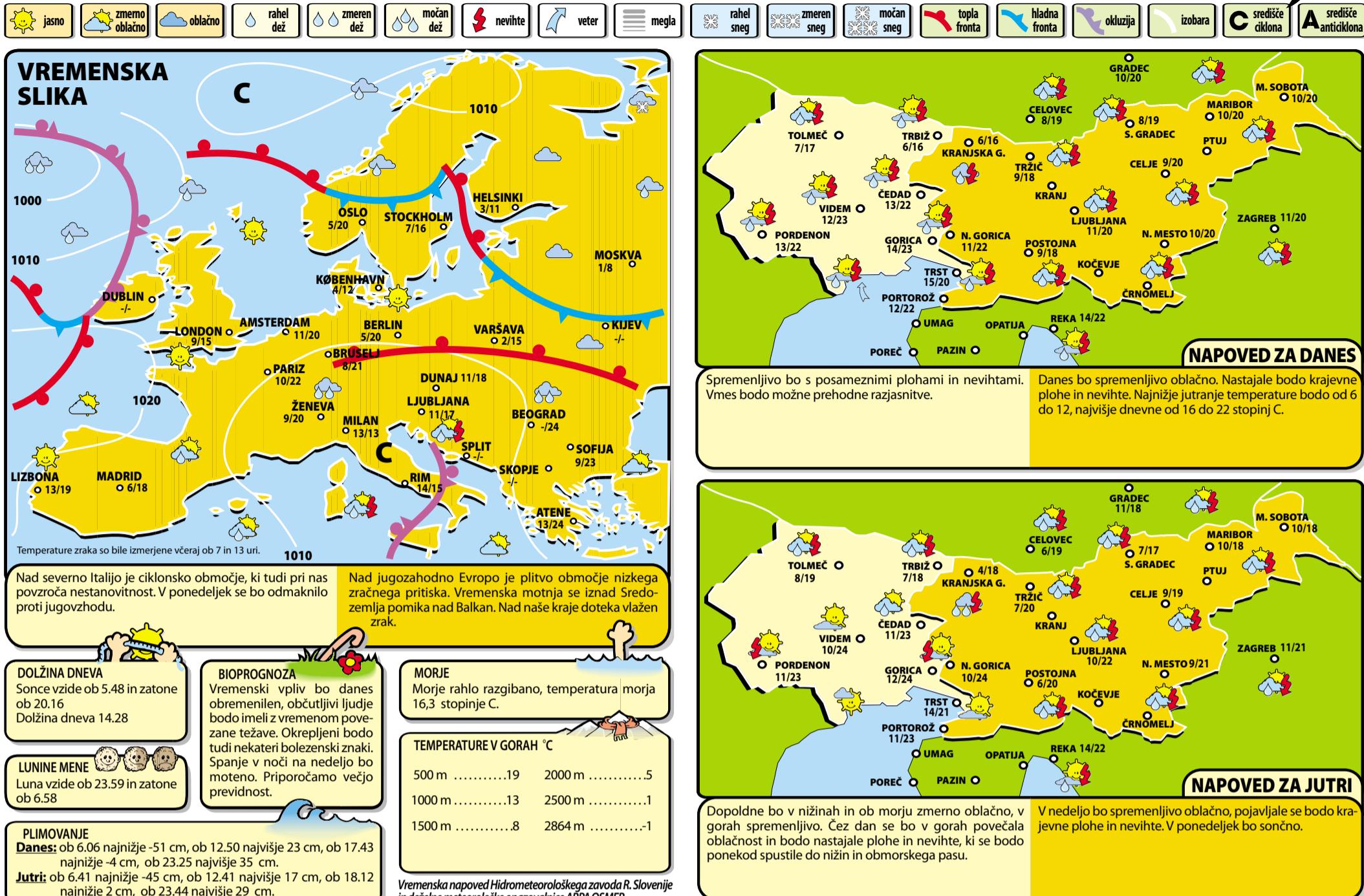
- 8.00** 13.45, 16.40, 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik
- 9.35** Horoskop, vreme, pregovor
- 9.40** Pisma Don Mazziju
- 10.30** Nad.: Marina
- 11.00** Družinski talk show
- 13.05** Lunch time
- 15.00** Plesna trofeja FJK
- 16.05** Nan.: Lassie
- 17.00** Risanke
- 19.00** Oddaja o glasbi
- 19.55** Športne novice
- 20.50** Film: Il cacciatore solitario, 0.00 Cari genitori

La 7

- 6.00** 12.30, 20.00, 1.10 Tg La7
- 10.25** Film: La vendetta di Ursus
- 12.30** Šport 7
- 13.00** Dok.: In the wild
- 14.00** Louis Vuitton Cup
- 17.30** Film: Tai-Pan (pust., '86)
- 21.30** Film: Senza via di scampo (thriller, '86, i. K. Costner, G. Hackman)
- 22.30** Nan.: Angels in America (i. Al Pacino, M. Streep, E. Thompson)
- 1.10** Aktualno: M.O.D.A.

Slovenija 1

- 6.10** Kultura, 6.15 Odmevi
- 7.00** Zgodbe iz školjke
- 7.30** Iz popotne torbe: Od pomlad do poletja
- 7.50** Pod klobukom
- 8.20** Mlad. nan.: Odprava zelenega zmačja (1. del)
- 8.50** Odd. za mlade: Mi znamo
- 9.20** Kino Kekec - Ris. film: Lotosova svetilka (Kitajska)
- 10.50** Polnočni klub
- 12.00** Tednik
- 13.00** Poročila, vreme, šport
- 13.15** Umko
- 14.05** Film: Hercule Poirot: Vrijava vaja ven (krim., VB, '95, i. David Suchet, Philip Jackson)
- 15.55** Vrtljak
- 16.00** Družina, to smo mi
- 16.10** Turistika
- 16.15** Glasbeni gost
- 16.25** O živalih in ljudeh
- 16.45** Igra ABC z gledalcii
- 17.00** Poročila, šport, vreme
- 17.15** Ozare, 17.20 Vrtljak
- 17.25** Turistika
- 17.35** Mladoporočenci
- 17.45** Na vrtu/Karaoké
- 18.20** Nan.: Absolutno
- 18.30** Asocijacije
- 18.40** Risanka
- 18.55** Vreme, dnevnik
- 19.25** Šport. Utrip
- 19.45** Etrinki
- 19.55** Zlatolaska
- 21.00** Hri-bar
- 22.00** Odštevanje do pesmi Evrovizije 2007 (3. del)
- 22.30** Poročila, šport, vreme
- 23.05** Nad.: Soprani (ZDA, '06, i. James Gandolfini, Lorraine Bracco, Edie Falco)
- 0.00** Film:

JAMESTOWN - Britanska kraljica Elizabeta II. ob 400. obletnici ustanovitve mesta

Indijanci in prvi temnopoliti Američani plačali zelo visoko in krvavo ceno za prihod belcev

RICHMOND - Britanska kraljica Elizabeta II. in njen soprog princ Philip sta v četrtek zvečer prispevali na obisk v ZDA. Ob začetku obiska, do katerega prihaja ob 400. obletnici ustanovitve prve stalne britanske naselbine v Ameriki - Jamestowna, je kraljica v Richmondu opozorila na visoko in krvavo ceno, ki so jo ob prihodu belcev plačali Indijanci in prvi temnopoliti Američani oziroma afriški sužnji.

»S pomočjo pogleda nazaj lahko vidimo v tem dogodku izvor enkratnega prizadevanja - gradnje velikega naroda, osnovanega na večnih vrednotah demokracije in enakosti na temelju vladavine zakona in promocije svobode. Vendar lahko danes bolj odkrito razmišljamo o zapuščini Jamestowna. Človeški napredek le redko pride brez cene. In tista prva leta v Jamestownu, ko so se prvič staknile tri velike civilizacije - zahodnoevropska, domorodna ameriška in afriška - so sprožila plaz dogodkov, ki imajo še danes globoke socialne posledice, ne le v ZDA, temveč tudi v Veliki Britaniji in Evropi,« je kraljica dejala pred par-

lamentom zvezne države Virginije.

81-letna kraljica je ob svojem četrtem obisku v ZDA izrazila tudi »iskreno sočutje« zaradi nedavnega poleta na univerzijo Virginia Tech.

Po prihodu v ZDA se je visoka gostja s kočijo popeljala skozi kolonialni Williamsburg, nekdanjo prestolnico Virginije, si je ogledala Jamestown ter se srečala z voditelji virginijskih indijanskih plemen. V soboto si bosta s soprogom ogledala konjske dirke Kentucky Derby, od 6. do 8. maja pa bosta v Washingtonu gosta predsednika Georgea Busha.

Jamestown je britanska kraljica prvič obiskala leta 1957, ko so praznovali 350. obletnico ustanovitve naselbine, leta 1976 je bila v ZDA ob 200. obletnici njihovega rojstva, leta 1991 pa je bila na uradnem obisku v ZDA. Poleg tega je bila leta 1983 na neuradnem obisku na zahodni obali ZDA.

V Jamestownu bodo ta mesec potekale številne slovesnosti v počasnitve obletnice, osrednje slavje, na katerega so se pripravljali deset let, pa bodo v Jamestownu od 11. do 13. ma-

ja. Praznovanje naj bi stalo okoli 200 milijonov dolarjev, na prireditvah pa pričakujejo skupaj 90.000 ljudi.

Jamestown sicer ni bila prva stalna evropska naselbina v severni Ameriki - to je bila namreč španska kolonija na Floridi St. Augustine, ki je bila ustanovljena 42 let pred Jamestownom. Vendar je bil Jamestown prva angleška oziroma britanska naselbina, ki jo je ustanovilo nekaj več kot sto Angležev 13. maja 1607.

Ti so štiri mesece potovali čez Atlantik z ladjami podjetja Virginia, ki je od kraljevskega dvora dobilo pogodbo, da lahko naseljuje ljudi. Staroselci so prve priseljence sprejeli neprijazno in vrstili so se napadi. Jamestown ni nikoli prav zacvetel, saj je večina prvih priseljencev pomrila zaradi napadov Indijancev in različnih bolezni.

Zvezna država Virginija vse od leta 1807 vsakih 50 let pripravi velike slovesnosti v čast ustanovitve Jamestowna. Letos se bodo proslave prvič v malce večji meri posvetile tudi Indijancem in prvim temnopolitom Američanom oziroma afriškim sužnjem. (STA)

Britanska kraljica Elizabeta II. se je s kočijo popeljala po Jamestownu. Zgoraj britanska kraljica z guvernerjem Timom Kaineom

ANS

TIMES - Seznam Busha ni na seznamu najvplivnejših

NEW YORK - Lomilec ženskih src Leonardo DiCaprijo, jezikava televizijska voditeljica Rosie O'Donnell, ki zaradi stalnih prerekanj z Donaldom Trumpom že mesece polni časopisne stolpce, in satirični komik Sacha Baron Cohen ali Borat, so se znašli na seznamu 100 najvplivnejših ljudi na svetu po izboru vplivne ameriške revije Time. Prvič na seznamu ni ameriškega predsednika Georgea Busha, tokratni četrti seznam pa sicer vsebuje 71 moških in 29 žensk iz 27 držav. Med 100 najvplivnejših na svetu so med drugimi še britanska kraljica Elizabeta II., obetajoča kandidata za predsedniško nominacijo Hillary Clinton in Barack Obama, ustanovitelja popularne spletnne strani YouTube, Steve Chen in Chad Hurley, ugledni ameriški režiser Martin Scorsese, britanska vrhunska manekenka Kate Moss, papež Benedikt XVI. in Osama bin Laden.

»Mislim, da ima Bush kot predsednik v tem času verjetno manj vpliva, kot bi mu to položaj avtomatično omogočal,« je o izpadu Busha z seznama dejal namestnik odgovornega urednika revije Time Adi Ignatius.

Med vplivnimi osebami iz sveta zabave so tudi Oprah Winfrey, George Clooney, Brad Pitt, Justin Timberlake, Tyra Banks, Cate Blanchett, America Ferrera, Tina Fey, John Mayer, Brian Williams, Michael J. Fox, kalifornijski guverner Arnold Schwarzenegger in »oce« »ameriškega idola« Simon Fuller.

Prvo mesto na top-seznamu svetovnih humanitarcev je zasedla Angelina Jolie, sledi ji jordanska kraljica Rania, med vplivnimi donatorji pa sta Bill in Melinda Gates. (STA)